

NĂM 2 — 10 SEPTEMBRE 1938 — N° 52 — MỖI SỐ 20 TRƯỞNG: 0 \$ 15

BẢO QUẢN

150, Rue Lagrandière

SAIGON

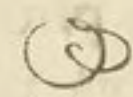
MUA BÁO XIN TRẢ TIỀN

TRƯỚC

mai

GIÁ BÁO

1 năm 7 \$ 00 — 6 tháng

3 \$ 60 — 3 tháng 1 \$ 80

Abonnement administratif:

10 \$ 00 par an

tuần báo ra ngày thứ bảy

Directeur : Đào-trình-Nhật

By Saigon.

— Các anh vẫn có quyền xơi con heo quay này chớ ?

TRONG SỐ NÀY CÓ NHỮNG BÀI

BỌN HÚT MÁU CỦA GÁI LÀNG CHƠI

PHÒNG-SỰ MÔI TUẦN CỦA TUYẾN-QUANG

THI SĨ TRONG CHUÔNG NGỰA

400 NGÀN NGỰA VƯỢT ĐAI-TÂY-DƯƠNG 3 NGÀY

TRẬN-THỂ HỒN-KHẨU: 5 CỌP VẬT 1 TRÂU

THIỆ-GIỚI HOÀ-BÌNHH

hay là bà già Quốc-liên sắp chết

CLINIQUE PELLERIN

93, RUE PELLERIN

DOCTEUR **TRẦN-VĂN-ĐỒ** Tél. : 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người đẻ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khí cụ để mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh : tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà : tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí : Diathermie.

• Phòng rọi kiếu (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH : Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

Thuốc MANH Đại-Quang

Thuốc nước chế Sâm-nhuộc cùng các thượng-phẩm bổ trung ích khí, bổ thận tráng dương, sự công hiệu thuốc này kể ra không xiết. Nói tóm lại, ai muốn hạnh phúc, muốn gia đình vui vẻ, thì đừng quên trong nhà có một chai thuốc MANH, pha với nửa lít rượu hay nước chín, mùi rất thơm tho dịu dàng dễ uống, dùng lúc nào cũng được, uống nhiều càng tốt mau thấy khỏe khoắn, lại ngăn trừ diệt các chứng bệnh. Già, trẻ, đàn bà có thai, không thai hoặc sau khi sanh sản dùng thuốc MANH càng mau thấy công hiệu. Thuốc MANH là một vị thuốc đại bổ khí huyết, rất cần ích cho tất cả mọi người.

Thuốc MANH ĐẠI-QUANG bán thật chạy, song không làm quảng cáo trong 4 năm trước, có nhiều nhà thuốc cũng dùng Sâm-nhuộc mà chế ra thứ thuốc nước, nên nhà thuốc ĐẠI-QUANG phải đề tên « THUỐC MANH » hiệu con « BƯỚM BƯỚM » có cầu chữ thập tại tòa cho khỏi lầm lạc khi dùng thuốc nước Sâm-nhuộc. Giá thật rẻ để phổ thông các giới có thể nắm bắt tốt đẹp ý vị. Chỉ có 0p.50 một chai, các nơi đại-lý khắp cả Đông-pháp đều có trữ bán.

Nhà thuốc chánh CHOLON : 27 Bd Tổng-độc-Phương
Chi-cuộc, 231 rue d'Espagne - SAIGON

MÓI RA

DĨA « ASIA » ĐẶC BIỆT
(Nhân vàng)

Một đĩa ASIA cũ, hư, bể, còn xài được hay là hết xài, đổi lại một đĩa tròn vàng hay là tròn tím mới ra kỳ này chỉ phải trả thêm 1 p.20 mỗi đĩa.

asia

37, rue Colonel Grimaud - SAIGON

AUX
OISEAUX D'ART

38, RUE SABOURAIN

15 năm kinh nghiệm
về nghề may cắt
NGUYỄN - ĐÌNH - LƯƠNG

En souscription Mấy bộ sách của Đào-duy-Anh

Việt-nam văn-hóa sử-cương

(Esquisse d'histoire de la civilisation annamite)

Người Việt-nam muốn hiểu văn vật chế độ, phong tục lễ giáo, tư tưởng học thuật của nước nhà, cùng cách sinh hoạt của quốc-dân xưa nay duyên cách thế nào, cần có bộ sách này. Sách dày non 300 trang khổ to, sẽ xuất bản vào cuối tháng Octobre 1938. Định giá... 1p.50. Giá dự ước... 1p.20. (Ở xa thêm 0p.20 tiền cước).

Khổng-giáo phê-bình tiểu-luận
(Essai critique sur le confucianisme)

Sách dày hơn 300 trang, sẽ xuất bản vào cuối tháng Novembre 1938. Định giá... 0p.60. Giá dự ước... 0p.40. (Ở xa thêm 0p.13 tiền cước).

Pháp-Việt Từ-Điển

(Dictionnaire Français-Annamite)

Đã xuất bản quyển Thượng A-M (2000 trang). Quyển Hạ M-Z (hơn 1000 trang) sẽ xuất bản trong năm 1939. Giá dự ước từ 1er Septembre 1938. 10 tập 16p.00. Hai quyển bìa vải chữ vàng 17p.00. (In xong bản Hạ sẽ lên giá nữa).

Xin giấy dự ước về QUAN-VÃI TÙNG-THƯ, 29 Paul Bert - HUẾ

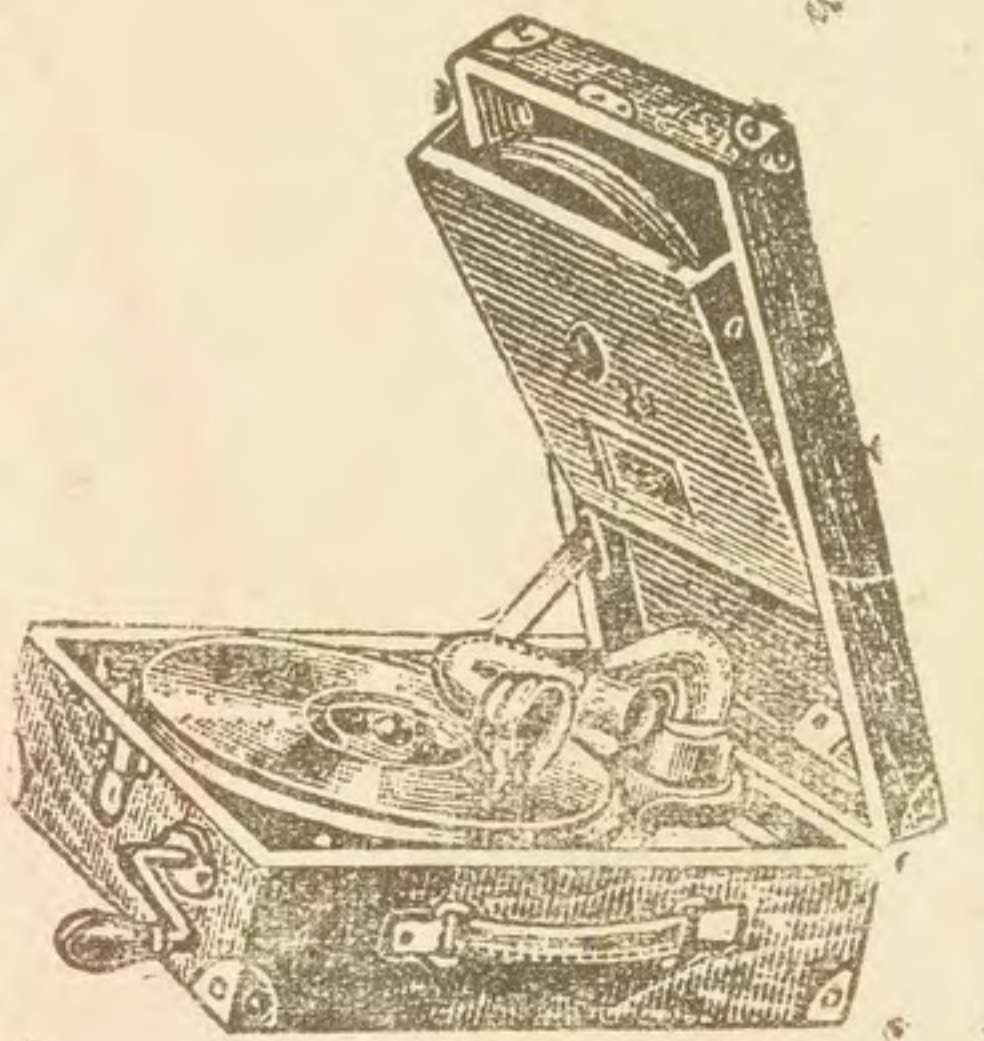
DU'-THANH BAZAR SINGAPORE

138 rue Colonel Boudonnet

(ngang ga xe lửa Mỹ) Saigon

TÉLÉPHONE : 21.858

Bồn hiện có bán đủ các thứ chén đĩa Tây, Tàu, Annam kim thời, máy hát đủ thứ, đĩa hát, các hiệu Beka, Columbia v.v. Filtre lọc nước giản tiện, mỗi giờ có thể lọc 5 litres ; giá 5 đồng. Cho mượn đồ sành đủ các kiểu dùng trong các đám tiệc Tây Nam.

Sâm Nhung Bách Bô Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dần dần đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cố khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều ; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi một, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bình thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sùi, bở lì, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn ; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai kỹ với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoàn đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hễ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ dấu hiệu Phạt 12 tay.

• Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao ; BÉNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYỀN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trường-xuân 77 Đại-ngãi ; MYTHO : Móng-Hoa ; CẦN-THƠ : Au petit gain ; BAC-LIÊU Trang-hiếu-Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

Ngày hôm nay...

Ngài gởi mandat 7\$37 hay sai người lại ngay báo - quán đóng số bạc ấy để mua 1 năm báo « MAI » thì nhà báo kính lạy ngài ;
Hay là... 1 tấm giấy số một phần mười của số Quốc gia ở bên tây (Un dixième de la Loterie Nationale) đáng giá 1p. 20 mà ngài có thể dự trúng từ 5 triệu 3 triệu trở đi.
Hay là... Ngài lựa lấy 3 cuốn sách trong 6 thứ sách này 1' Phan-đình-Phùng, 2' Việt nam Tây thuộc, 3' Đồng kinh Nghĩa Thực (của Đào-trình-Nhất), 4' An tòa hộ, 5' Việt làng Tổng 6', Luật Lao động (của ông Phan-văn-Thiết)

Chuyện Thiêm

SỢ VỢ...

CÓ người Pháp đã viết sách chế cười giống dân an-nam nình hay thừa kiện nhau, làm như một thói quen. một bình ghiên trong máu. Việc gì lớn lao đáng kiện đã đành, cho tới những chuyện nhỏ mọn, người ta có thể điều đình rồi nhau một tiếng là xong, nhưng đầu này mình cũng phải lôi nhau ra trước tụng đình cho được mới chịu.

Chúng tôi nhớ hình như trong « Doanh hoàn chí lược », người Tàu cũng phê bình cái đặc tính annam như thế.

Họ nói không ngca.
 Hồi nào trong chốn hương-thôn, chỉ vì một chỗ ngồi, một câu nói hay một miếng ăn hơn kém, cũng đủ cho người ta dặt nhau lên cửa q' an, đầu phải tốn hao sạt nghiệp cũng cam.

Chớ tưởng vẫn mình Âu tây đã gột rửa cho bà con mình sạch cái óc ham kiện ấy mà lắm. Sân khấu chỉ đời vai, đôi cảnh mà thôi, đến cái cốt tuồng thì vẫn là cốt tuồng ấy.

Hôm nọ, giữa một châu thành nhỏ ở miền đông.
 A hỏi B đi xe máy mới :
 — Xe hiệu gì đó anh ?
 — T Sport.

Chữ T. là tên tắt của người chủ hiệu xe máy ở châu thành ấy.
 A. nói khôi hài :
 — Phải chi đổi tên hiệu xe là T.S.V. thì chắc là bán chạy lắm.
 — Nghĩa là gì ?

— Nghĩa là «*Thằng Sợ Vợ*»
 Không dè lúc ấy có thằng nhỏ của hiệu xe nọ nghe lén. lật đật về məc với chủ. Ông này cho bạn mình — vì A chính là bạn thân của ông chớ phải ai lạ — nói vậy là xúc phạm danh giá mình, ông liền phát đơn đi kiện và mướn trưởng tòa làm trát đòi ngay kẻ đối nại ra tòa. Khi nói thì ai cũng biết là cách thưa kiện này tốn hao, lại còn thầy kiện nữa chi.

Nhưng rồi lại chỉ là chuyện vuốt đuôi lươn, vì tòa tha bổng bị cáo.

Đó, chuyện chỉ có bấy nhiêu, mà hai người bình nhứt vốn là bạn chơi thân với nhau, mặc dầu A. đã xin lỗi mình nói chơi quá đáng, nhưng ông chủ hiệu xe máy cũng kiện. Có phải chứng tỏ ra tâm lý ham kiện của giống người mình đến nay cũng vẫn còn y nguyên, chưa hề lụi đi. Người ở tỉnh thành ngo xã thấy rộng hơn còn vậy, huống chi các cụ cô-hũ ở hương thôn. Có lẽ ông chủ xe máy trong chuyện này nhìn nhận «*sợ vợ*» là một sự nhục nhã xấu xa gì đó chẳng ?

Quả vậy thì ông làm.
 Chứng cứ là quan tòa tha bổng bị cáo, chẳng những tòa xét «*sợ vợ*» không có sự gì xúc phạm danh giá của một người, lại là một thiên tánh tự nhiên, dầu ở Đông-phương hay Tây-phương cũng vậy, không có chỗ nào đáng chê mà bảo được rằng người ta nói mình «*sợ vợ*» là nói xấu mình.

Cổ kim Đông Tây, biết bao nhiêu anh hùng, trượng tướng, danh s, thì nhơn, cũng phải «*sợ vợ*». Các cụ nhà mình xưa chẳng cho vợ hơn trời đó chi ? Nói gì những vợ tái, vợ đức, vợ cày, vợ nhờ, vợ dựng nên gia- nghiệp, vợ làm quan cho chồng v.v... đại khái những thứ vợ ấy, anh chồng nên kính nên sợ là phải, có ai chế cười anh được ở chỗ nào đâu !

— M —

Lời tâm huyết

Lâu lắm, tôi mới trở lên xứ Cao-miên, được gặp lại bạn cũ, cảnh xưa, tôi lấy làm vui sướng vô cùng. Có nhiều bạn lấy lòng thủy-chung mà đối với tôi và tận tình giúp tôi về việc cổ-động cho báo «*MAI*». Nhờ vậy, mà việc cổ-động của tôi rất được trăm phần kết-quả. Với ơn chiếu-cổ ấy, tôi xin ghi lòng tạc dạ.

T. B. — Tôi đã đi Soayrieng, Banam, Preyvang, Prekdach và hiện giờ, tôi vẫn còn nhứt định đến viếng tất cả các bạn cố giao và các bạn đọc toàn xứ Cao-mên.

TRƯƠNG-VĂN-NỮA
 dit Đức-Tâm

mai

Năm thứ hai — Số 52 — Samedi 10 Septembre 1938
 Báo-quán n° 150 Lagrandière — Chủ-nhiệm Đào-trình-Nhất

NHỮNG VẤN-ĐỀ CHẾT SÔNG CỦA TA...

CHÚNG ta nên nhìn nhận nghe tã hữu, nên chi bộ Thuộc-Văn-minh và Tân-thời địa mới có cái kế-hoạch nghiêm là hai cái khác hẳn khè như thế.

Thứ đến vấn-đề công-nghệ-hóa là việc cần dùng sanh tử cho dân xứ này, vừa thuận theo cái trào-lưu cạnh-tranh tấn hóa trong thế-giới, đáng lý phải thực hành từ chục năm nay rồi, vậy mà bây giờ còn là vấn-đề ở trên lý thuyết và người ta dự dự không làm.

Bởi vậy, dầu ai muốn khoe khoang xứ này đã cải-lương tấn hóa cách gì, chúng ta cứ nên vui lòng nhìn nhận và cảm ơn. Song ta không nên quên rằng sự cải-lương tấn hóa của ta nhờ thân cận với văn-minh Thái-tây và công phu khai-hóa của Pháp-quốc, chỉ mới thực hiện những tiểu-vấn-đề mà thôi. Những đường sá, cầu cống, đèn điện, máy nước, nhà thương v.v. đều thuộc về loài tiểu-vấn-đề ấy, mà sự thật nó cũng chưa được phổ-cập khắp cả dân-gian.

Còn những đại-vấn-đề quan hệ đạo-đề về dân-sanh, về kinh-tế, về tương lai của một dân-tộc, thì người ta còn đang lúng-túng chần chờ, chưa chịu giải-quyết. Bất cứ dân-tộc nào ở đời nay, muốn được sanh - tồn cường thịnh cũng phải lo giải-quyết những đại-vấn-đề ấy mới được.

Hiện-thời nước ta đang có ba đại-vấn-đề cần phải giải-quyết, nước Pháp bảo-hộ dư sức dư tài để giải-quyết dùm ta, nếu như có thành tâm và chỉ muốn và nếu như đừng bị nhiều cái sức tư-lợi thiếng liêng tìm cách ngăn trở.

Trước hết là vấn-đề dân-sanh, phải làm sao khai-phát hết phú-nghuyên trong xứ bằng những kế-hoạch lớn lao để cho rộng sự làm và cao sự sống của dân lên. Xứ Bắc có họa nhơn-mãn, mà ba bốn năm nay người ta có chương trình di-dân, nhưng quanh quẩn mãi không biết làm thế nào. Trong lúc này ở thượng du xứ Bắc, cánh đồng Tháp-mười cùng là hai xứ Mèn Lèo lân cận, có thiếu gì đất hoang nguồn lợi đang chờ nhơn-công khai-phá, người ta có thể di-dân mấy miền đông-đặc lại đó một cách dễ dàng thuận tiện, nhưng lại không làm. Người ta tính đem dân Bắc qua Mada-gascar và Côte d'Ivoire xa xôi biệt mù và khác hẳn phong thổ kia. Tại cụ thượng Mandel làm

hóa với các dân tộc Đông phương và thiên hạ, thì cái tạo dân tộc chính là một đại-vấn-đề ngay bây giờ phải lo giải-quyết.

Nó là một kế-hoạch, nếu người ta chịu làm bằng tấm lòng thành thiết, thì trong ba bốn chục năm, có thể sửa đổi từ giống nòi đến tính cách, cho đời con cháu chúng tôi sẽ trở nên mạnh mẽ, sáng suốt, để tranh đấu với đời mà tự tồn độc lập. Ta chẳng thấy nhiều dân tộc đã được cải tạo thành công trong vòng mấy chục năm đó sao ?

Nếu một mặt người ta lo mở nhà thương trị bệnh, và chấn tề xã hội, dưỡng dục nhi đồng, mà một mặt khác người ta cứ để dân tộc chúng tôi phải đắm chìm trong mấy cái giếng độc rượu, á-phiện với nhiều thứ khác nguy hại sức khỏe, thì dân tộc này phải lần mòn tiêu diệt đi họa là, làm sao cải tạo cho được ?

☐

Chúng ta ngày nay chớ có tưởng mình vậy là đã Âu hóa, đã văn minh, đã tài giỏi hơn tổ tiên một thế kỷ về trước mà lắm. Sự thật, chúng ta chỉ mới thay đổi về những cái chi-tiết vặt vặt đó thôi. Lúc nào những đại-vấn-đề dân sanh, kinh tế, phú cường đại khái như vừa nói trên đây mà chưa thiết thực giải quyết, thì cái nhiệm vụ khai hóa của nước Pháp vẫn còn xa chỗ trọn vẹn, và dân tộc ta còn ở trong chỗ yếu hèn mãi, không có gì đáng khoe khoang đâu.

P. V. D.

Nhớ coi kỹ sau

Một bài «*Ý-Kiến độc-giả*» chỉ trích cuốn «*NỒI LÒNG ĐỒ CHIẾU*» của ông Phan-v. Hùm

VÔ ĐÁNH TRẢ THẦY...

NHỮNG AI...

... Ôm o, vàng vổ, mặt mét da sần, hình dung tiêu tụy, khớp xương nhức mỏi, uế oải bồn thần, ăn ngủ không ngon, trong mình thấy như không lạc thú. Hãy mau mau lo chữa trị kẻo rồi bệnh tim nóng ấy gây ra bệnh phế-diêm thì nguy. Chỉ có thuốc NGUYỆT NGUYỆT VIÊN của nhà thuốc VĨNH-AN-HOÀ là chữa được bệnh này. Nó cứu dứt bệnh đau máu của đàn bà, bổ huyết làm cho người mạnh khoẻ, tươi trẻ, xinh đẹp có hậu tự và sống lâu. Mỗi hộp 0p.50. Mỗi tháng uống 2 hộp. Mua lẻ ở các đại-lý: Nam-vang: Vương-ngọc-Chánh — Mytho — Nam-Cường — Cantho: Tân-Vân — Thonot: Tô-vĩnh-Tường — Saigon Cholon các bazar đều có bán. Tổng phát hành: PHẠM-VĂN-ĐIỀU 287 rue des Marins CHOLON. Mua thuốc gửi luôn mandat phụ 0p.20 tiền cước.

Hiệu đồng-hồ

NGUYEN - CHANH - TRUC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - Saigon

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur
xe hơi, máy chụp hình và
máy đánh chữ v. v.

LAIT
LE PATRE
OVOMALTINE
R. MOITTESSIER-SAIGON

MỘT MÓN THUỐC TỪ AI HO ?

mà uống thuốc mà
cũng không hiệu nghiệm,
không dứt tuyệt, thì nên
uống thuốc của

GIA - BỬU - ĐƯỜNG
N° 90, Tổng đốc Phương
CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần-
hiệu. Bất cứ đàn bà, con
nít, ho gió, ho đàm, hoặc
lâu hoặc mau, uống thuốc
này hết bệnh liền.
* Người đang mạnh uống
thuốc này cũng bổ tinh
thần khoẻ khoắn.

Nên noi... Nên nghe...

TRÊN báo này hôm tháng trước đã đăng một bài kêu ca thống thiết về cái họa « vay dài hạn » mà bao nhiêu nông-gia điền-chủ Nam-kỳ tưởng là mình được cứu vớt, ai ngờ lại bị mang tai.

Sau bài ấy ra, tác-giả là ông Tư-lang — một nghiệp-chủ bị họa — tiếp được nhiều thư Lục-tỉnh gửi lên và nhiều nghiệp-chủ thân hành đến viếng ông để bàn định việc lập hội những người mắc nợ dài hạn, lo tự cứu lấy thân.

Nhơn dịp có Hội-đồng Quân-hạt đang nhóm, ông Tư-lang có gửi bài hiệu-triệu đã đăng trong báo này cho các ông dân-biêu ta đem vấn-đề vay dài hạn ra giữa nghị-trường tranh-biện nữa.

Tưởng chắc các ông Hội-đồng Quân-hạt ta không bỏ vấn-đề quan-hệ này, vì các ông nhớ rằng phần đông cử-tri của các ông là nông-gia nghiệp-chủ mà.

MỤC « Hoa Nhứt chiến-tranh » của báo này mỗi tuần cốt để tóm gộp những tin tức quan-hệ về chiến-sự Hoa Nhứt cho độc-giả biết. Thấy chúng vẫn giữ trung-lập, công bằng. Những việc gì tàn bạo của quân Nhứt, chúng tôi công nhiên chỉ-trích, cũng như quân Tàu thua trận hoài thì chúng tôi phải đăng tin rằng thua trận hoài, chớ nói thắng sao được. Đại-tướng Lý-tôn-Nhơn nổi tiếng là dân-tộc anh-hùng mà bỏ thành Từ-châu trốn trước, chúng tôi cũng phải đăng tin như vậy, chớ khen Lý-tôn-Nhơn đồng cảm sao được.

Tóm lại, chúng tôi thận trọng chiết trung, không chịu theo in báo Tàu nói quân họ hôm nào cũng thắng, cũng bắn chìm năm bảy chiếc tàu chiến, mười mấy chiếc máy bay của Nhứt. Lại cũng không chịu bịt mắt tin theo Đồng-minh-xả nói cái gì của Nhứt cũng tốt đẹp hết thấy.

AY, chỉ vì bấy nhiêu đó, mà mới đây một ông khách-trú lại ở Cholon là ông Ngô-tĩnh-Dân (cổ nhiên) và một ông Đệ-tam nó lệ của Si-ta-linh (cổ nhiên) viết báo « Dân » ở Huế nói rằng ch ng tôi thân Nhứt.

Các ông ấy chắc muốn chúng tôi phải đi ngược sự thật, mà đăng tin mãi rằng quân Tàu đại thắng, nước Tàu chưa mất Nam-kinh bao giờ, vậy thì mới phải là không thân Nhứt.

Họ quên, hay là không có tình thiết (bonne foi) để nhìn nhận rằng người chủ-trương tờ báo này đã trước cả họ, trước cả lúc chưa có Hoa-Nhứt chiến tranh đã viết bài tựa cuốn « Nhứt bốn 30 năm Duy tân » kêu gào nhà đương cuộc và đồng bào phải nên coi chừng cái dã-tâm Nam-tấn của người Nhứt mà đề phòng đối-phó, chớ đừng tin họ.

Phải, chúng tôi thân Nhứt vậy đó.

NHIỀU lần, trên báo này chúng tôi đĩnh ninh bày tỏ sự thể của người Việt-nam ta

bây giờ chỉ nên tự lo thân chớ đừng thêm thân Hoa hay thân Nhứt gì hết.

Thân Nhứt đã vô ích cho mình lại rước lấy cái nhục « dịch chủ tài nô » chẳng phải sự về vang quý báu gì, chỉ có thắng diện mới cầu như thế; mà thân Hoa cũng không lợi quái gì cho mình. Bây giờ họ còn yếu hèn thì vậy, chớ nay mai họ hùng cường lên, mình ở ngay bên cạnh sẽ chịu họa xâm lăng trước hết.

Ta không nhớ Bắc thuộc trên 2000 năm sao ?

Ta không biết họ khi-thị chủng tộc ta, cho đến đời không gả xầm cho An-nam và cho bọn con hát xầm tiếp khách An-nam là sự xấu xa cho người Thiên-triều Thượng-quốc đó sao ?

CÒN báo « Dân » ở Huế nói bài phỏng vấn « Ông già Bến ngừ » mà chúng tôi đăng báo này đã thuật sái tư tưởng ý-kiến của cụ Sào-nam.

Phải biết từ hồi báo ra tới giờ, mỗi tuần cụ Phan đều có tiếp được báo « MAI », và bài nói trên đây đã ra cách nay hai ba tháng, nếu thiết có chỗ thuật sai tư tưởng cụ thì cụ đã viết thư báo sửa lại rồi, chớ đâu có đợi tới ngày nay.

Vả lại, trong cuộc phỏng vấn ấy cụ cũng nói Tàu trường kỳ đề kháng thì tất là thắng lợi về Tàu, chớ có tư tưởng nao khác đâu mà báo rằng phỏng viên chúng tôi thuật sái.

Tóm lại, họ cứ việc vu cáo, chúng tôi cứ làm theo lương tâm và tư tưởng của anh em đồng bối chúng tôi. Chẳng thân Nhứt không thân Hoa, cũng không khi nào tôn sùng Si-ta-linh say máu và gặt gẫm đề nên vô sản kia cho được.

CÁC báo Hanoi mới rồi đăng tin một ông tây Doan — tào cáo — về làng khám bắt rượu lậu không được sao đó mà giận cá chém thớt, rồi ông làm một việc rất phạm tội, mất cả tính cách văn minh nhơn đạo: ông nổi lửa đốt cháy mất cái đình thờ thần trong làng người ta.

Cái cử chỉ ấy thật dã man. Xâm phạm vào việc tín ngưỡng của dân bốn xứ rõ ràng. Nước Pháp văn minh, rất tôn trọng sự tín ngưỡng của dân mình bảo hộ, không khi nào dung túng một việc làm dã man thế ấy bao giờ.

Nhứt là xứ Bắc có quan thủ hiến Châtel thăm hiền tách tình lễ nghĩa An-nam và quan giám đốc Thương chánh Riakenbach là người hiền lành độ lượng, chúng tôi tưởng chắc ông tây Doan kia phải bị cách chức đuổi về tây mới phải. Việc làm khờ dại của ông ta, cố ý hay vô tình cũng vậy, có thể làm mất lòng dân xứ này đối với nước Pháp.

SỰ thiệt, cái cử chỉ dã man của một người có khi gây nên sự rối loạn của một dân. Nhứt là đốt phá, khinh miệt những nơi thờ tự sùng bái của người ta như thế, làm cho dư-

luận hiền lành thế mấy cũng phải sôi nổi bất bình.

Thử ở bên Pháp mà chú tây tào-cáo kia châm lửa đốt một nhà thờ nào, chú sẽ thấy dân-chúng xũ tới chú tức thời ra thế nào, không cần gì đợi ra quan quyền luật pháp mà.

TRONG những số « một phần mười » của Loterie Nationale bên Pháp mà chúng tôi kính tặng độc-giả kỳ này, đã xổ bên tây hôm 6 Septembre, chúng tôi dò lại có một số trúng được chia 500 quan. Nhưng tiếc vì lúc gửi giấy số đi, nhà báo quên ghi nhớ là gửi cho ai, thành ra không biết số ấy về vị nào.

Vậy xin chú vị có giấy « 1 phần 10 » của báo này đã tặng, nếu dò số ở các báo hằng ngày thấy số mình trúng thì xin viết thư cho biết, để chúng tôi cậy nhà băng gửi qua Paris lãnh dùm.

MÀC dầu chúng tôi đã ân cần nhắc nhở, tới nay vẫn còn nhiều vị đại-lý chưa gửi relevé bán báo tháng Aout rồi, và cả tháng Juillet nữa, về cho nhà báo tính toán sổ sách.

Chúng tôi ân cần nhắc nhở một lần nữa, xin chú vị nhớ dùm, đừng để nhà báo trông đợi lâu quá.

KHÔNG biết quân Nhứt đã định chắc ngày mai ngày mốt thì tới Hòn-khẩu hay sao mà họ đã thông cáo cho các ngoại-kiểu ở đó nên dời đi xa kẻo bị vạ lây mang lại. Tai-sân của ngoại-kiểu thì họ xin phụ-trách bảo hộ an toàn.

Nhưng cứ theo tin tức nhiều báo tây tàu thì dầu nay mai binh Nhứt có tới bên thành Hòn-khẩu đi nữa cũng phải đánh trả da tróc vẩy mới bước cẳng vô trong được, vì quân Tàu sắp đặt cự chiến hẳn hoi lắm, không phải Nhứt dễ lấy Hòn-khẩu đâu.

Huống chi hiện tại họ chưa vượt qua được những mạch núi Đại-biệt-sơn kia mà !

BÀ già Quốc-liên sắp nhóm hội ở Genève như mọi lần. Phen này Trung-quốc đại-biểu quyết đem những thủ đoạn xâm lược của binh Nhứt cùng là cái tội ác đã dùng độc-khí gần đây, xin hội Quốc-liên phải chiếu theo công ước mà binh vực Trung-quốc, trừng trị Nhứt đốn.

Bào « Tảo dãng » ở Hán-khẩu mới đề nghị rằng nếu phen này hội Quốc-liên không thi hành công ước hẳn hoi thì Trung-quốc cũng ra hội, không chơi nữa.

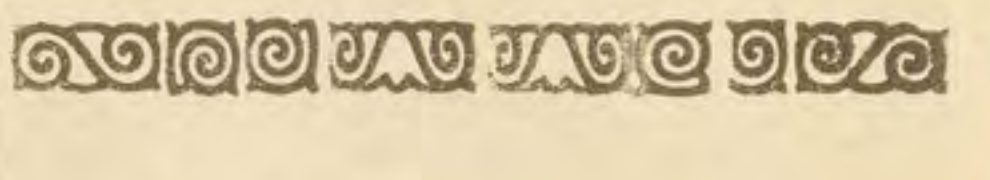
Nếu sự biết của chúng tôi không lầm thì mười năm nay Trung-quốc không đóng tiền hội, tính ra còn thiếu đến mười triệu. Thì hội Quốc-liên cũng như các hội khác, có lẽ tại Trung-quốc không đóng tiền hẳn hoi cho nên không được hưởng những quyền lợi nọ kia theo như điều lệ của hội chẳng ?

Sự ra hội của Trung-quốc chắc không có ảnh hưởng gì như cái ra hội của mấy cường quốc khác đâu.

Kính cáo độc giả

M. Võ văn Rớt thay mặt báo « MAI » đi viếng chư vị độc - giả miền Nam Trung-kỳ, xin chư-vị sẵn lòng chiếu cố cho M. Rớt được kết quả mỹ mãn. Bồn báo đa tạ.

M. Nguyễn-văn-Tiến ở Cao-miên bĩa nào về được, xin cho nhà báo hay tin.

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y chuyên môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, khạc khặc, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây Nam không hết, mau viết thư kèm mandat 3p.80 số phí cho M. TRINH VĂN-TỬ Ancien Instituteur à Hiệp - đưc MYTHO sẽ có thuốc uống lành bệnh.

BIỆN SỰ PHÒNG
HUỲNH VĂN NGHE
cựu thống ngôn tòa
100, LAGRANDE - SAIGON
Tél. : 20.962.

Gần 2 năm rồi, phòng-văn được thân chủ đủ mặt người tây, người An-nam và người khách hoan nghinh. Phần đông người thân chủ cũ và mới từ-tế dùng đến giao nhiều việc khó khăn và trắc trở đều gặp sự kết quả mỹ mãn và chưa gặp việc bất thành. Phòng-văn không lãnh những việc không đáng tốt, và không bao kiện cho ai hết. (Ông việc làm mau lẹ và đáng vừa lòng.

Thuốc ĐIỀU KINH
trị bệnh kém huyết
của đàn bà
hiệu Nhân - Mai

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa, hết cay xâm, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng kỳ, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau về chứng máu huyết đầu nặng thế nào, uống thuốc này được vui lòng lắm, qui bà sẽ khỏe lại. Giá mỗi vỏ 0p.50. Khắp nơi có bán, các chỗ bán thuốc Nhân Mai đều có bán. Mua sỉ lời nhiều do nơi Nguyễn-văn-Lượng Bolte Postale n° 338 Saigon hoặc nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính Chợ-mới Saigon, hoặc các xe điện có bán. Mua lẻ do nơi các đại-lý.

Thuốc HO BỔ PHỔI
hiệu Trái Nho giá 0p.15
Trị ho đại tài. Có bán khắp cả Đông-pháp, do nhà thuốc Nhân Mai phát hành.

Phỏng-sự mỗi tuần của Mai

BON HÚT MÁU của GÁI LÀNG CHƠI

NẠN mai-dâm ở xứ này một ngày một bành-trướng, người ta cho đó là vì điều-kiện kinh-tế gây nên.

Đúng hay chẳng, sự đó chúng tôi chưa dám vội quyết đoán. Vì rằng một vấn đề xã-hội như vấn-đề nói đây, không phải suy nghĩ chốc lát hay là khảo-cứu qua-loa mà quyết đoán được.

Nạn mai-dâm có nhiều nguyên nhơn gây nên, mình không phải là nhà xã-hội-học hay nhà chuyên môn gì, chúng tôi tưởng tốt hơn mình đừng đề-cập tới nó.

Hôm nay chúng tôi xin động tới một phương-diện khác, nó vẫn có dính liú mật thiết với nghề mai-dâm: bọn hút máu đàn bà mà trong làng chơi họ quen gọi là bọn *Ma-cô*.

Than ôi! cái danh từ «chức nghiệp» này hiện giờ không biết bao nhiêu thanh-niên học-thức hay là vô nghệ, dốt-nát đang lấy làm vinh-diệu mang lấy.

☞

Đêm hôm ấy, chín giờ đúng! Một trận mưa không lớn thình lình đổ xuống làm cho khách bóng gió ở cột cờ Thủ-ngũ trên những chiếc băng xi-măn hay là trên mấy lan-can ở dựa mé sông, phải kéo nhau chạy tứ-tán, tìm chỗ dụt mưa.

Có hơn hai tiếng đồng-hồ rồi tôi vẫn cố tâm ôm đồn ngồi đợi anh ba C... một tay thiện nghệ đàn *Guitare* và cũng là một tay lâu nay sống lành sống lẽ nhờ mấy con «thọ».

Nói tới tên ba C... trong làng chơi ai cũng đều biết hết. Anh đồn vọng-cổ nghe có thể dứt từng khúc ruột. Cho nên mỗi đêm, không những tôi đợi anh ba C... để kiếm «mùi» mà cho đến những kẻ không hề quen biết anh bao giờ, nhưng đã được dịp nghe anh ngồi bật ngửa trên băng tại cột cờ Thủ-ngũ đồn rí-rả, thì chém-chết qua bữa sau, mấy «cha» mấy «mẹ» đó họ cũng lon-ton tới đợi.

Một trận mưa «kỳ-đà» hôm đó làm cho họ thất-vọng hết

sức. Nhưng tôi, một người bạn thân của anh còn muốn biết nhiều điều muốn nghe nhiều chuyện lạ-lùng hơn nữa, nên tôi chun dưới kheoảng trống của lan-can, mình che một cái áo mưa, cố công nằm đợi.

Mưa vừa dứt hột, tôi chưa kịp ra khỏi «nhà hàng» đặc biệt này thì đã nghe tiếng guốc kéo lộc-cộp trên đá trướng và có tiếng người hỏi tôi:

— Anh Tư đó hả?

Tôi vừa nép mình bỏ ra:

— Anh Ba đó hả anh Ba?

Hai tiếng cười rồ lên một lượt, vừa vui vẻ vừa đắc-chí.

— Thế ra anh còn đợi tôi!

— Còn anh cũng không quên

quên gọi là bọn *Ma-cô*.

— Cha! Anh Ba, tối bữa nay

MAI-dâm thanh-hành chừng nào, bọn tu-mi ăn bán vào nó càng nhiều chừng ấy Họ sống một cách phong-lưu dơ-dáy

Chúng tôi biết nhau từ lâu rồi, và mặc dầu là mỗi người đi riêng một ngả để tìm cuộc sanh sống, song chúng tôi không hề quên nhau dẫu cách biệt gì chúng tôi vẫn cứ yêu nhau.

Tôi nói:

— Cha! Anh Ba, tối bữa nay anh làm cho người ta thất vọng gần chết. Họ hỏi tôi anh ở đâu mà 9 giờ rồi không thấy tôi. Anh biết tôi trả lời với họ làm sao không?

— Thì anh cứ nói nốt cho tôi nghe. Mà họ đó là họ nào?

— Mấy «cha» mấy «mẹ» họ ghềnh nghe đồn anh đó chờ ai. Tôi bảo anh không chừng mắc việc không lại sớm được. Họ rũ nhau chờ anh kể bị trận mưa.

Lặng lặng một chặp, sắc mặt đổi vui ra buồn, anh Ba cắn rằn:

— Tổ cha con «hai thằng lẳng» (1) nó hại tôi chạy bữa nay thiếu đều bay tóc trán.

Tôi ngó anh như lấy làm lạ:

— Thiệt là khốn nạn, chịu bọn này hoài chắc chết sớm quá. Anh nghĩ coi, mình có dặn nó đừng thả ra chợ ban đêm, nó không nghe để cho thằng tướng Huất-tri-Cung (2) nó «thộp» về bót.

Anh ba C. thõ ra một hơi dài.

— Thì cổ bị bắt chờ anh sao mà anh phiên! Tôi hỏi.

Không muốn trả lời cho câu nói của tôi, anh ba C. đem ra một cái tỉ dụ:

— Như anh có một đứa em nuôi, nó bị bắt, anh lo cho nó hay là bỏ?

Tôi làm thinh, anh lại tiếp:

— Nó bị bắt mà mình không hay, mãi cho tới sáng này bót bắt con gái đòi tôi xuống hỏi tôi vậy chờ tôi phải chổng nó hay không?

— Anh trả lời làm sao?

— Thiệt «nhơn tài cứu nhơn tai» tôi phải nhận bướng nó là vợ của tôi. Hai đứa tôi mượn phòng ngủ ở, tôi sống về nghề đồn vô dĩa hát.

— Thế là cổ được thả ra.

— Nếu không có lời thú nhận của tôi thì họ tổng cổ vô nhà thương Bạc-Hà không nữa thì buộc nó lấy giấy «bi-ten» (*butin*), bà cứu nó cũng không vượt khỏi.

1- Tên riêng của một con diêm, mà bọn đồn ông làng hơi đặt cho, vì cổ ta hay chắt lưỡi như con thằn lẳng.

2- Tên riêng của một người lính bat con gái rất gay gắt và hung dữ

ĐẦU XẢO HANOI

Ai muốn đi xem đầu xảo Hà-nội năm nay. Ai muốn đi viếng Nha-trang, Huế, Hanoi, Vịnh Hạ-long, Haiphong. Ai muốn đi du-lich may lại khỏi tốn tiền. Xin mau viết thư ghi tên nơi M. Ng-khắc-Nương thương-gia số 98 đường Lagrandière Saigon. Giá tiền 50p.00

Lúc đăng tên xin gửi 10p.00 còn lại bao nhiêu sáng bữa đi xin đóng tất, số tiền này nếu bạn việc nhà không đi được sẽ trả lại. Người giúp việc nhà nước hoặc các sở được remise 10 %, cha mẹ vợ con đi chung cũng được remise, nhưng không quá 2 phần. Vì muốn cho quan khách được vui lòng, tôi hứa sẽ trả lại cho khách du-lich mỗi đoàn 2 phần tiền. Hết lên xe đủ mặt, tôi sẽ bắt thăm theo số biên lai từ đến 20 lựa ra một người, và từ số 21 tới 50 lựa ra một người

hai người được may mắn này sẽ được huân dữ số tiền đã đóng tại, qui ông đăng tên sớm lẽ tất nhiên được nhiều phần may mắn hơn. Phàm làm việc chi cũng phải có lời, tôi tính giá nhẹ là tôi muốn giúp cho khách đi cho đông, cho ai cũng được biết đất nước ông bà, tuy rẻ chứ tôi cũng lo điều đình việc ăn ngủ tử tế, không dám sơ sót đi tới nơi về tới chốn.

Đoàn thứ nhứt. — 7 novembre 9 giờ tối đi, 8 novembre ở Nha-trang, 9 novembre đi Huế, 10 11 novembre ở Huế, 12 novembre một giờ rưỡi tới Hanoi, 13, 14, 15, 16 novembre ở Hanoi, 17 novembre 3 giờ về Saigon, 19 novembre 7 giờ 20 tới Saigon.

Đoàn thứ nhì. — 12 novembre 9 giờ tối đi, 13 novembre ở Nha-trang, 14 novembre đi Huế, 15 16 novembre ở Huế, 17 no-

vembre 1 giờ rưỡi tới Hanoi, 18, 19, 20, 21 novembre ở Hanoi, 22 novembre 3 giờ về Saigon, 24 novembre 7 giờ 20 tới Saigon.

Cuộc đi đường

Trên xe khách du-lich dùng bánh mì, hoặc cơm nhồi, lập xướng, cá mòi hộp, hột gà chiên, pate, gà quay, thịt bò rôti, v.v. Sẽ mượn một toa xe riêng, trên xe xin khách du lich lo điều đình cũng nhau chỗ ngồi, tôi khó dự vào được, trên xe có ghế gỗ nhỏ, cho mượn 1 đồng bán đi, 1 đồng bán về, lối 15 cái, ai muốn mượn xin hỏi trước. Mỗi sáng đều có dọn café sữa bánh mì hột gà, hoặc cháo sữa, hột gà.

Ở Nha-trang đi viếng sở cá và viện Pasteur, ở Huế đi viếng lăng Đức Khải-Định, Tự-Đức và Minh-Mạng, điện Cấn-chánh và điện Thái-hòa, musée Khải-Định và chùa Thiên-mụ (đi viếng chùa Thiên-mụ bằng ghe gỗ. Đến Hanoi ở nhà ngủ. Ai không ăn ở tại nhà ngủ, tôi xin trả lại mỗi ngày 1p.00. Ở Hanoi đi xem công-nghe ở Hà-dông và lăng đồ bạc ở Thanh-tri-chùa 2 bà Trưng, Nghĩa-dịa, học xa học-sanh và nhà hội tượng tể Nam-kỳ. Đi viếng hồ Hoàng-kiểm, hồ Trúc-bạch, hồ Tây, chùa Trấn-quốc, chùa Quan-Thích, chùa Một-cột, nhà tá Chánh-Tý, vườn Bách-thú, musée Fin-rot, nếu nhảm ngày thứ năm và chúa nhật: Về xem hội chợ khải trã tiên, phần tôi chịu 4 giờ sáng đi Vịnh Hạ-long, đi ngó Bắc-ninh-Dông-triều, Vòng Bi 9 giờ đến Hòn gáp, đi ghe và viếng Hang Dinh, Hang Đầu-gỗ, grotte des merveilles, Hang Thuồng-lường, nếu không có sống gió, bạn về ghé Hải-phong nửa giờ rồi về Hanoi ăn cơm

Quý ông, quý bà,

Năm nay cuộc đầu xảo Hanoi mười phần long trọng. Quý ông, quý bà, có rảnh cũng nên đi chơi một cuyện cho biết, xưa kia đường đi một hai tháng, nay thâu lại còn đôi ba ngày. Núi Ngũ hành sơn, chùa Non nước, Vịnh Hạ-long, các lăng vua, điện Cấn-chánh, điện Thái hòa, sông Hương, núi Ngự, chùa Một cột, hồ Trúc bạch, hồ Hoàng kiểm, chùa Ngọc sơn, v.v. là nơi quý ông quý bà nên đến xem cho khỏi thua sút người, ai còn cha mẹ già nên dẫn đi chơi gọi là đền ơn trả thảo vậy.

Xin đem theo đồ lạnh, vì tháng đó ngoài Hà-nội có hơi lạnh một chút. Sáng bữa đi xin ghé nhà tôi đóng ghi sổ giấy cần cước. Chương trình này nếu cần, được phép sửa đổi một hai điều, nếu xe lửa rưỡi trễ, hay là đi đường có sự rủi ro, trách nhảm ấy không về phần tôi. Mỗi đoàn đều có thợ chụp hình, khách du lịch mỗi ông đều được hiến 10 tấm hình chụp chung.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG

TIỀN KHÔNG MẶT

Người đời có thể toại được mọi nguyên vọng và tránh hoạn nạn mà an hưởng hạnh phúc được chăng?

Khoa xem tay và coi tướng mặt (*chiromancie et physiogno-mie*) cho ta biết có thành đạt mọi nguyên-vọng, lý-tướng, dục-vọng tha-thiết, tiền tài, bèn vợ con, bạn hữu, tình-nhân và khoa chiết tự (*graphologie*) cho biết mọi tính-tình, tâm-sự, công-danh, bịnh tật, thọ yểu châu-đảo.

Vậy xin mau mau biên dữ: Tên họ, tên ký, in dấu bàn tay trái, quần tính lông mày và tên thật một vài người anh em, hay cha mẹ, con cái; gởi ngay cho giáo-sư Đố-văn-Thiếp là một học giả cao siêu đã từng du học ngoại-quốc về và gia tâm nghiên cứu khoa số học của Tàu, Tây, Ấn-độ, Ai-cập rành rẽ. Trong 2 ngày sẽ tiếp được tập lời đoán suốt đời cho biết 156 điều b, ăn của cuộc đời không sai một mảy và giải quyết dùm mọi việc rắc rối, khó khăn, đau khổ thất-vọng và đặt tên, hiệu cho con cái. Có thể hỏi thêm về chuyện tâm-tính bí-ẩn khác. Nên giới-thiệu cho mọi người điều biết vì chỉ còn 3 tháng nữa giáo-sư sẽ trở qua Pháp lại:

Thư từ xin đề: **ĐỐ-VĂN-THIỆP** Professeur des Lettres et des Langues Etrangères 89, Rue Paul Blanchy -:- Saigon

CHỮ Ý: Bút phí chỉ mất có 0p.80, vì bận việc, nên nếu trả bằng mandat xin nhờ đề cho Mr Mạnh-trọng-Thành, nhận lãnh. Trả bằng có xin gởi recommandée cho khỏi mất. Trong 4 ngày nếu không tiếp được tập lời đoán xin cho biết ngay. Lúc gởi nhớ cắt kỹ biên lai mandat.

— Anh này hào-biệt quá! gương của con người đã từng
— Phải một lần rồi sao anh, xem những cách làm chổng có tôi bị đòi lên đòi xuống có cả tên không, là một sự thường. chực bần chờ phải ít. Câu chuyện đêm hôm ấy dứt
— Thì ra anh có hân-hạnh ngang ở đây. Một cơ hội cho làm được «trượng-phu-tùng» tôi được biết thêm rằng ngoài nhiều có rồi. cách sống nghề đồn anh Ba C.

Một cái cười chua-chát nở còn làm «má-ca» nữa. trên môi anh Ba C. cái cười (*Còn nữa*) **TUYÊN-QUANG**

Ai mua sách?

Quý-ngài cần món chi về văn học, khoa-học, hoặc bất kỳ môn học nào khác nữa, bằng chữ Nho, chữ Pháp, quốc ngữ, hay chữ ngoại-quốc, mà các tiệm trong Nam không sẵn xin cứ viết thư cho:

Mr. ĐÀO-VĂN-HÀNH, 40 rue Maréchal Pétain-Hanoi.

Ở đó có bán đủ thứ sách, truyện, theo nguyên-giá Pháp. Có đủ thứ tự vùng Pháp, ngoại-quốc, Pháp Nam và Nam-Pháp của: Génibrel, R. P. Hué, Cordier, Barbier, Larousse v.v. Có mua giùm các sách cũ, sách hiếm có, và vật dụng cho bà con ở xa. Quý ngài hỏi thêm điều chi xin viết thư và nhớ gởi timbre trả lời.

LIÊN-HOA

Nhà may tân thời **LIÊN-HOA** 110 La-grandière, mới thêm nhiều thợ thiện nghệ, và chề thêm kiểu chemises thêu tỉ lệ đẹp

TRỜI ẬU MÂY KÉO MỊT MÙ

Vì chuyện Tiệp-khắc mà một tuần lễ nay tất cả Âu-châu sống trong cái không khí hồi hộp, lo ngại và dự-bị.

Nếu Đức mượn cơ binh vực dân Suy-đết (les Sudètes) mà lấy võ-lực can-thiệp vào đất nước Tiệp-khắc thì nước Pháp tất phải thi-hành điều-ước mà xuất binh hộ vệ Tiệp để chiến với Đức. Lúc đó chắc là Anh Pháp với Nga một phe, chống lại phe đối địch là Đức Y.

Sáng hôm thứ hai tuần này, chắc nhiều người sẽ nghĩ vì đọc thấy tin điều A. R. I. P. nói rằng Pháp-quốc đã ra lệnh kêu gọi hết những sĩ-quan và binh lính trừ bị, còn những binh lính tại ngũ đang về nghỉ phép đều phải trở về trại hết. Ai cũng biết đó là dấu tỏ ra tình hình quốc-tế ở Âu-châu ngày ngấp sao đó, nước Pháp mới có sự đề-phòng như thế.

Song ta nên biết sự kêu lính trừ bị với sự động-viên (mobilisation) khác nhau, ta chỉ nên thấy Pháp-quốc kêu lính trừ bị mà vội tưởng rằng tình-thế Âu-châu đến lúc phải có chiến tranh rồi đâu.

Chưa!

Thiệt sự, vấn-đề Tiệp-khắc hiện nay đang ở trong cảnh khó khăn, nhưng mà Anh-quốc còn đang rón sức điều đình ở giữa hai nước Đức Tiệp với dân Suy-đết. Người phụng mệnh chánh-phủ Anh đi quan-sát điều-định việc gian-nan này, chắc hẳn đọc-giã đã biết, là ông Huân-tước Anh Runciman.

Dân Suy-đết đòi tự-trị, chánh-phủ Tiệp cũng chịu nhượng-hộ, cho ba khu-vực có dân Suy-đết được thực-hành ba địa-phương tự-trị: 80 muôn ở miền Bắc, 70 muôn ở miền Nam và rừng Bohême và 50 muôn ở miền Ostra-va. Nhưng ba địa-phương tự-trị này vẫn ở trong vòng quốc-

Người ta đang đợi Hitler thứ hai tới đây sẽ nói «chiến» hay «hòa»?

gia Tiệp, chờ tách hẳn ra thành quốc gia riêng thì không được. Dân Suy-đết và Hitler thì không chịu như thế. Họ muốn trở về tổ-quốc họ là nước Đại-Đức, hay là tự trị một cách hoàn toàn kia.

Hodza
Thủ-tướng Tiệp-khắc

Song lãnh tụ dân Suy-đết là Henlein chưa trả lời ra sao, như là Hitler tuần này còn đang bận việc Đại-hội Quốc-xã ở Nuremberg, nên sự điều đình và đề nghị của Anh như trên mà chánh-phủ Tiệp đã thuận-nhượng, chưa rõ ý kiến Hitler khả-phủ ra sao?

Tới thứ hai này, ngày bế mạc Đại-hội Quốc-xã Nuremberg, Hitler mới tuyên bố ý kiến về vấn đề này.

Cả Âu-châu đang hồi hộp chờ đợi. Hòa bình hay chiến-tranh sẽ quan hệ ở mấy lời nói của Hitler hôm thứ hai tới đây. Chúng ta hãy bình tĩnh chờ xem.

X.Y.

TRƯỜNG ĐẠO THAO VY
32-34, rue A. Garros - SAIGON

Dạy từ lớp chót (Cours Infantin) đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghiệm nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

PHOTO NGHỆ-QUANG
190-192, rue des Marins (Đường Thủy-binh, hàng cháo mủi)
CHOLON — Tél. : 30.209

CÂU ĐO

của ĐỒ-GÀN

I. — Cha con bỗng bề đi đâu?
Thưa rằng: lão ở bên Tàu lão qua
Giúp đời, đầu bạc phơ phơ;
Bao người vì lão ngần ngại điên cuồng.

Là vị thuốc gì

II. — Vì ai ngăn đón gió đông?
Thêm người, người cũng chia
lòng riêng tây.

Nỗi lòng kín chẳng ai hay;
Ngoài tai để mặc gió bay mé ngoài

Là món đồ gì?

**Giải hai câu đố
trong số 51**

Câu trên: Con đé

Câu dưới: Kiếng soi mặt

Tiếng dân kêu

CÓ PHẢI TỘI HÀNH ĐẠO HAY CHĂNG?

Ngày 27 Aout, nơi nhà sở lương điền Phước Thiện của Đạo Cao-đài làng Tân thuận-lầy (Sadec) có hai vị Chức sắc Đạo Cao-đài đến viếng sở.

Khi hai vị ấy đến nơi, lần lượt có tin-đồ nghe tin tới viếng. Vì lẽ thấy có hơi đông người, nên hai vị ấy giữ phép có cho Đạo-hữu trong sở đến trình Hương-Chức sở tại hay. Thì một lát có ông Huyện-Hàm D. và Hg. Quản U dẫn làng lính đến lập Vi-Băng và xét lấy giấy thuế thân của 17 người dân về nhà Hội. Đến nhà Hội một hồi lâu, do nơi lính ông Huyện-Hàm D. Hg Quản U mới kêu 13 người đạo-hữu trả giấy thuế thân lại và đuổi về, còn giữ lại 4 người nữa, trong đó có 3 vị chức sắc và một Đạo hữu.

4 vị này phải cầm tại nhà hội

từ 3 giờ rưỡi chiều ngày 27 tới 4 giờ rưỡi chiều ngày 28 Aout mới được thả ra. Báo hại 4 ông này phải chịu ép mình với bộ đạo phục xanh, vàng, trắng, nằm la liệt dưới gạch tàu và trộn cả đêm làm bạn với ba coa muối! Chánh-phủ Pháp đã cho đạo Cao-đài được tự do về mọi phương diện, mà quan làng lại bắt buộc này nọ là tại làm sao? Có phải mấy ông này đã không kể đến danh-dự nước Pháp mà tự-tiện đi ngược với chánh-sách khoan-hồng của chánh-phủ chăng?

Chúng tôi lại mới hay tin rằng từ ngày xảy ra vụ này đến nay đêm nào nơi nhà sở này cũng thường bị một bọn người rình mò. Chẳng rõ bọn ấy muốn làm chuyện chi hay là muốn bắt chước theo điệu-kể của Ng quẻ Hương đã thi hành với đạo Cao-đài ở Châu đốc, mà báo Saigon ngày 3-9 38 đã nói đó chăng?

V.T.Q

BOURJOIS
PARFUMEUR PARIS

Bồn hiệu khai trương tại Cholon là nơi trung tâm diêm của thương trường, cho tiện hệ giao thông cùng lục-châu quý khách. Chẳng những bồn hiệu chuyên môn về nghề chụp hình theo điệu nhà nghề thiết đẹp thiết giống mà thôi, bồn hiệu cũng có trữ bán những đồ dùng trong nghề chụp hình tính giá riêng cho nhà nghề như kiếng, giấy, films, thuốc rửa hình v.v... Ngoài ra bồn hiệu lại có trữ bán các thứ đồng hồ lớn nhỏ đủ kiểu, dù hiệu cùng là máy hát đĩa hát bài bản tân thời, Đồng thời bồn hiệu có sẵn thợ chuyên môn sửa các thứ đồng hồ bất luận lớn nhỏ, máy may, máy hát và bán cả đồ phụ tùng của máy thứ mấy ấy nữa. Mua sỉ tính giá rẻ đặc biệt. HÌNH ĐẸP, ĐỒ TỐT, GIÁ NHẸ KHÔNG DẦU BĂNG

Hình kim-thời; 1p.40 bốn tám cartes postales lại tặng thêm một tấm hình rọi lớn format 18x 24.

« HUẾ ĐẸP » phóng-sự' của THÚC-TÊ

(TIẾP THEO SỐ BÁO 50)

V.- NHÀ THƠ TRONG CHUÔNG NGỰA

G HÉ lại Thần-kinh lần này, tôi không quên tìm đến thăm một nhà thơ mà tôi yêu. Nhà thơ ấy là một nhà nho và chẳng ai khác hơn là ông bạn Hoài-nam Nguyễn-trọng-(ấn). Ông ta ở dưới Dinh ông, đường Ngự Viên, trong một căn phố thấp. Thoạt vào, tôi đã đọc thấy ngay cái nghèo. Mọi vật trong nhà đều muốn hô lớn sự truy-lạc của chủ-nhơn: từ cái bình trà thiếu vôi cho đến chiếc chõng tre xiêu vẹo.

Trong câu chuyện, ông tỏ ra một người bất đắc chí. Vì đứng trước cái hoàn cảnh nó làm cho cuộc đời ông càng ngày càng đắm chìm xuống, ông đành chịu thúc thủ, phó-nặc cho số phận ác liệt dấn vào. Thế rồi ông tưới rượu vào thơ để khóc, để quên. Ông nhìn bao nhiêu cái gây đau, tan nát đi đến trong đời ông với hai hàng lệ.

Phải chăng những cái cơ hàn, những cái thiên lệch ấy đã làm cho sợi giây ly-tao của ông nó có giọng náo nùng như *Tiếng cuộc canh khuya* (1)?

Ông Hoài-Nam đã sống quá nửa đời người cơ-cực, nên vầng trán lúc nào cũng u ám như một buổi chiều đông trời nặng. Đã từ lâu lắm, cái vui nó chẳng đến với ông, nên ông đã quên hẳn cười. Cũng như bao nhiêu nhà nho còn sót lại và khư khư giữ chặt lấy cái « triết lý » của đạo mình, nhà thơ này ăn mặc như muốn phủ-bàng cả phép vệ-sinh.

Đến bây giờ, chịu đựng với cảnh đời truy-lạc nhiều lắm rồi, ông đã như người mất hồn: không biết theo thời mà xoay xa xôi, và đôi mắt cận-thị sau cặp kính trắng không còn muốn nhìn thấy ai và cái gì nữa.

— Thưa, văn thơ đã đưa ông ta đến cái bước phủ-trầm ấy!

Cho nên những lúc ngẫm nghĩ đến thân thể, ông đã từng ngậm ngùi:

1- Hoài-Nam Nguyễn-trọng-Cẩn « Tiếng cuộc canh khuya » do Trung-ý thư xã xuất bản.

Khóc vì kiếp văn chương,
Cũng một kiếp đoạn trường.
Bạc dãi chưa trắng nợ,
Đeo đuổi với tang thương.

(Biết nhau... xa nhau)
Ngậm ngùi khóc rồi ông lại tức tối than cho:

.. Cái kiếp văn chương đánh
lựa mình,
Mười năm lưu lạc đất Thần-
kinh.

Cùng đồ mới biết thân vô dụng
(Nhấn bạn lâu trang)

Sau một buổi liệc tàn, lúc rượu đã hoen ố tấm khăn bàn trắng nõn, ta ngao ngán thế nào, thì nhà thơ cũng nhìn thấy cuộc đời tầm thường ngao ngán thế vậy. Vì rằng trong mộng tưởng thi-nhơn đã từng luôn luôn ôm ấp thân ngọc ngà của Dương Quý-phi, nghe đồn tỳ-bà ở bên Lâm-duong, hay lơ lửng trên giòng Xích-bích.

Cái họa — nếu không là cái phước — của đời họ là đã sống nhiều đời quá, từ cái đời thấp vâng nhuộm máu của vị bạo-chúa đến cái đời lãng mạn của thi-nhơn họ Lý hay họ Tô.

Khi rẽ châu báu ngọc ngà như thế, được nhìn gần bóng dáng của Tây thi và Thôi Oanh Oanh như thế, mà mĩa mai thay! thi-nhơn vẫn thịnh-thoang lại phải... đôi vì thiếu gạo. Cuộc đời vì thế mà hóa ra chật hẹp buồn rầu.

Ông Hoài-nam Nguyễn-trọng-Cẩn là một nhà nho vì quá trung thành với thánh hiền nên ông đã như người mất hồn: không biết theo thời mà xoay xa xôi, và đôi mắt cận-thị sau cặp kính trắng không còn muốn nhìn thấy ai và cái gì nữa.

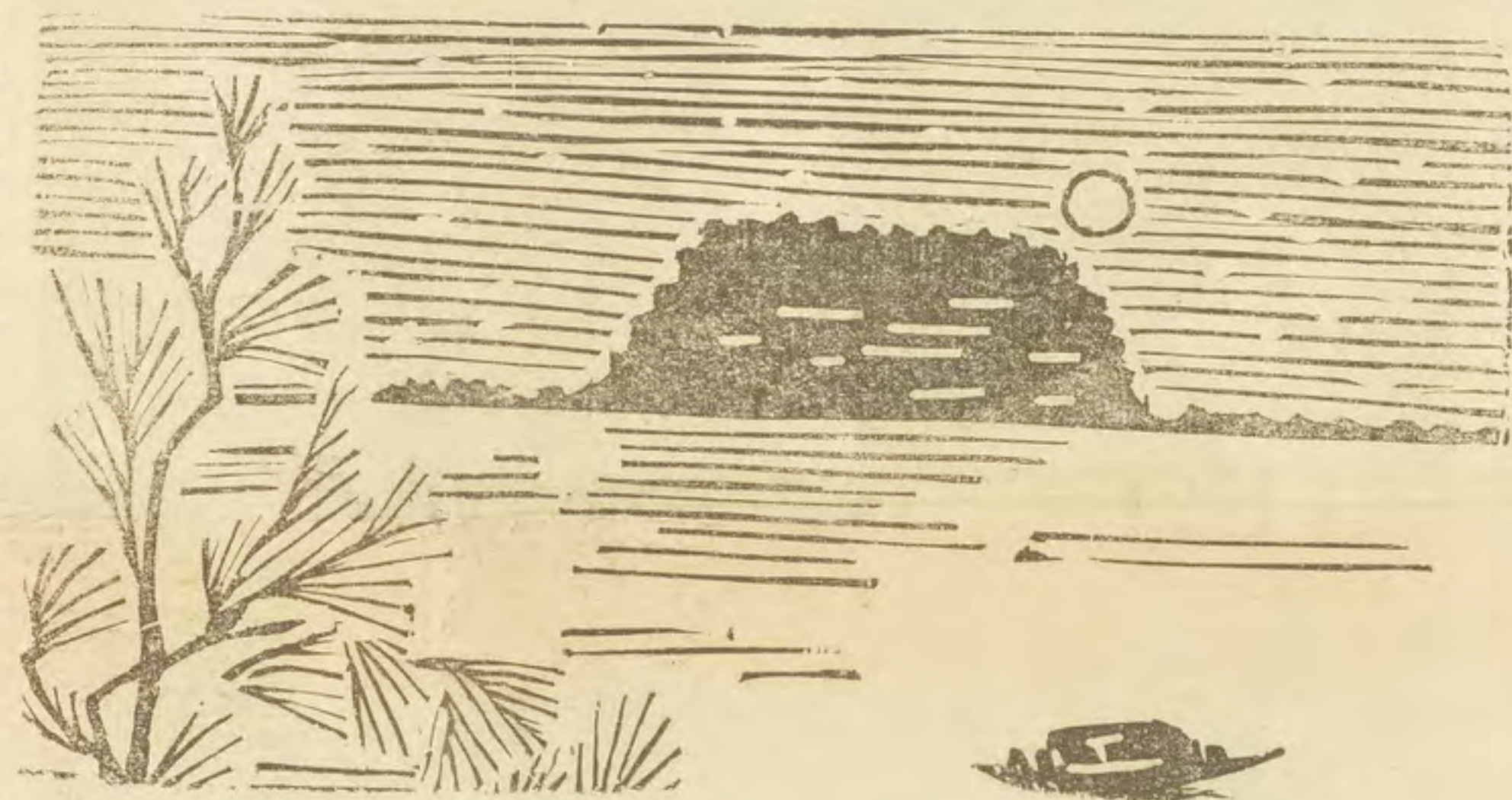
Thấy cuộc đời mình như đã có một cái gì đồ nát không phương cứu-vãn nên chỉ ông đã tự nhủ:

... Thôi thì thôi:
Tối đầu hay đó;
Tam vầy cho đàn h!
Lấy trắng làm bạn;
Mượn rượu làm bình.
Lần lóc giữa mơn trời chiếu đất đỏ.
Đề phá tan mấy lớp sầu thành..
(Chén rượu đêm trường)

Tuy nhiên cuộc đời vẫn là cuộc đời. Ông ta có muốn thoát cũng không thể nào được.

... Vẫn là quỉ đói đi không nổi
Rượu đánh ma sâu n ất cứ thua
(Tự thân)

Từ đây, sự truy-lạc đã đến cái điểm cùng. Bạn đọc sẽ thấy cái điều quái gở đau đớn này: là một người hạn, ông Trần-thanh-Mại (tác giả quyển lịch sử ký sự rất có giá trị: *Tuy Lý Vương*) kể ra với kẻ viết những hàng này rằng ông Hoài-nam một độ vì không có nơi che nắng n p mưa, đã phải xin ở nhờ ngay trong... chuồng ngựa của một vị hầu-tước. Nhà thơ, có cảnh đời

truy-lạc đến thế là cùng! Thiệt là một sự xót xa cho văn chương một cái hạn ly-tao không ai ngờ đến.

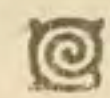
Bây giờ ông Hoài-nam đã « khá » hơn độ nợ được đôi chút. Nghĩa là không đến nỗi khổ sở lắm, chớ cũng phải còn như ông Tú-Xương:

Van nợ lắm khi tràn nước mắt
Chạy ăn từng bữa toát mồ hôi
Đáp lời một người bạn, ông Phan-văn-Dật tác-giả tập *Bàng-Khuàng*, thi-nhơn đã thành thật nói rõ cuộc đời mình:
... Tình cảnh tôi bây giờ
Xem ra thật bơ vơ
Mãng vì ba chén rượu
Nhặng mắt mấy văn thơ
Thoạt cầm thơ bạn đọc
Lời lời rõ chả ngọc
Trông thấy bạn mà mừng
Nghĩ đến tôi lại khóc...

(Biết nhau... xa nhau)

Ai đã biết ông Hoài-nam, đọc những câu trên đây thấy rõ ràng đó là những lời chân-thành ở trong một cõi lòng truy-lạc đưa

lên, đầy cả đau thương và tức tối dằng ép.

Ông Hoài-nam ta, cũng như Á-nam Trần-luân-Khai, một thi-sĩ quốc-gia. Và cũng vì vậy mà ông lấy rban đề cho tập thơ của mình là *Tiếng cuộc canh khuya* đó.

Nói thế rồi, độc-giả cùng tôi ngậm thử một trong mười bài « Khuê phụ thân » mà ông ta đã họa:

Thẹn với trăng già với núi non
Trắng bao nhiêu tuổi, núi bao
hòn?

Trắng toàn mở mặt vì mây ám
Núi muốn quay đầu sợ đá môn
Chim Việt lìa rừng ôm tổ khóc
Ngựa Hồ quen thói thẳm đường bon

Trăm năm thân thể mong gì
yêu say mê một bà... hoàng-
nữ phi (2) nơi gác tía.

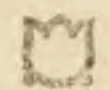
Xã tắc khôn nhìn nữa vợ con.
Lối thơ của Nguyễn-quân thật là linh hoạt, chắt chắt. Vịnh của Thuận-an, ông có những câu:

Khẩu súng Bình Đài rêu bít
miệng,
Hồn oan chiến sĩ sóng nhồi đầu.
(Thuận-an hoài cổ)

Đề Linh sai-son, ông phóng bút:
Lờ-mờ đâu Bắc rêu phong khói
Xơ xác dầm Tây sóng dậy đêm

(Linh sai son)

BÀN nỏ ai nghe khéo đỡ
HÌNH,
LIỆU thế không xong BINH
chẳng được.
LIÊM đành giữ tiếng LỄ dừng
rình.
CÔNG danh thời thế là lưu
hỉ...!
ĐẠI sư xin nhường lớp hậu
sinh...?

Trên đây, bạn đọc đã thấy rằng ông Hoài-nam nghiện rượu và muốn uống thiệt say để thoát ra khỏi sự thật đau lòng và khổ nạn quanh mình. Nhưng người ta còn cho tôi hay rằng thi-nhơn còn muốn lấy rượu để quên một chuyện tâm tình. Ông ta yêu và cũng như cái giống thi-sĩ xưa nay lũ con hoang của thời-đại, yêu láo bạo, yêu say mê một bà... hoàng-phi (2) nơi gác tía.

Các bạn hãy nghe nhà thi-sĩ đa tình của tôi than thở:

... Tay trắng ngậm ngùi đầu chĩa
bạc
Má hồng may mắn mắt đưa
xanh
Cùng nhau thanh khí là duyên
nợ

Mà nợ duyên gì kiếp tái sanh.
(Nhấn bạn lâu trang)

Nhưng cái giống thi-nhơn phiên phước tuy đa đình mà vẫn mãi mãi vô duyên. Ông Hoài-nam thì ra cũng chỉ ôm ấp một bóng hình trong bóng tối.

Người chẳng thương ta, ta cứ
thương
Hơi đầu so sánh cũ đôi đường
Bạc đầu ngán nỗi mình tay
trắng;
Xanh mắt mong chi khách má
hường
Tựa bóng trắng suông nhìn về
ngọc
Mượn làn gió thoảng ngửi mùi
hương
Thương người chẳng muốn
người thương lại

Một môi tình si cũng lạ thường
(Nhấn bạn lâu trang)

Có người gặp ông Hoài-nam say khướt, nằm lả bên đường và miệng nhích lên như cổ cười. Biết đâu thi-nhơn chẳng như anh chàng Babouc năm mê tưởng những bản chọn người đập lên mắt, lên môi mình là những cái hun nồng nàn, thơm ngát của bà Hoàng Phi mà ông đã âm thầm yêu dấu?

THÚC-TÊ

Kỳ sau: PHONG TÌNH AN

-2- Bà ấy là bà D. T.

Phòng trồng răng kim-thời

NGUYỄN-VĂN-XUÂN

Chuyên môn trồng răng
dù kiểu kim thời
Làm chắc chắn, có bảo kiết
Giá rẻ hơn các nơi

Ở gần ông Bang Tông
TANCHAU

HÀNG ĐẸ CÙNG NHƯ MÓN ĂN, AI CÓ LỰA THỨ XẤU MUA ĐAU?

MUA « LÁNH NAM-KỲ » DÙNG,
TÚC LÀ DỒNG TIỀN XÀI NHẢM CHỖ

TỔNG PHÁT HÀNH TRAN-LOI-KY N° 38 Boulevard Bonhoure, CHOLON - Tél: 30.913

THẾ-GIỚI HOÀ-BÌNH

Bà già Quốc-liên sắp chết

của NGUYỄN-TÂN-PHƯƠNG.

ÚC này nghe đến 4 tiếng Thế-giới Hòa-bình, ai chẳng mỉm cười, thương-hại?

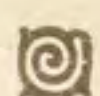
Thật và Tàu bắn giết nhau hơn một năm rồi, và cuộc tàn-sát đó chưa chắc gì kết-liệu nay mai.

Cũng hơn 1 năm rồi, dân Tây-ban-Nha bắn giết dân Tây-ban-Nha!

Và chàng Hitler sau khi nuốt trọn đất Áo lại thêm thường nước Tiệp.

Ấu-châu đại-chiến ở đó! Thế-giới làm thịt nhau ở đó!

Vậy thì câu chuyện Thế-giới hòa-bình còn bàn đến làm chi, mà để cười cho thức-giả?

Nhưng, thưa ngài, đây không phải là một câu chuyện phiếm.

Đây là một chuyện thuộc về lịch-sử chánh-trị và văn-chương.

Chắc các ngài cũng còn nhớ — giữa một buổi khiêu-vũ và mấy giờ ở trường đua Phú-Thọ — rằng ở trong đời này còn có một cái cơ-quan cũng đáng nói đến, thính-thoảng, là hội Quốc-Liên.

Một đôi khi các ngài sức nhớ đến nó, có lẽ sẵn lòng hỏi thăm xem nó còn sống hay đã chết, và nếu nó còn « sanh-tiền » thì hiện-thời nó làm những gì?

Tôi xin thưa trước rằng: hiện nó đang đau nặng và có lẽ sắp chết mất, các ngài ạ!

— Tội nghiệp không?

— Xin ngài đừng động lòng trắc-ân. Và xin các ngài hãy cùng tôi cầu nguyện cho nó được chóng hết hơi thở cuối cùng. Ngài đừng nghĩ là chúng ta làm việc ác.

— Không đâu! Lòng từ thiện bắt chúng ta ao-ước như thế đó.

Ngài đã chẳng thấy ở bên Âu-Mỹ người ta giết người vì lẽ nhân-đạo đó ư?

Thì cái hội Quốc-Liên đây nó cũng đau bệnh « bất trị » nó cũng kéo dài những ngày sống dở chết dở, nó cũng rên xiết mãi, và mong cho mau chết để khỏi đau-khổ, cực-nhục!...

Sứ-mạng, nhiệm-vụ của nó ở đời này rất đáng kinh-phục, rất là thiêng-liêng. Nó có cái trọng trách cứu vớt nhân-loại khỏi tay thần Chiến-tranh là thần rất tàn ác, coi mạng người như muông thú, cỏ rác, hay là còn rõ hơn nữa.

Thế mà, khổn nạn, cái hội Quốc - Liên đang sùng, đang phụng, đáng tin kia, từ lúc nó sanh ra tới giờ, chỉ biết toàn những điều nhục-nhã!

Người cha giàu có bảnh bao đã sanh ra nó là ông Wilson tổng thống Huê-kỳ kia chỉ sanh nó ra rồi bỏ mặc kệ nó sống chết ở tay kẻ khác, chứ ông ấy chẳng bao giờ nhìn mặt nó.

Vậy thì cái khổn nạn đầu tiên của nó là phải làm một đứa « con hoang »!

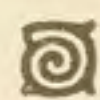
Đứa « con hoang » đó, lúc ấu-trì cũng may được mấy dì Ý, Anh, và mẹ Pháp nó dưỡng-dục có phần âu yếm. Nhưng nó lớn lên, mấy dì nó đều tranh nhau lợi-dụng nó, bắt nó phụng-sự mình như tôi đòi. Còn má Pháp nó thì vì nghèo-nàn, nhu nhược quá nên không dám rí rãng can thiệp, để mặc cho mấy dì nó xử tàn-nhân với nó.

nuôi nấng săn sóc nó làm gì cho phí công.

Bởi vậy, trước thì ông cậu bá-vơ Nhật-bản của nó đã cho nó một « cú » nên thân vào lưng rồi bỏ kệ xác nó đó mà đi.

Sau, đến bà dì thân yêu của nó là bà Ý. Bà này hết sức kiên nhẫn không được, nên sanh ghê lạnh với nó; rồi một bữa kia bà dì ấy cũng bắt chước cậu nó mà đã làm phiền cậu nó trong việc cậu nó « đùa bỡn » ở Mãn-châu, hôm nay nó lại đại dột mà « nói ra nói vào » trong khi bà dì Ý nó đang cực nhọc ở bên đất Phi-châu!

Nó là một đứa bé vừa vô-dụng, vừa hỗn láo, và nhất là chẳng kín miệng tí nào cả.

Má Pháp nó thấy tình cảnh của con mình mà thương xót,

Ba nước Đức Ý và Nhật bỏ hội Quốc-liên rồi cùng nhau lập ra Liên minh Bài Cong. Đây là ba người thay mặt 3 nước ký hiệp-ước ấy: Von Ribbentrop (Đức), Comte Cyano (Ý) và đại sứ Nhật ở La-mã.

Tội nghiệp cho đứa « con không cha! »

Nó điên-đảo với những sự lôi kéo hằng ngày của mấy dì nó. Nó chẳng biết theo ai. Nó bơ-vơ, lơ-ngác. Vì nó sợ theo dì này thì dì kia ghét. Mà nó, nó chỉ sống gỏi thác nhờ ở tay các dì nó thôi!

Và còn mấy ông cậu « bá-vơ » của nó nữa. Mấy ông ấy cũng muốn có một đứa cháu để ăn để dạy để sai bảo.

Nhưng mà nó làm sao phụng sự vừa lòng tất cả mấy dì, mấy cậu nó được?

Cho nên nó bị ghét, bị mắng, là đồ « vô dụng ». Đã thế thì

đổi. Chỉ vài tuần nữa là bà dì ấy đến đây. Con phải cung kính nhé! Di ấy sẽ hun con nhiều, và giúp đỡ mẹ con ta chút đỉnh... Số phận nó được tạm yên ít lâu.

Nhưng, rõ ràng: phúc bất trùng lai, họa vô đơn chí!

Bỗng đâu, một hôm mà nó hất hơ hất hải chạy đến bão nó: — « Này, này con! Bà dì trước của con, bà Ý đó, vừa rồi mới cùng kẻ thù ghê gớm của nhà ta (Đức) dắt tay nhau sang giúp một tên côn-đồ mà đánh đập di Tây-ban-Nha của con tàn-nhân! Di Tây-ban-Nha con đang kêu la cầu cứu ỉnh ỏi kia!

Nó vùng dậy, kinh-hoàng!

Nó còn đương ngờ ngác, thì trời ơi, mà nó lại chạy đến đập vào lưng nó! Mà nó xanh mặt, rung rẩy: — Con ơi! thằng cậu Nhứt-bồn của mấy hồi trước bây giờ nó cũng gây sự mà đánh di Trung-hoa của mấy gần chết. Làm thế nào? Con ơi! nguy lắm!

Nó như điên. Nó chẳng còn biết rờ vào đâu, mó vào đâu nữa! Nó chạy xuôi, chạy ngược như bị cháy nhà. Mà nhà nó sắp cháy thật!

Trong lúc đó bà dì Anh thân yêu nhứt của nó lại không nghe những tiếng van lạy, cầu khẩn của nó.

Bà ấy giả dui, giả điếc, rồi cứ thái-nhiên đến chơi nhà kẻ tử-thù của nó và bà dì bạc ác Ý-đại-lợi của nó! Thế có chết nó không?

Hiện thời thằng nhỏ Quốc-Liên lo sốt vó. Nó lo ngày lo đêm. Mà nó thì yếu hèn, các dì nó thì kẻ thù, kẻ bị chúng đánh hiếp, kẻ thì chực làm thân với những kẻ tử-thù của nhà nó.

Cho nên nó ốm nặng. Người ta lại chẳng ngó ngàng đến nó. Người ta khinh bỉ nó. Nó là một đứa bất tài, vô dụng. Chức vụ của nó, nó không gánh nổi nữa rồi!

Người ta mặc kệ nó. Đến cả má nó cũng vậy!

— Chỉ nay mai là nó hết hơi thở cuối cùng thôi!

Viết đến đây tôi chạnh lòng thương nhớ!

Tôi nghĩ đến A. Briand, người suốt đời hy-sinh cho cuộc hòa-bình thế-giới. Và tôi sức nhớ đến 3, 4 trăm năm trước, nhớ đến những người khao-khát hòa bình, công-lý, đã không ngại-ngùng diễn tả cái « mộng lớn » của mình, cái mộng đã được thực hiện ngày nay, nhưng than ôi! cũng sắp tiêu tan như mây khói!

Năm 1617, Sully là quan thượng thư rất được tin dụng của vua Henri IV nước Pháp, có viết một quyển sách nhan là: « Grand Dessein ». Quyển sách ấy — lần thứ nhất — bàn đến việc kiến thiết hòa-bình ở Âu-châu.

Một trăm mười lăm năm sau, linh mục de Saint-Pierre lại viết quyển chương-trình: « Conférence générale de l'Europe pour le maintien de la Paix ».

Rồi đến Eneric Cracé viết quyển: « le Nouveau Cynée »; người Anh William Penn lại xuất bản cuốn: « La présente et future paix de l'Europe ».

Hai quyển sách sau này là nền tảng của hội Quốc-Liên ngày nay.

Đến 4 thế-kỷ, cái « mộng » thế-giới hòa bình mới được thực hiện. Biết bao nhiêu mực giấy và lời nói của những danh nhân đã phí tổn vào đó!

Thế mà cái hội Quốc-Liên ngày nay đang chết lần chết mòn. Người ta gạt nó qua bên đường như một đứa ăn mày khó chịu. Rồi người ta đua nhau đi tìm gươm đao súng đạn, tìm sự chém giết bắn phá, tìm những cái say sưa hùng mãnh như giống sài-lang say máu và thêm thịt... người!

Ban năm trước, khi đọc quyển: « Vers une dictature », tôi tin tưởng ở hội Quốc-Liên biết bao!

Tôi nghĩ rằng những sự tàn ác vô nhân đạo gây nên bởi chiến-tranh sẽ nhờ « văn minh » mà giảm đi.

Nay tôi thấy rõ « văn minh » của Âu Mỹ chỉ là cái nghệ-thuật giết người nâng cao lên đến cực điểm!

Nhưng trông tình hình thế-giới ngày nay, tôi phải ngậm ngùi mà nhận câu dưới đây của một người Pháp kia nói chí lý: « La guerre supprimée la vie n'aurait plus sa raison d'être! » (Chiến-tranh bỏ đi, thì sống còn có nghĩa gì nữa!)

— Đấy! hội Quốc-Liên! Mi biết chưa? Sao mi còn sống làm gì, chẳng chết phứt đi, để cho nhiều dân tộc quốc-gia như A-bi-xi-ni và Trung-hoa trông cậy vào mi thất vọng vô ích!

NGUYỄN-TÂN-PHƯƠNG

Bịnh Phong - ngứa

Các thư phong độc ở trong máu mà biến ra các chứng bịnh ngoài da như:

Nổi mọt có giẻ cùng mình, dưới hán pân tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa ngáy, hay là da thịt bông sưng tề, nổi cục đỏ bầm, ngứa theo kẻ tay, có mọt trong bông, da lòng bàn tay họ xười, da mặt sần, đau lưng, mỗi xương hảy uống thuốc.

Phong Ngứa Nhon-Hoàng Thủ tiêu các thư phong độc, phong ngứa lở máu trở lại tinh sạch, ngứa được bịnh phong đơn, giả được góc độc bịnh phong tình, trẻ nhỏ có ghẻ lở, ghẻ ngứa, nổi n nổi giẻ ngứa rất công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được giá mỗi gói 0,660

Nhà thuốc NHƠN-HOÀNG 15, Amiral Courbet — Saigon Gửi lãnh hóa giao ngân mau lệ từ 2 hộp sắp lên.

NHÀ MÁY CHẾ TẠO

HAI - PHONG (Tonkin)

Còn cần nhiều đại-lý ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HÀ

97 rue Charner - SAIGON

Téléphone : 21.786

QUA HÀNG SÁCH MỚI

“ NOI LONG ” của Nguyễn-khắc-Mẫn

MỘT quyển sách bắt ta đọc một mạch từ đầu đến cuối, quyển sách ấy hay dở thế nào, chẳng nói thì các bạn đoán ra cũng biết. Tôi đã đọc *Nỗi lòng* vào một buổi chiều âm u, gió mưa rả-rích... Cái cảnh đời của ông giáo Thọ trong truyện không biết nó có liên-quan gì với buổi chiều ấy không? Điều nên biết: là có lúc nó phiền phức, tẻ ngắt lắm!

Thọ ra trường bắt đầu dạy học vào năm 20 tuổi. Chẳng đã nghe nhiều bạn đồng-nghiep than phiền về những phút vinh nhục của nghề giáo đầu trẻ. Nhưng chàng vẫn yêu nghề và tin mình. Sự tận tụy của chàng quả không đậm bạc với chàng. Chàng luôn luôn tìm thấy, trong sự làm việc, cái hạnh phúc của người hiểu nhiệm-vụ.

Cốt truyện rất đơn giản, nếu không kể đến những chi tiết tả mỗi tình giữa Thọ và Nhung, cô học trò gái 17 tuổi của chàng. Thế mà tác giả, ông Nguyễn-khắc-Mẫn, kéo dài được đến non hai trăm trang. Trong non hai trăm trang giấy đó, có mấy đoạn tả trời xuân và cảnh đẹp Đồ Sơn, thấy rõ tác giả muốn kéo dài. Kỳ dư, tác giả hình như sợ nhà xuất bản tốn giấy, cho nên mỗi hồi chia ra rất ngắn, ấy là

thuyết « Ba » của mình, ông Đồ-đức-Thu liền được báo « *Tinh-Hoa* » của Đoàn-phủ-Từ hoan-nghênh, rước vào bộ biên tập. Ông Đồ-đức-Thu được trọng dụng là nhờ lối văn ngắn gọn của mình.

Trước ông Đồ-đức-Thu, vẫn có ông Lâm Mỹ Hoàng - Ba đạo nọ viết « Một kẻ cắp » trong « *Tiểu thuyết thứ bảy* » Lối văn ngắn gọn của ông L.M.H.B. có nhiều chỗ ngộ nghĩnh.

Sau ông Đồ-đức-Thu, hiện nay trên báo « *Ngày nay* » có thi sĩ Xuân Diệu. Xuân Diệu chỉ dùng rất ít lời văn trong khi tả bất kỳ một lập trường nào: tả cảnh, tả tình hay tả tâm lý v.v.

Ông Nguyễn-khắc-Mẫn, tác giả *Nỗi lòng* cũng vậy. Ông cũng có những cái đặc sắc như Xuân-Diệu. Văn ông, kể ra còn nhiều chỗ giản dị hơn lối văn Xuân-Diệu gấp mấy.

Phê bình *Nỗi lòng*, tôi chỉ muốn phê bình cách hành-văn của tác-giả mà thôi.

QUẾ-LANG

Thuốc trị bệnh ĐAU THẬN đại tài hiệu Nhân Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sắc dục vô độ, nên khí suy huyết kém, mất lờ tại điếu, đau lưng mỏi gối, mồm đầy ồm nhọt hay đi đôm, cũng là xôn đái. Hoặc bởi làm việc mệt nhọc, ăn uống không tiêu, tay chân nhức mỏi, trong bụng hồi hộp chán ăn mất ngủ. Xin nhớ dùng thuốc bổ thận hiệu NHÂN MAI. Uống một tuần thì thấy sự linh nghiệm phi thường, tình khi đầy đủ, đảm can đảm không hay trả tiền lại và thường các tởn phí. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đủ phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh tôi mới mua toa bảo chế bán ra, ai dùng rồi cũng khen tặng vô cùng linh nghiệm. Giá mỗi ve 0p.50. Do nơi nguyên-văn-Lương Bolte posale n° 386 Saigon, trừ bán rất nhiều nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính ở góc Chợ mới Saigon. Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi ve 0p.50

Văn Vui

Nghèo...

Tôi không hiểu: cái « Nghèo » là chi nhĩ? Riêng mình tôi, tôi chỉ thấy « *bò* » xu. Văn thàng ngày « *nhậu-nhết* » lu bù. Văn diện « *sích* », văn cao su đi hồng gió. Tôi chẳng hề tiếc tiền cho kẻ khó. Và chẳng hề than thở tưng bao giờ. Đã lắm khi lạnh ngắt « *bót-tờ-phơ* » Lúc thêm rượu đi rờ « *be* » rỗng tuếch. Không thuốc hút, « *đót* » đã mốc thếch. Không tiền may, quần áo rách bồng xung. Miệng vẫn cười, đôi mắt vẫn rưng rưng.

M

Bạn tôi hỏi: Anh « *khùng* » hay sao thế? Thân hình anh lúc này tời-tệ. Cũng vì nghèo; ế-chê bởi không xu. Anh vẫn cười, vẫn sướng được ru? Ai cũng thế, hóa ra ngu ngốc hết! Anh chẳng thấy: tiền họ đầy tủ kết. Vẫn ra công đục-khoét lỗ dân đen. Kia người ta « *pho-uyt* » « *ra-tin* » Vẫn « *bút màu* », vẫn làm tiền dân khổ rách.

Vì đồng tiền, họ xoay đủ cách. Để làm gì? Để hống-bách, để vênh vang. Để vợ con đeo nặng vàng xoàn. Để loè-loẹt, sênh-sang trong bộ « *mốt* ». — Anh tha lỗi — Anh là thằng dốt. Anh muốn sang, muốn tốt phải nhiều xu. Phải có công cặm-cui, khi-khu, Phải lẩn lóc, phải hôn-xu kinh-tế. Hãy xếp số: « *khinh tài*, trọng nghĩa ». Anh nghèo nàn, ai đếm xỉa tới anh đâu?

M

Ở đời này bao cách làm giàu. Sao chẳng nghĩ, nghĩ câu văn nước lã. Có bạc triệu thì khác gì vương với bá; Anh em mình dễ há kém ai đâu! Gái bấy giờ theo tựa ruồi bu. Minh ngất-ngheo vênh râu ông phú-hộ. Vừa giàu có, lại vừa được vợ. Ai dám cười: « *chó ngáp phải ruồi* » đâu! Sao anh không nghĩ kế làm giàu. Chỉ nghĩ truyện đầu đầu, cười khúc-khích...

M

Bạn gái tôi, đang nằm không nhúc-nhích. Bỗng nhồm lên, khanh khách cười tôi: — « *Anh Đồ-Gàn, gàn lắm anh ơi!* » Tôi cũng « *chán nước đời* » nhà văn-sĩ! « *Nhân sinh duy kim tiền nhi dĩ* ». Hết tiền tiêu, thi-sĩ cũng nắm co. Phải chăng, anh hỏi anh Đồ...? ĐỒ-GÀN.

TAM KỲ DƯỢC PHÒNG TỔNG CUỘC

52 đường Aviateur Garros, 52 (sau chợ) SAIGON

Bào chế do toa của Cụ NGUYỄN - AN - CƯ

14 phương thuốc thần, danh tiếng nhứt trong nước:

Đói ăn rau, đau thì uống thuốc ông CƯ mạnh liền (Tục-ngữ)

Khâm Ly Bồ Thận số 34
Bổ khí-huyết cho mấy người sức yếu kém. Làm việc thấy mệt nhọc nhiều và hay đau như: ăn lộn tiêu, bón, đau lưng, tê mỏi tay chân. Bệnh nhiều thì mọng-tinh, hoạt-tinh dãn-tinh.

Các ông lão, bà lão dùng thuốc này để bổ khỏe và ngừa các bệnh,
Một hộp (uống 5 ngày) giá 1p.00,
Thuốc trừ ho lao số 35
Nam, phụ lão ấu ai bị bệnh ho lao, ho thổ-huyết hoặc lao ruột, lao gan hệ gặp thuốc số 35 này thì cũng như gặp thuốc tiên.
Bệnh lao mà không gặp thuốc số 35 thì không có thứ nào trị lành được.
Nếu bệnh nặng phải uống cặp với thuốc số 31.

Một hộp uống 6 ngày giá: 1p.20,
Thiên-Kim Bảo-Thai số 28
Thuốc này uống dưỡng thai, giúp cho người mẹ được khỏe khoắn nhẹ nhàng vui vẻ, đến lúc đẻ thì sẽ được mau lẹ và bình an.
Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.
Điều-Kinh Bồ-Huyết số 26
Chuyên trị đàn-bà con gái kinh-nghuyệt không đều, mồm đầy vốc ồm, ăn uống không được, tay chân mỏi nhừ, thường có huyết bạch nhiều. Hoặc tử-cung có bệnh rồi biến ra nhiều chứng. Mấy bà vì huyết suy rồi da mặt nhăn, khô, mệt, hình sắc buồn

bực, dùng thuốc này trong hai tuần thì sẽ thấy khí sắc vui vẻ, da mặt trắng đỏ. Thiết là một phương thuốc rất qui báu cho phụ-nữ.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.
Bạch Đái Hoàn số 27
Hoàn thuốc này chuyên trị bệnh tử-cung, Bạch-đái có nhiều quá, uống thuốc không bớt, dùng hoàn thuốc này để trong « *cửa-mình* » thì dứt được bệnh bạch-đái. Hiệu nghiệm lạ kỳ.

Một hộp hai hoàn giá 0p.60.
Thần-Thông Chương-Tử số 29
Đàn bà ít con, hoặc nhỏ lớn chưa sanh đẻ lần nào, uống thuốc này thì trong hai tháng sẽ thấy linh nghiệm được như ý muốn. Đã có nhiều người có chồng năm bảy năm mà không có con, uống chưa hết 3 hộp thuốc này thì đã thấy có thai.
Một hộp uống 5 ngày giá 1p.00.

Bính Tân Hoàn số 15
Chuyên trị con nít từ một tới 16 tuổi, hay đau trong mình nóng nôi nhiều, lâu lớn, ban đêm ngủ đồ mồ hôi đầu, ốm gầy ít ăn, ít chơi.

Hoặc trong mình có ban trái, máu xấu ăn uống không tiêu, bụng lớn. Thuốc này uống trong một tháng thì thấy mập mạnh, da thịt tươi tốt nở nân.

Một hộp uống 6 ngày giá: 0p.60.
Tử Quí Hoàn số 36
Thuốc này trị các chứng ho thường, như ho gió, ho ban, đau ngực, tức ngực. Bệnh nặng cách mấy uống cũng

mạnh được.

Một hộp uống 3 ngày giá 0p.50.
Sâm Nhung Bảo Thọ
(Thuốc nhà giàu số 32)

Thuốc này dùng toàn Sâm, Nhung, Quế thứ thiết tốt mà chế ra để bổ dưỡng thân thể.

Sức bổ của Sâm, Nhung là quý vô giá, nhưng phải là thiết sâm thiết nhung thì mới có giá trị.

Đàn ông, đàn bà đều dùng được, Một hộp uống 2 ngày giá: 1p.20.
Mô Kỳ Hoàn
(Thuốc hồi số 31)

Chuyên trị các chứng bệnh hậu, bệnh lao, bệnh rét rừng, bệnh chói nước, bệnh bao tử, thương hàn, bệnh thũng, bệnh suyền vãn vãn...

Kỳ thai.
Một hộp uống 6 ngày giá 0p.50.
Tử Sanh Hoàn số 40
Trị tuyệt chứng bệnh bốn huất.

Thuốc này dùng những vị thuốc bổ dưỡng tạng phủ. Hệ ngũ tạng được điều hòa khỏe mạnh thì bệnh bốn phải dứt. Thuốc thơm ngọt dễ uống. Uống rồi đếm đủ 9 giờ thì tiêu được chớ không bợn dạ xót xa.

Kỳ thai,
Một hộp uống 5 ngày giá 0p.50,
Thuốc Rượu số 39
Thuốc ngâm rượu số 39 chuyên trị các bệnh phong tê, bại xứ. Thuốc này cũng bổ huyết và đổi máu xấu ra tốt.

Thuốc chế bằng sâm tốt và hiệp

với các thứ rễ thuốc trên núi thiết hay, cách bào chế rất công phu phải trọn mười ngày đêm mới thành hoàn thuốc, linh-nghiệm phi-thường.

Một hoàn thuốc và bột quế: 1p.00.
(Ngâm rượu uống 15 ngày).

Thuốc nhừ đầu số 25

Bệnh nhừ đầu tuy không phải là bệnh nặng nhưng rất khó trị. Phần nhiều đàn bà thường mang bệnh này. Có bệnh nhừ đầu là do trong mình máu không tốt, khí uất gân yếu.

Hoàn thuốc này chế ra trị tuyệt bệnh nhừ đầu bất kỳ bệnh lâu hay mau. Bệnh nặng uống nhiều ngày.

Kỳ thai.

Một hộp uống 5 ngày giá: 0p.50.

Bảo Anh Đỉnh thuốc số 10

Con nít thì phải mập mạnh, chơi đùa vui vẻ, dựa vào không được vậy là có bệnh và bị mất sức lớn. Thuốc này trị các bệnh cho trẻ em, như là trị tuyệt gốc ban. Trẻ em lúc nhỏ có bệnh mà không gặp thuốc hay trị cho thiết mạnh thì trong mình nó còn bệnh hoài lâu ngày thành bệnh hậu làm cho nước da vàng mét, lờn bụng, ăn uống không tiêu, sắc mặt buồn bã, khi ngủ thì đổ mồ hôi đầu, hay mê hay mớ.

Thuốc số 10 này là một môn linh đơn của trẻ em. Có bệnh nhiều thể nào uống hết hai hộp thì cũng lành mạnh.

Một hộp 10 thể giá: 0p.50.

A Monsieur H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng: Monsieur professeur H. H. A. Amil 164 rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay màu nhiệm giới hạng nhứt, nói đâu có đó, chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp giùm cho ai là kẻ khổ tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường chỉ nẻo, đều gặp mọi đều hạnh phúc.

Nên đứng ra báo cáo cho hết thầy chị em được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM MYTHO

Quý ngài đã thầy chắc chắn

Sâm - Nhung Bồ - Thận - Tinh

hiệu « *MẸ CON* » 1 ve 0p. 60 trị đau lưng, mỏi mệt, di-tinh, mọng-tinh, huyết-tinh, đái đêm, tinh-thần suy, sức lực kém.

Bồ-Đào-Tiên chỉ khát lộ

Công hiệu linh-nghiệm thế nào?

Thì thứ thuốc

hiệu « *MẸ CON* » 1 ve 1p.50 uống nhiều ngày trị ho lao trong ba thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn, mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-toàn công-hiệu chắc chắn.

* Nhà thuốc PHỤC-ĐĂNG 130, rue de Paris—Cholon Téléphone N° 30.888

Các nhà Đại-lý ở các tỉnh: Travina: Bazar Phước-Thiện (ngang tòa bộ) — Sadee: Bazar Phước-Thành tại chợ — Longxuyon: Hiệu Hiệp-Phổ Lã-văn-Hiền — Tân-an: M. Huỳnh-duy-Thinh ở gần nhà việc — Mytho Bazar Nam-Thành — Nam-vang: hiệu Huỳnh-Trí (tại chợ) — Battambang: Sangké Bazar — Phanhiết: Maison Minh-Nguyệt — Tourcham: Bazar — Nhà thuốc Ung-văn-Cảnh (tại chợ cửa) — Bentré: Tân-Thanh — Vinhlong: Hiệu Nguyễn-văn-Nghiêm, Bàclieu: Hiệu Trương-Hữu-Thanh. — Camau: Nguyễn-Đạo-Đức, Soctrang: Hồng-Điều

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐUÔNG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BÁU

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-dông

Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

TRƯỜNG XE HƠI

của TRỊNH-HƯNG-NGÀU

95-95 bis rue Lagrandière - SAIGON T. 20-425

66, rue Piquet - PHNOMPENH

Bảo kiết lấy giấy thi xe nhà, xe đồ v.v.

Giúp xét xe và có đường chạy

Làm mau và chỗ đáng tin cậy

MUA BÁN XE

ĐI CHƠI CHỢ LỚN

DỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ai đi đi tới Chợ Lớn, mà chẳng đi bước lên 1 Thái-Hồ-Lầu 1 thì cũng thiệt 1

Vì chốn này: đã dành sẵn đủ thức ăn-tân hái-vì, để cho ta cùng bạn-hữu

năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống

đắt mồi, mà lại một tòa nhà nguy-nghị: lầu cao sáng sủa; Có vườn hoa đẹp, có

gió thanh-tươi, muốn an-bộ đường-xa, lại sẵn sàng thang điện. Ta có thể đến đây:

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đủ sẵn cả tướng);

Khi xem hoa nở, khi chờ trăng lên 1

Thật là vô-chung hống-thứ, làm đều thành-tên 11

☺ ☺ ☺

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều 1

Có bán trà, bánh, mứt, cháo để-diem-tân; theo giá bình-thị. Có ca-sê với giọng

du-dương, giúp vui cho quí khách.

Lành bậc lễ-dâm, để đãi khách-quí, phòng huê-rạng-rải, đẹp lợi nhiều bẽ.

Xin quí-khách chiếu-cổ, ít sẽ đẹp lòng 1

« THÁI-HỒ TỬU-LẦU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

DẦU THIÊN-HÒA

油和大應萬

記為

THIÊN-HÒA

AMUNG-THIEN

VE LỚN 0 26

VE NHỎ 0 10

TRỊ BÀ CHƯNG HAY HƠN HẾT

THIÊN-HÒA ĐƯỜNG 208 rue Marins, CHOLON

— 10 —

Hoa-Nhưt chiến tranh

— 11 —

5 CỘP VỎ 1 TRẦU

ẦY LÀ TRẬN THỂ BINH NHỰT

ĐANG BAO VÂY ĐÁNH HƠN-KHẨU

NHƯ ai này đã biết: Tướng-cự nổi mà không phải nguy. C5 mặt vây đánh, mặt nào

hoạch giữ vững Hòn-khẩu mà xem ra binh Nhựt cũng thuận

Nhựt binh thì có cái quyết tâm lợi. Mặc dầu Hoa-binh có thắng

tất chiếm cho được mới nghe, một hai trận khá lớn, như trận

cho nên « Hòn-khẩu đại-hội ở Thoại-xương và trận ở Ngưu-

chiến » lúc này là một trận đầu-sơ chẳng hạn, nhưng rất lại

Hoa Nhựt huyết chiến lớn lắm. cũng không ngăn nổi cái sức-tấn-

Lớn gấp mấy trận Thương-hải công mãnh liệt của Nhựt-binh.

nữa kia. Những đội quân Nhựt trong

Một đội-quân phụ-nữ Tàu

Từ giữa tháng Aout tới nay, miền Tây-nam tỉnh Sơn-tây đã

Nhựt-binh tấn-hành cái kế bao chiếm được tất cả các nơi trọng

vây Hòn-khẩu do ngũ yếu về đường vận-binh ở bờ

quần ở 5 tỉnh Sơn-tây, Hà-nam, phía bắc sông Hoàng-hà, như

An-huy, Giang-tây và Hồ-bắc, Phong-lãng-đô (trong tỉnh Sơn-

đông) thời dồn lại. Không khác: đối diện với Đồng-quan

gi cái thể-trận của 5 con cộp (trong tỉnh Thiểm-tây) ở mé bờ

vây học xung quanh để bắt 1 bên nam sông Hoàng-hà. Bộ-đội

con trâu ở giữa. Lấy sức một cả Đồng-quan. Thế là quân Nhựt

chơi một, có khi con trâu đang chiếm được Phong-lãng-đô hôm

cặp sừng nhọn của nó chống cự 28 Aout, hiện nay đã chiếm

được anh cộp và đảm anh cộp cả Đồng-quan. Thế là quân Nhựt

chất tươi không chừng. Song đã cắt đứt được sự giao-thông

đầu này tới năm con cộp bao ở quảng đường xe lửa Lũng-hải

vây 5 phía, thì anh trâu — qua Đồng-quan. Ba ngàn quân

vì như Hòn-khẩu — làm sao Tàu bom bỏ Phong-lãng-đô rút

LÀM-BUÙ TƯỚNG-QUÂN

— và 15 cái bi-quyết —

đánh nhau với Nhựt

(TIẾP THEO SỐ BÁO 51)

V Lường thực súng đạn của đại-quân giặc cần

dùng, đều từ bên Nhựt chở lại. Quân ta, một mặt cố giữ trận

địa cho vững, một mặt khác ta phải nhiều đôi du-kích có đem

theo máy điều-báo nhỏ xú để thông báo tin tức, cứ nhờ các

con đường vận tải lương đạn của giặc mà tập-kích để huy-phá

những xe có vận tải và làm cho tuyệt đường tiếp tế lương đạn

bên giặc đi. Cho tới các đường rầy xe lửa và những đường sá

chạy xe hơi được, ta cũng huy phá đi nữa.

Ta nên phối-hiệp cả hai lối đánh du-kích và chánh-quy lại mới được.

VI Tinh thần công-kích của quân địch ta tuy

lång mau chóng, cốt sao sẵn số không cao cường gì lắm, nhưng

tới nay bên cạnh quân giặc chúng có điều lo sợ, là bị ta bắt

đánh cho đ. Vì lúc mà bị-

đi, đang vượt qua sông Hoàng-hà để kéo sang Đồng-quan, bị

quân Nhựt ở bờ bắc sông này chia súng trái phá bắn theo,

làm cho quân Tàu có tới một ngàn năm trăm người chết đuối.

Đồng thời, những đại-đội quâ

Nhựt hoạt-động trong miền Bắc

tỉnh Hà-nam, đã chiếm được Tề-

nguyên, và Mạnh-huyện, đang

tấn mãi về mé nam.

Còn những đội quân Nhựt

tỉnh An-huy tiến sang miền tây,

đá phá vỡ phòng-tuyến bên ngoài

của Hòn-khẩu lập tại đây núi

Đại-biệt ở bờ cõi hai tỉnh An-

huy và Hồ-bắc, một bộ đội quân

Nhựt đem thứ hai 29 Aout đã

chiếm được Hoắc-sơn ở phía

Tây Nam Lũng-an, cách 50 cây

số, hiện nay đã theo hướng tây

mà tiến tới mãi.

Đồng thời, trong tỉnh Hồ-bắc,

những bộ đội quân Nhựt tại

Hoàng-mai đang tiến đến mạn

Quảng-tế, ở phía tây Hoàng-mai,

cách ba mươi cây số.

Trong tỉnh Giang-tây, thì

quân Nhựt đã chiếm được những

trọng yếu quân-sự của Tàu

ở đây núi Lô-sơn. Những bộ đội

quân Nhựt từ Thoại-xương tiến

sang mạn tây, hiện đã sửa soạn

sẵn sàng để vượt qua bờ cõi

hai tỉnh Giang-tây, Hồ-bắc mà

kéo vào tỉnh Hồ-bắc.

Đó là 4 lộ Lục-quân, có 1 Hi-

quân thì vẫn nhẵn ngay thường-

lưu của sông Dương-từ mà tấn

lên. Tàu không có hải-quân

chiếm-hạm gì để đối địch được

ngã này, chẳng qua chỉ dùng

không-quân liên lạc bom xuống

chiếm-hạm Nhựt mà không có

công-hiệu gì mấy; cho tới những

đường phong-tổa bằng ngư-lôi

và rào sắt mà Tàu đặt ở lòng

sông Dương-từ, cũng bị hải-quân

Nhựt phá đi lần hồi. Có lẽ ngũ

lộ Nhựt-binh bao vây tấn công

Hòn-khẩu, lộ Hải-quân này sẽ

tới Hòn-khẩu trước 4 lộ kia, vì

trên bộ luôn luôn Nhựt-binh

gặp Hoa-binh kháng chiến gắt

Tàu bom bỏ Phong-lãng-đô rút

đi, cho nên binh ta với bộ-binh giặc đánh

đau lúc thua trận vỡ lý chạy dài

nhưng và 1 giữ riết lấy cây súng,

súng lớn của giặc đều mất cả

không chịu buông ra. Vì đó mà

hiệu lực; chúng dùng có dám

thả bom bắn súng 'ác đó, sợ

chết lấy quân mình.

Đó là lối đánh rất tốt cho

quân ta để tránh phi-cơ đại-

pháo Nhựt và khi nào ta không

đủ phi-cơ đại-pháo đối-địch với

chúng thì cứ lần sả vào trước

mặt chúng mà đánh.

VII Việc chiến-đấu phải

giữ bí mật và lệ

của quân địch ta tuy

lång mau chóng, cốt sao sẵn số

không cao cường gì lắm, nhưng

tới nay bên cạnh quân giặc

chúng có điều lo sợ, là bị ta bắt

đánh cho đ. Vì lúc mà bị-

Một năm mấy nay

Bà Tống Mỹ Linh

Giúp chồng lo nước

ăn không biết ngon

TỪ lúc Trung-Hoa có quốc-

nạn, đại-nguyên - soái

Tướng-giới-Thạch lo về việc quân

lữ, ngoại - giao, thì bà vợ là

Tống-Mỹ-linh lo về việc xã-hội

cứu tử, có khi giúp chồng sách

hoạch việc binh nữa.

Gần đây, những dân ở các

thành thị chung quanh Hòn-khẩu

bị Nhựt chiếm cứ, kéo nhau về

Hòn-khẩu đông quá, không có

chỗ ở cơm ăn, đến đôi lang thang

cực khổ ngoài đường. Hôm rồi

bà Tống-Mỹ-linh đi ra dạo châu

thành Hòn-khẩu, ngó thấy tình

cảnh nạn dân mà động lòng

khóc mướt. Tức thời bà lập ra

Phụ-nữ Cứu tế-hội, lo việc châu

cấp cho những nạn dân ấy và

dời họ đi vào trong xa, ở các

lũah thành nhỏ, cách xa Hòn-

khẩu 100 hay 120 cây số.

Vì Tướng-giới-Thạch đã có

kế-hoạch nhất định đời hết nơn

dân Hòn-khẩu đi các nơi, để

nay mai đại-chiến với quân Nhựt

ở đây cho nơn dân khỏi bị hi-

sanh vô ích.

Công việc di dân này một tay

bà Tống-Mỹ-linh lo toan cắt

đặt, suốt ngày không lúc nào

an nhàn, một nhà viết báo Huê

ky tỏ ý ái ngại dăm ba, bà cười

và nói:

— Một năm mấy nay tôi hiến

trọn tâm thần tôi cho quốc-nạn

không hề biết sự yên nghĩ và

miếng ăn ngon ra thế nào?

Nhựt khéo phản gián

Muốn cho Tướng

giới Thạch giết

Ông tinh Vệ!

Lâm-Sum và Ông-tinh-Vệ

HỒM rồi có cái tin của Mỹ

nói rằng Y-quốc muốn

xen vào điều-định cho Hoa Nhựt

bãi chiến và giúp Ông-tinh-Vệ

lên cầm đại-quyền thay thế

Tướng-giới-Thạch.

Ông-tinh-Vệ đã cái chánh

ngay, nói đó là kế phản-gián của

Nhựt.

Chính thế, Nhựt cốt phản-

gián cho những yếu-nhơn Tàu

BINH TÀU THẮNG TRẬN

THOẠI XƯƠNG

TƯỜNG-GIỚI-THẠCH KHAO

QUÂN MỘT MUÔN ĐÔNG

VIỆN-tổng-tư-lệnh binh Nhựt

tấn công Hòn-khẩu đã

nói quả quyết rằng đến ngày

15 Septembre này thì Nhựt binh

công hãm Hòn-khẩu và cả Võ-

xương.

Có lẽ không phải là một câu

nói tư-báo vô lý đâu, hôm mùng

2 tháng này họ đã phá vỡ phòng

tuyến thứ nhất của Tàu và 10

muôn binh Tàu bị bao vây ở

núi Lô-sơn.

Một trại lính Tàu ở Hòn-khẩu

Trong khi đó ở phía nam

Dương-từ-gian, binh Tàu gổ

được danh tiếng chất ít, bằng

một trận chiến thắng ở Thoại-

xương, sát hại được tới 4000

quân Nhựt. Cứ theo tin báo Tàu

thì sau trận chiến thắng ở Đại-

nhi-trang hồi tháng Mars rồi,

kháng cự. Vài ngày có đại-đội

bảy giờ binh Tàu thắng trận

Thoại-xương này là trận đại-

thắng thứ hai.

Thành Thoại-xương đã bị

quân Nhựt chiếm cứ từ hôm hạ-

tuân thắng-trước, nhưng từ hôm

đó trở đi, binh Tàu cứ phân-

công mãi. Vì nó là một cửa

ngõ quan-hệ đưa tới Hòn-khẩu.

Đến ngày 1er Septembre,

Quân-bộ ở Hòn-khẩu công bố

như vậy:

« Quân ta mãnh-công Thoại-

xương, đã đánh giặc phải lui đi

7 cây số, giết được giặc trên

4000 người trong số ấy có một

viên liên-đội-trưởng và rất nhiều

quân quan trung-cấp và hạ-cấp.

Ta lại bắt được 700 khẩu súng

tay và nhiều đồ quân-dụng.

ngờ vực chia rẽ nhau. Mới hồi

tháng Juin, họ đồn rùm cái tin

Quốc-Cộng chia rẽ, tới giờ lại

có tin này, chắc họ muốn cho

hai họ Ông Tướng giết lẫn

nhau. Nhứt là muốn cho Tướng

giết Ông để yên vậy cánh về

mặt chánh trị, vì sự thật trong

nước và trong đảng Quốc-dân

cũng vậy, Tướng có thành thế

và quyền hành to, một phần

lớn là nhờ có Ông suy tôn và

giúp đỡ vậy.

Madame

Tương-van-Huân

200, rue d'Espagne. — SAIGON

● BÁN ĐU ĐỒ THÊU ●

REN, CHỈ LAINE (G&I contre remboursement)

MỘT PHƯƠNG LẬP BỒN

có tiền cứu trợ, vãng vãng mà lại mỗi tháng, có hy vọng trắng một số vốn

lưu đây là về một cách thức P mà

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Hội tư bản chiếu theo chỉ dụ ngày 10 Avril 1948

vốn đã đóng tài: 1 triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp

Hội quán: 7, Đại-lô Edouard VII ở THUẬN-HẢI

Hàng chánh ở Đông-pháp: 26 đường Chaigneau — SAIGON

Số thương mại Saigon 26

giúp cho quí ngại ngại gầy ra số vốn

400 \$	mỗi tháng đóng 1 \$ 00	5.000 \$	mỗi tháng đóng 12 \$ 50
500	— 1 25	6.000	— 15 00
1.000	— 2 50	7.000	— 17 50
1.500	— 3 75	8.000	— 20 00
2.000	— 5 00	9.000	— 22 50
3.000	— 7 50	10.000	— 25 00
4.000	— 10 00		

Ve này đóng tiền vốn mục-dịch (từ 400 \$ tới 1.000 \$) rồi hoặc nh số bằng tháng,

hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu không đóng may trắng ra trong 200 cuộc sẽ số

bằng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Va tiết kiệm cách thức P đóng dự hoặc nh số bằng tháng đều một món.

Như vậy nếu người mua ve, chẳng những chắc chắn sẽ được lập nên một số vốn, mà

lại có hy vọng được lập tức một số lợi to (400 lần số tiền tháng đã nộp nếu ve tương ra

trong tháng đầu).

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM

của

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

HỘI CHƠI ĐỀ ĐĂNG, khởi đầu hào-rải rồi chỉ hết

CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.

ĐANG VAY 90 %, số giá chuộc ve.

ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp trả và tiền lời hay là gia kỷ hạn

ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỢI CỦA HỘI BỘI CUỘC XỔ SỐ PHỤ HAY LÀ TĂNG THÊM số bảo kiết

ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRẢ MỘT THÁNG

SỐ VỐN hùn tại hội cuộc nh số tới ngày 31 Dec. 1937 gần.....	455.000 \$
TIỀN LỢI đã chia ra cho người cầm vé ở Đông-Pháp tới ngày 31 Decembre 1937 gần	72.000 \$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM

của

hội vạn quốc tiết kiệm

Số vốn đã đóng tới: Đông-sơn và Bắc-đông-sơn ở Đông-Pháp tới ngày 31 Decembre 1937

MUA VÉ HAY RỒI ĐIỀU-ĐỀ XIN ĐO NƠI:

hội vạn quốc tiết kiệm

Chi ngành: SAIGON, 26, đường Chaigneau;

HANOI, 8 ter Phố Tràng thi;

và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-pháp.

SAVON VIỆT-NAM

SAVON VIET-NAM

SAVON VIET-NAM

Bán viết máy y giá các xưởng chế tạo bên Âu Mỹ, có đủ đồ phụ tùng thay vào các thứ viết máy. Có khắc tặng (không tính tiền) tên họ các ngài vào viết máy. Viết máy ngòi verre từ 2 p.50 tới 3 p.50, ngòi vàng có từ 3 p.50 tới 20p.00

Sửa và cho mượn các thứ máy đánh chữ, có máy khắc chữ rất thần tình và mau lẹ

TRẦN - NGUYỄN - CÁT

31, Boulevard Charner - SAIGON - Tél. : 21 289

Coi tiếp ở đây

Lâm-Bưu tướng quân

VIII Các hàng sĩ-binh và cán-bộ của quân ta, ai nấy đều phải có tinh-thần cũng sự cử-động độc-lập, lúc đánh nhau nên tấn tác ra đối-chiến với giặc, chớ có xúm hết cả vào một chỗ đông quá, để cho rồi khi bại trận thì chết cả chùm với nhau quá nhiều.

IX Quân ta rần đánh ban đêm thì có lợi hơn. Vì đánh đêm thì những phi-co, đại-pháo, ky-mã, binh-xa của giặc đều phải vô dụng. Bởi vậy ta hết sức lợi - dụng đánh đêm để chém giết hãm hại quân giặc cho được nhiều.

Đêm nào có bóng trăng, ta nên bày trận đánh lớn.

Đêm nào có ánh sao mờ - mờ, thì ta bày trận đánh nhỏ.

Còn đêm nào trời tối đen như mực thì ta tìm cách khuấy nhiễu quân giặc.

Lại nên sắp đặt đánh đêm với đánh ngày cho ăn ý liên lạc với nhau. Hễ đêm đánh mà có thành công kết quả thì liền sáng hôm sau ta nên mở cuộc đánh ngày ra cho lớn.

X Quân ta cần phải biết cách xây đắp hào lũy ngay địch mà bắn cho trúng. Nhờ có hào lũy kiên-cố nó che chở quân ta ít bị tử thương và giữ vững được trận địa mình. Nhờ biết bắn cho hay thì mới sát hại bên giặc được nhiều.

Tinh thần công kích của quân giặc thường khi rất kém, ta cứ xem mỗi khi chúng nó d-ạt, sẵn sẵn, tấn-công vào trận địa ta, lúc còn cách chừng vài chục thước thì chúng khựng lại để xem ta có sợ mà chạy lui không rồi chúng mới lại tiến lên. Nếu ta không lui, thì giặc cũng ngưng lại đó, lắm lúc hàng mấy giờ đồng hồ chúng không tấn không thoái. Ấy lúc đó chính là lúc thuận tiện cho ta bắn giết chúng rất sướng tay, nếu ta bắn giỏi.

Lúc ấy nếu ta lừa ra mấy đội lính nhỏ, liêu chết xông pha qua phía giặc mà đánh trả thì tất là chúng vỡ lở tan chạy liền. Đạn thủ-lựu (grenade) là thứ vô-khí quân-giặc sợ lắm, bởi vậy quân ta nên đem theo nhiều và nên tạo ra cơ-hội mà dùng nó cho thường, nhưng điều cần nhất là ai ai cũng phải biết cách liệng đạn ấy cho khéo mới được.

XI Phải biết cái màu áo của quân giặc mang có thể báo-hộ cho chúng; lúc chiến-đấu hay dùng lối tấn mạt từng

và 15 bí-quyết đánh Nhứt

chòm từng khóm riêng ra mà tấn-công, màu áo xám của chúng có thể mập mờ với màu cây màu đất, ta không ngó thấy. Chúng lại rất êm lặng và không thích leo núi, cho nên mục-dịch của chúng thường che giấu ta được. Bởi vậy trước khi chiến-đấu ta nên để ý dò xét tình hình quân giặc cho rõ ràng, nếu chưa hiểu được tình hình chúng thì ta chớ có mạo hiểm xông tới mà phải mang hại.

Giang-chào-Tôn

cùng Vương-khắc-Mân lập lên quy-chánh-phủ ở Bắc bình là tay Hán-gian đệ nhất, Bát-lộ-quân sai người về Bắc-bình mưu toan ám sát mãi mà không được

XII Binh giặc tuy thua trận hay trúng đạn bị thương, tuy bại tẩu mà vẫn ôm riết cây súng chớ không chịu buông bỏ, ấy chẳng phải là chúng đồng cảm kiên quyết gì đâu. Chẳng qua chúng sợ quân ta bắt sống rồi bắn giết chúng, cho nên cứ giữ riết khi-giới để hộ thân vậy thôi.

Trận đánh nhau ở cửa ải Bình-hình, giặc tuy bị thương tích rồi mà vẫn múa đầu súng mũi gươm để chống đỡ chém giết quân ta. Không chết thiệt thì chúng không chịu buông rời khi-giới trong tay ra bao giờ.

Sau trận đánh này, quân ta bắt được những hình ảnh, thơ từ và cuốn nhứt-ký ở trong mình quân giặc tử trận rất nhiều. Nội-dung nhứt-ký của cận lĩnh

nào cũng là bày tỏ tư tưởng nhớ nhà, nhớ vợ, và tư ý họ không muốn ra trận đánh chắc tí nào. Họ phải sang Tàu đánh trận là bị luật nước phép quan ép buộc không đi không được đó thôi.

Bởi xét được ẩn-tình của họ như thế, cho nên sau trận đánh ở cửa ải Bình-hình rồi, chính tôi (là Lâm-Bưu tướng quân tự nói) đã sai một đội lính bốn-bộ phải học thuộc lòng ba câu hò reo như sau đây bằng tiếng Nhứt-bồn:

1' - « Ta không bao giờ sát hại những tù-binh Nhứt. »

2' - « Ta rất trọng đãi những quân lính Nhứt bị ta bắt sống được »

3' - « Ta lo thuốc men điều trị cho lính Nhứt bị thương rất tử tế. »

Trong đội binh ta cai-quân, chỉ có mấy vị quan-trưởng là học được giống y tiếng Nhứt và có thể reo hò lớn tiếng ở trước dinh quân Nhứt cho họ nghe. Vậy mà có kết quả đảo-đề: chúng tôi bắt sống được trọn một toán lính Nhứt liền ngay hôm sau. Xem thế đủ biết rằng với quân Nhứt, ta không khó gì dùng cách chánh-trị tuyên truyền để làm họ phải chia lìa tan vỡ.

Từ nay trở đi, đối với quan hay lính Nhứt cũng vậy, ta nên làm cách tuyên truyền, mà đối với tù-binh ta nên trọng đãi tử tế.

XIII Trận đánh ở Bình-bình-quan, quân ta ẩn núp ở ngay bên con đường binh giặc tiền-tấn, ta chỉ cách xa giặc lối 30 dặm và thời gian lâu đến hơn một tuần-lễ; thế mà nhờ có dân-chúng giúp đỡ che chở dùm, thành ra mục-dịch quân ta ra sao, giặc không hề biết, mà bọn Hán-gian của giặc sai khiến do thám ta cũng không thể hay biết được sự động tĩnh của quân ta.

Trong khi đó, một đội quân khác của ta (đây Lâm Bưu muốn nói là một đội quân trung-ương hay quân lĩnh nào đó, chớ không phải chung một Bát-lộ-quân của mình) sắp đặt công cuộc những gì, bên giặc do thám biết ráo kể tóc chun tơ.

Trận này đánh nhau xong rồi, bao nhiêu khi-giới, vật-phẩm mà ta bắt được, cùng các binh sĩ bị thương, đều nhờ có sức quân-chúng khiêng vác chuyên chở dùm. Và lại, lúc đang giao chiến, quân ta đóng ở miền núi mà vẫn mua sắm được các món ăn cần dùng, vì là quân chúng ở khắp miền này trước đã bỏ nhà trốn đi, giờ đều trở về hết thấy.

Vậy cho biết quân lính phải trọng kỷ luật và phải nhờ quân-chúng giúp sức, chính là một sự hệ-trọng dường nào.

Giờ nếu ta muốn kháng chiến lâu dài, muốn bổ-sung được cả nhơn-lực vật-lực, tất phải nhờ cậy vào quần chúng mới được. Một mặt, làm sao giữ vững trận địa đối với giặc, và làm sao phát động lối đánh du-kích cho mạnh, đó là chỗ quan-hệ thứ nhất, không cần phải bàn.

XIV Quân giặc bắn giỏi nhắm trúng

lắm, lại khéo hành quân theo lối đánh tấn mạt từng chòm riêng nhau; tóm lại chiến-thuật của họ có chép trong sách «Nhứt-bồn chiến-đấu cương yếu», ta xem sách ấy rồi đến lúc ra trận giao chiến với họ, có thể nhiều khi đoán được mọi sự họ cử động mà biết trước. Đến như trí sáng-tạo và cơ-biến thì không thấy có gì lạ.

Nói gì cái tinh thần hy-sanh, chịu cực chịu khổ được bền bỉ, và lại sự kinh-nghiệm chiến đấu họ đều thua kém quân ta.

XV Trong vòng những

thành trấn nào địa-phương nào giặc chiếm đoạt của ta rồi, họ đều ra sức tạo nên những nguy-chánh-quyền, nguy-quân-đội.

Vậy a nên phải đi nhiều đội quân tiện-y (bạn đồ như người thường) du-kích, vào tận bên trong vòng rộng mình mòng của quân giặc chiếm lãnh, mà tung hoành đánh phá họ. Cốt sao trước hết níu kéo và làm cho yếu sức quân đại-dịch đi, sau là tiêu diệt và xua đuổi những quân tiêu-dịch để phá hoại các cuộc tổ-chức bất chánh và rần may ra thâu phục được đất cát đã mất.

Ta phải kêu gào nhờ cậy tất cả quần-chúng ra sức giúp đỡ chánh-phủ với quân đội để kháng chiến với giặc mãi mãi không thôi. Tìm cách thâu dung được bọn quan-binh đã bị tan vỡ kia cho họ lại có sức kế tiếp kháng chiến với giặc, chớ đừng để họ bơ vơ lưu lạc, tất phải sa-ngã làm giặc cướp để mưu sanh và rồi cực khổ quá, tất là họ bị bên giặc chiêu-nạp lợi dụng.

Giữ Vô-Hán

Binh lính gồm có 95 sư-đoàn và phòng-tuyển dài 135 cây số

HƠN-khẩu Cảnh-bị tư-lĩnh

Trần-Thành vàng mạng Trưng-giới-Thạch lo việc phòng vệ HƠN-khẩu, đã tập trung 95 sư-đoàn binh lính và đặt phòng-tuyển dài tới 135 cây số.

Trận-địa Tàu xem ra kiên-cố lắm.

Những nhà quân-sự ngoại-quốc xem trận-địa Tàu rồi nói: nếu tháng Octobre này mà Nhứt không đánh được Vô-Hán thì sau tháng ấy khi-hậu trời đông rét mướt, nước sông Dương-từ lại xuống, tàu bè không đi lại được, lúc ấy quân Nhứt sẽ làm vào cái nguy-cảnh lui tới đều khó.

Nhưng mà tổng-tư-lĩnh Nhứt nói binh họ công hãm HƠN-khẩu ngày 15 Septembre kia mà!

PHONG, BAN, ĐỆ

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhằm thuốc, để diễn trị thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chớ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ốm đầu, phải để phòng trước, thì cứ cho uống thuốc CHÁU-PHÁCH-TÁN hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít: Phong, Ban, Ớc sữa, ỉa mửa, ỉa nước, đau bụng, ỉn lợm, khóc đêm, sinh bụng, làm kinh, trọc thị v.v.v.. trăm bệnh không sai một, nên mua để phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve 0p.20

Thuốc HO bao sáp hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG trị đủ các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn 0p.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phú-nhuận-SAIGON.

+ DOCTEUR + NGUYỄN-TÂN-ĐƠM

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose
de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

Có máy điện rọi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TÉLÉPHONE : 20.632

63, Rue Mac Mahon - SAIGON

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIQ

Của Bác-sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngũ khỏe, Bỏ sức, Vượng thần, Trị rét, Ngừa Lao Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại: PHARMACIE KIM-QUAN
90 Bonard SAIGON

Thôi ! van Người chờ gọi nữa U-
Sầu !
Mau đem lấy hồn ta vào cõi Hết
Cho Mộng-tàn bớt huộm vẻ
thương đau !

LIÊU-NGÂN

«NỒI U. UẤT»

Kính tặng hương hồn phụ thân

Nhà thi-sĩ sầu nhiều mà vui ít.
Muôn năm qua thiên-lánh chẳng
hề sai :

Hiển nhàn-loại những nguồn thơ
bất-diệt,
Mấy khúc du-dương chưa, chát,
đắng, cay,

Tinh hoa ấy tạo nên một giọt máu
Cũng mơ hoa, cũng thu hận,
ngần-ngor,

Nhưng khôn nôi, tr duyên hay trở
tráo,

Đề thêm sầu, thêm căm, nổi trơ vơ
xa,

Nguồn thi-hứng cũng bắt đầu kêu
gọi.

« Vết thương lòng », lan rộng mãi
lần ra,

Trong những khúc lâm ly đầy
sôi nổi.

Buộc lời kêu, ác lắm hỡi xanh già
Ồi ! thi-sĩ, cho làm chi mỗi khổ

Kém thông-minh, mệc-mạc có hơn
không ?

Nhưng, nỗi ân-hận thành ra quá dở
Vi, kém hèn, ai sớm nhớ chiều mong

TỔ LAN

ANH CHÀNG VƠ - VÂN
(tặng anh Phạm-Như)

Mãi đón trong không những
tiếng vàng,

Tìm thơ trong nắng, mộng trong
sương.

Anh chàng vơ-vẩn quên năm
tháng...

Quay lại, - tay người rụng phấn
hương !

Ai xui gặp gỡ chiều hôm ấy ?
Phảng-phất đầy trời hương mền
yêu...

E-ấp lòng ai tình sớm-nỡ...
Thẹn thò đưa đầy mũi kim thêu

Rồi ngày cứ qua... Rồi tháng qua.
Mà chàng ve-vượt mỗi duyên-mơ

Áp-iu thương-mến trong thơ
đẹp...

— Chẳng biết buông thêu để đợi
chờ !

CAO-TU

Lịch Sử đời cách-mạng phiêu-lưu cũ

(Tiếp theo số 51)

NHƯ đã nói : Pháp-văn
không phải là một
thứ chữ vô dụng.
Vi trước hết, chính
Nhật-bồn đã dùng Hán-văn
diễn-đạt tất cả cái hay cái giỏi
của Tây-phương, để giáo-hóa
nhon-dân trong nước, đặt con
cháu Thái-dương Thần-nữ lên
ngang hàng với cường-quốc thế-
giới.

Kể đến thầy trò Khang-hữu-Vi,
Lương-khai-Siêu cũng dùng Hán-
văn dịch tất cả các sách Tây-
phương, như là khoa-học, triết-
học, dân-quyền, tự-do... đem
truyền bá khắp Trung-quốc và
cả trong các nước đồng-văn còn
hủ bại, như Cao-ly và Việt-nam
ta chẳng hạn.

Thật vậy ! Bây giờ các sách
vở do hai họ Khang, Lương dịch
của Tây-phương hoặc tự trứ-
tác ra như « Trung-quốc-hồn »,
« Âm-băng-văn-tập » đều được
phần đông sĩ-phu trong nước
ta hoan nghênh nhiệt-liệt.

Cái giấc-mộng Nghiêu, Thuấn,
Khổng, Mạnh, cái hoài-niệm
khoa-cử từ-chương đều tan
theo mây khói với hai hồi
chuông cảnh tỉnh : một là ảnh-
hưởng Khang, Lương ; hai là
việc Nhật-bồn duy-tân tự cường.

Các nhà danh-nho trong nước
nổi tiếng là quăng-kiến đa-văn
đều ùng ùng tỉnh dậy. Lớp thi
Đông-du, Trung-du như Phan-
bội-Châu, Phan-châu-Trinh,
Nguyễn-thượng-Hiền... để học
cái hay của Lương-khai-Siêu,
tìm cái mới của Khuyển-dương-
Nghị (1). Lớp ở nhà như
Haynh-ích-Khang, Ngô-đức-Kế,
Đặng-nguyên-Cần thì lo doanh-
thương, có ý khuyến-kích đồng
bào nên chú trọng nghề thương-
mãi ; còn như các ông Cử Can
(Lương-văn-Can), ông Huấn-
Quyền (Nguyễn-Quyền) thì lo
giáo-hóa quốc-dân bằng cách mở
trường tư-thục dạy dỗ. Các ông
này bắt chước theo kiểu Khánh-
ứng Nghĩa-thục của Phước-trạch
Dụ-Cát nước Nhật mà lập tại
Phố Hàng Đào Hanoi một tư-
thục lấy tên là : **Đông-kinh**
Nghĩa-thục (1) vào hồi 1907-1908.

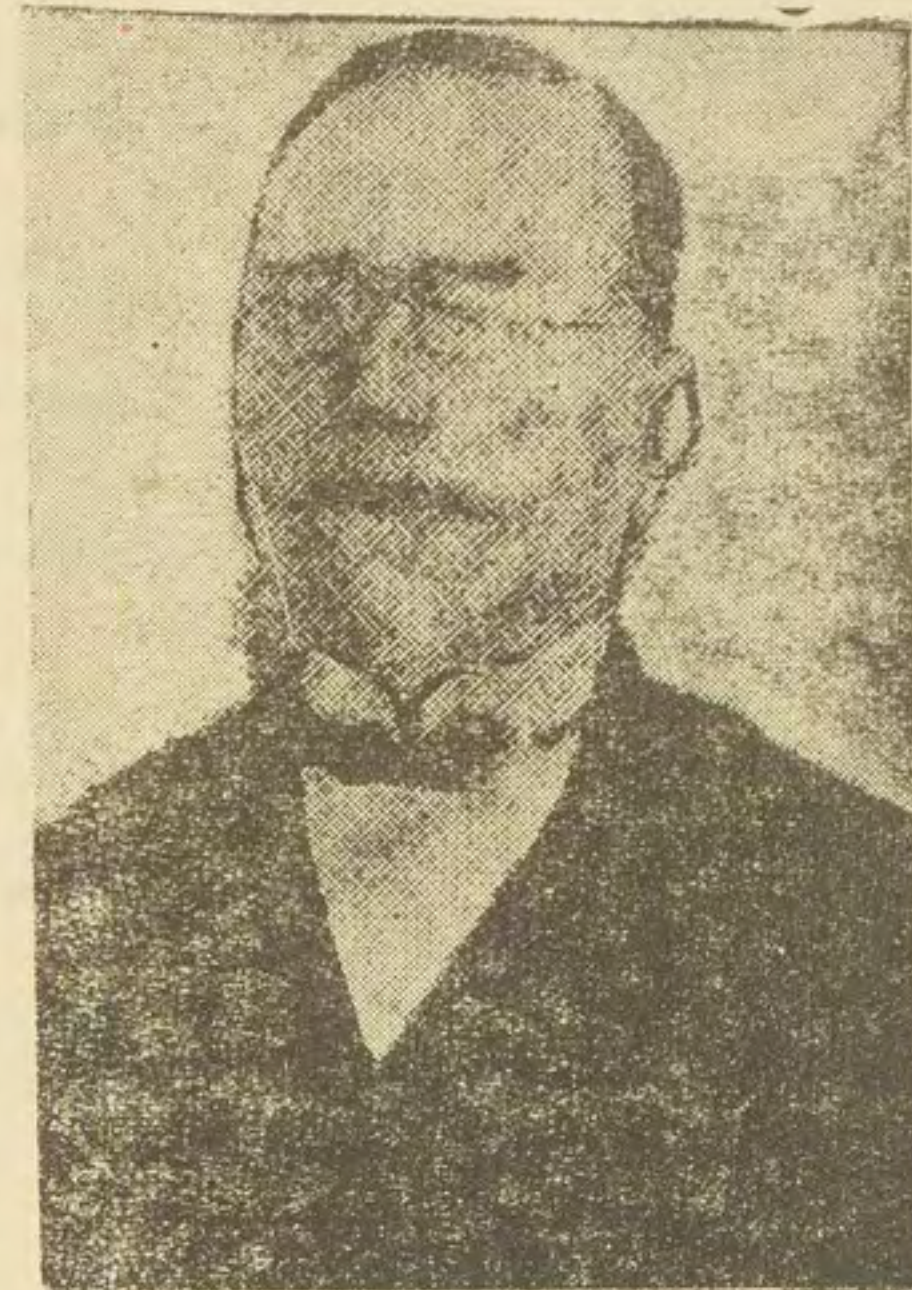
Văn tức là người. Đến đây,
muốn biểu-lộ rõ khẩu khí của
sĩ phu ta trong lúc tỉnh ngộ,
chúng tôi tưởng không còn cách
nào hay hơn là biên chép lại
văn thơ tự tình hay những bài
khẩu chiếm của họ, do những
trường hợp bất thường của lịch-
sử cấu tạo nên.

1 - Một chính-khách Nhật, sau làm thủ-tướng,
bị ám-sát năm 1932.
- 1 - Xem quyển « Đông-Kinh Nghĩa Thục »
của ông Đào-trình-Nhất do Mai-Linh xuất-bản.

KỶ-NGOẠI-HẦU CUỒNG-ĐỀ

KIỀU-THANH-QUẾ

KHẨU KHÍ NHÀ NHO SAU KHI TỈNH NGỦ

Ông Gilbert Chiếu

Năm Ất-tỵ (1905), cụ Phan-
bội-Châu khi xuống tàu đi Nhật
có khẩu-chiến một bài gọi là
để giả từ anh em như vầy :

« Sanh vi nam-tử yếu hy kỳ,
Khảng hứa càn khôn tự chuyển di
U bách niên trung tu hữu ngã
Khí thiên tái hạ cánh vô thù ?
Giang-san tứ hĩ, sanh đồ nhưế
Hiền thánh liêu nhiên tụng P ặc
si.

Nguyễn-trúc trường phong Đông-
hải khứ
Thiên trùng bạch lãng nhứt tề
phi».

Đại ý cụ nói : mình sanh làm
nam-nhĩ, phải làm sao cho lạ
đời mới toại chí, há chịu để cho
trời đất tự xoay vần. Trong
khoảng một trăm năm, phải có
ta ; có lẽ đâu cả ngàn năm,
không ai hết ! Nay giang san
không còn nữa, ta sống cũng
thừa ; mà thánh hiền vắng vẻ,
đọc mãi cũng vô ích. Thôi giờ
ta nguyện đuổi theo gió mạnh
sang biển Đông, lúc bấy giờ
sóng bạc ngàn trùng bay lên
phơi phới...

Lời văn của cụ lúc này hàm
dưỡng một sức mạnh vô cùng,
rất trái lại với khi cụ còn nuôi
ý tưởng về đường cử-nghiệp...
Độc câu « Thiên trùng bạch lãng
nhứt tề phi », ta cảm thấy cái
sức mạnh ấy nó đột khởi lên...

Cụ Phan-châu-Trinh khi bị
đày ra Côn-Lôn, lúc qua cửa
thành Thượng-Tứ cũng có khẩu
chiếm một bài thi chữ Hán do
ông Phan-Khôi dịch như vầy :

« Mang xiềng xích bước khỏi đò-
môn,
Hăng hái hò reo lướt vùn còn
Đất nước hăm chìm dân tộc chèo,
Làm trai chi sá thứ Côn-lôn.»

Ông Phạm-văn-Ngôn, người
làng An-hội, phủ Đức-thọ, tỉnh
Hà-Tĩnh, đồng-hương với hai
ông Phan-dinh-Phùng và Hoàng-
cao-Khải ; có dự một phần trọng
yếu trong việc vận động tài

chánh cho đám sĩ-phu Đông-du,
có giúp mưu cho Hoàng-hoa-
Thám ở Bắc ; có bày chước cho
Gilbert Chiếu trong Nam ; nhưng
về sau bị bắt giam ở khám-
đường Nghệ-An vào năm 1909.

Trong khi ngồi trong ngục,
được tin người bạn là Vương-
hữu-Phu đậu tiến-sĩ Đình-nguyên
ông liền viết một đôi liên mừng
gởi ra :

« Phụ giáp tr hương, huynh
ất tr hội, quân khôi tr đình, khoa
hoạn nhứt môn trung, quốc sống
gia khương như thử giả.

« Phan du vu Nhật, Đặng hệ
vu tù, Ngô lưu vu hải, công
danh thiên lý ngoại, trâm bào
hoa hốt vị hà tai ? »

Ông Võ-Oanh đã dịch ra nôm
như vầy :

« Cha quán trường hương,
anh nhì thi hội, bác trên bãng-
đình, khoa-hoạn một nhà đầy,
phước tổ ơn vua thế thế.

« Phan đi chơi Nhật, Đặng
nhốt trong tù, Ngô đầy ngoài
biển, công danh ngàn dặm cách,
áo bào hốt bạc chi chi.»

Chỗ hay của đôi liên này là
câu trên khéo ca tụng họ Vương
bằng : những là cha đậu thủ-
khoa, anh đậu phó-bảng, nay đến
Vương-hữu-Phu lại đỗ đình-
nguyên ; rực rỡ một nhà ! Còn

câu dưới thì mượn cái cảnh ngộ
của ba họ Phan, Đặng, Ngô, để
đổi chiều lại mà biếm-nhê khoa-
cử. Ý của ông Phạm-văn-Ngôn
là muốn nói : « Kia ! như Phan-
bội-Châu cũng đậu thủ-khoa,
Đặng-nguyên-Cần cũng đậu phó-
bảng, Ngô-đức-Kế cũng đậu
tấn-sĩ ; nào có thua kém gì anh
em họ Vương đâu ! nhưng nay
vi việc nước, một người lìa nhà,
một người ngồi tù, một người
đi đày ; làm người thế mới xứng
đáng, chớ ả hào hốt bạc kẻ chi !

Cũng trong lúc ngồi tù, ông
Phạm-văn-Ngôn được tin một
bạn đồng chí là **Đặng thái Thân**
bị bắn chết, có than tiếc bạn
bằng một đôi liên như vầy :

« Song phong uất uất (1), cổ-
nhân qui hà qui ? Thập niên lại
bảo quốc thâm tâm, huyết vị chi
ầu, túc vị chi nuy, bôn tần giang
san phong vô tịch.

« Nhứt bực oanh oanh, quốc
hồn tỉnh vị tĩnh, thiên lý ngoại
uất dương du khách, hữu văn
nhĩ bi, sự văn nhĩ úy, khắp ca
hào kiệt tửu bôi trung.»

Coi qua trang 15

1 - Quê quán ông Đặng-thái-Thân ở gần cửa
biển Hội-Thống Nghệ - An, ngoài xa có hai
trái núi - một n.ội, gọi là Song-ngư-Phong

TRƯỜNG NỮ-CÔNG VIỆT-NAM
Ở đại-lộ Galliéri (gần hãng TRƯỜNG-
HOÀNH), là một trường có danh tiếng
bấy lâu nay là khéo nhất

ĐÃ HOÀN TOÀN MỞ CỬA TIỆM MAY TẠI TRƯỜNG

MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG

7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

Thợ may thiện nghệ, chuyên may đồ mốt sắc sảo rất có mỹ-thuật. Xin quý bà, quý
cô viếng trường MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG một lần sẽ thấy cái tài dạy nữ-công đặc sắc và
nghề may đồ khéo léo của chúng tôi. Hiện trường đang cần dùng 10 cô học-sanh học
bao ở trong má đồ học về nhà trường chịu.

HÃY VIẾNG

MỸ-NGỌC NỮ-CÔNG
7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

Dịch dùm cô BICH-LAN

2 bài thi của chi-sĩ CAO-LY

Trần-kim-Lâu
Dinh-yên (Long-xuyên)

I. — Xứ nào cũng tiếng khóc
đồng-đà.

Lúa mạch tốt mà chẳng nở qua
Sống thác mấy tay tròn phân sự
Anh hùng hết chỗ dấy can qua
Non sông dấu củ còn in dạng
Nhơn vật nay nhiều thiếp phụ
mà
Ngũ bốn ngàn năm ta tỉnh giấc
Đau lòng hát khúc Đại-phong ca

(Vạn: ôi thôi rồi nỗi xối)

II. — Vua đi nước mất khá
thương ôi.

Máu chảy giòng sông đỏ nhuộm
thời
Dương buổi chém đâm khôn
nhớ kẻ
Ngày nay lắng khói ngàn chưa
rời

Xương da lột hết thương con đỏ
Đầu sọ nhồi nhau cũng một nỗi
Thù biết ngày nào mong trả
đặng
Hồn vàng chẳng thấu hưởng
mâm xôi.

Lê-thành-Sang (Ba-liêu)

I. — Giọng than Đồng-Đà đã
phở tai,

Lúa quanh đỏ củ bước khôn dời.
Tứ sanh trách nhiệm dóm đầu
kẻ?

Cung kiếm anh hùng múa thiếu
nơi.

Triều trước duy còn hình thức
đó,

Người sao in hịch thiếp hầu
thời,

Bốn ngàn năm mộng xoay ra
tỉnh,

Ca khúc Đại-phong ruột rồi bời.

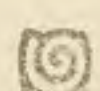
II. — Vua đi nước mất nghĩ
càng thương!

Giòng bích còn pha giọt máu
hương.

Đâm chém năm xưa lắng đã quá,
Khói tro ngày ấy vẫn chưa tan.

Xót vì xích tử thân rơm-rối,
Khóc nỗi anh tài, chết ngồn
ngang!

Mang nặng thâm thù chờ lúc trả
Gọi hồn chiến sĩ trợ đồng-bang.

Lê-minh-Tâm — Socai-Bentre

I. — Ngóng bóng Đồng-Đà có biệt
kì ông?

Thay màu ruộng lúa nở nào
trông

Từ sanh mấy kẻ tròn chung
thủy,

Hào-kiệt không nơi để đục xông,
Vết cũ nước non in tạo dựng,

Ngày nay nhơn vật chẳng ghi
lòng.

Bốn ngàn năm ngũ, chữ vừa
tỉnh

Sốt ruột, kip ca khúc Đại-phong.

II. — Đón đầu thay! Nước mất
nhà tan.

Vết máu giòng sông lệ đầm hàng
Nhớ việc đã qua lòng chẳng toại
Tương hồi sắp đến dạ không an
Thịt xương con đỏ rơi la liệt,
Đầu óc anh tài rụng ngổn ngang
Oán nợ cừu này bao thuở trả,
Khá mau tỉnh lại! Ở da vàng!

Dinh-van-Dang
Village de Phu-lâm Tân-châu

I. — Khóc rên nao xứ hồi đồng
đà?

Lúa tốt chạnh buồn khó nỗi qua
Sống chết mấy ai tròn trách
nhiệm?

Anh hùng chẳng dấy dấy can qua
Nước non vẫn giữ hình triều cũ
Nhơn vật nay theo thói thiếp bà
Ta ngũ bốn ngàn năm đã tỉnh

Đau lòng hát khúc Đại-phong-ca

II. — Nước mất vua đi, việc
thậm đau

Giòng sông lẫn máu chảy in màu
Năm xưa cướp giết khôn yên
nhớ

Nay buổi sương mờ khó vết
thần

Gầy ốm dân khờ trông xót dạ
Hồng hũ anh tuấn khóc rơi đầu
Thù sâu biết có ngày xong trả?
Tin gọi hồn vàng chẳng lường
đầu

But, Nông-gia, Ba-liêu.

I. — Nỗi nề tiếng khóc với Đồng-
đà,

Lúa mọc quanh đền, nở bước qua
Cứ nước mây ai vẩy lũ bầy,

Anh hùng mất chỗ múa gươm ba
Non sông xưa hẳn còn kiên cố,

Nội giống nay thua bọn yếu già,
Đã bốn ngàn năm mê mới tỉnh,
Đau lòng khỏi khúc đại phong ca

II. — Vua đi nước mất đã lâu ngày
Giọt máu dòng sông bắt nhớ hoài
Gươm giáo quăng rồi, khôn thể
nhắc

Khói mây mù mịt, vẫn chưa bay,
Thịt da gầy ốm thương con đỏ.

Đầu xác văng rơi, khóc kẻ tài,
Chung đội thù xưa, mong lúc trả.

Hồn vàng chứng tỏ việc lâu nay,

Lê-dai-Nghiệp, Hoa-binh, Ba-liêu.

I. — Vẳng nghe cả tiếng khóc
Đồng-đà,

Nhìn cảnh hoàng-thành dạ xót-xa
Sanh tử nào người xong trách
nhiệm

Anh hùng không cớ dấy can
qua.

Nước non còn hết tr ều xưa đó,
Nhơn vật tuồng như lũ thiếp mà.

Ta cũng bốn ngàn năm tỉnh giấc,
Đau lòng xương mả đại-phong-
ca.

II. — Vua đi nước mất nở ngồi
an,

Thấy máu giòng sông nghĩ lại
càng.

Trận chết năm rồi khôn xiết nhớ,
Mây mù ngày nọ vẫn chưa tan;

Xót đoàn dân đại, còn da bọc,
Khóc kẻ đầu lia, chịu thác oan!

Cừu nặng đốc chờ cơn báo phục,
Hồn vàng đầu lễ phụ cần-vương

Nguyễn-mông-Giốc

I. — Đầu là mạch thượng (1) khóc
con đã

Lúa tốt sản rờng chẳng nở qua
Sống chết ít người tuyền chức-
phân

Danh tài không đất dấy binh qua
Non sông đất tổ nguyên không
khác

Bung da đàn bà số ấy đã,
nhắc

Ta đã bốn nghìn năm tỉnh dậy
Ngậm ngùi bình định họa bài ca.

II. — Nước suy vua mất nghĩ
thương ơ

Còn thấy giòng sông máu lắng
lại

Danh nghĩa thác rồi bao xiết
nhờ

Văn-minh ray hân chữa quang
khai

Xương da thương những đoàn
con đỏ

Đầu óc ghê cho bức đại tài
Nào biết ngày nào thù báo lại

Hồn vàng không chắc gọi đòi
hồi.

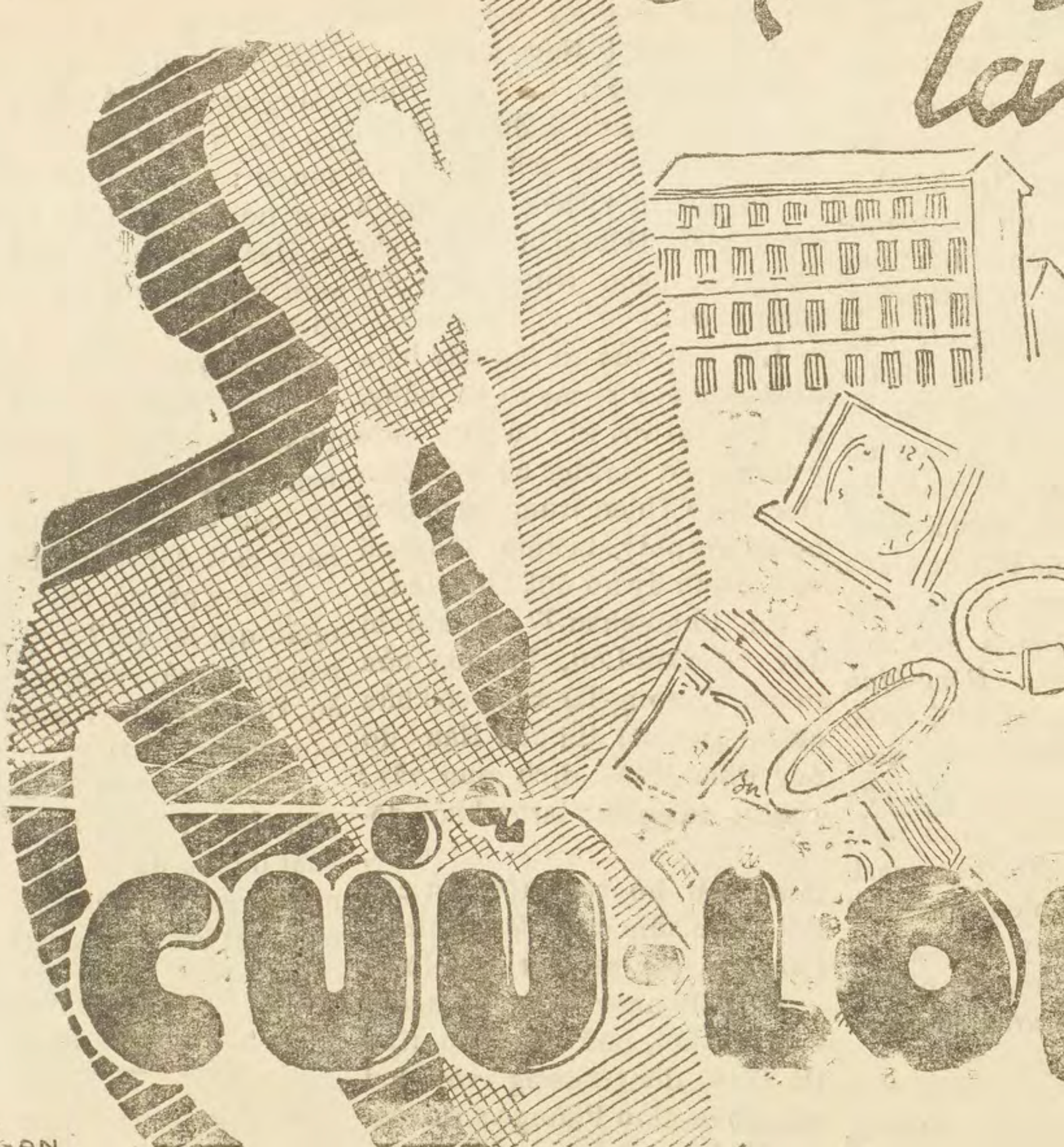
ĐỒNG-ĐÀ MẠCH-THƯỢNG. — Sự tích ở sách
Quảng-Sự Loại

GOM FIX

CHẢI TÓC

Đán chạy khắp Đông dương

Không đau lạm giữ biết mấy

Mất ngủ, kém ăn, tâm thần mờ mịt, đều là những
nguyên nhân làm cho ngài thất bại trên đường đời.
Nếu ngài muốn tạo lên hạnh phúc, giàu có, phong lưu,
thì nhất thiết ngài hãy giữ mình, chớ để thường đau ốm.
Sự thành công thắng lợi chỉ dành giành
cho những người mạnh khỏe mà thôi.
Vậy mỗi tuần ngài hãy bồi dưỡng thân thể bằng một viên

CỦU LONG-HOÀN

Quán nhà thuốc **VÔ ĐÌNH DÂN** 323 RUE DES MARINS
CHOLON
118 ESPAGNE SAIGON - 4 OHIER PHNOMPENH

Coi tiếp ở đây

KỶ-NGOẠI-HẦU CUÔNG-ĐỀ

Ông Võ-Oanh đã dịch ra quốc
văn như vậy :

« Đồi hòn núi thăm, bạn củ
bỏ đi đâu ? Hơn mười năm tính
việc nước nhà, gần chưa rửa rìet
máu miệng tuông rơi, cay bát non
sông cơn gió thổi.

« Một tiếng sáng vang, hồn
ai chẳng có tỉnh ? Ngoài ngàn
dặm gỏi thân đất khách, bạn tũ
thương dùm, thầy nghe chưa xót,
nàng cao ly rượu khóc người xưa.

Đời liên này, đến giờ vẫn còn
truyền tụng mãi trong làng nho,
vì nó hàm dưỡng một khẩu-khi
thống thiết đối với chúng tộc
giang san.

Nhật-bồn kiavăn nước đồng
văn

Á-đông mở hội duy-tân,
Nhật-hoàng là đấng anh-quân
ai bì,

Dòng Tồn-vũ riêng về một họ.
Vàng Phù-Tang soi tỏ góc trời »

Ca tụng xong lại hi vọng vào
Nhật bằng những câu :

« Á-đông tro g cuộc gian nguy,
Thân ta thì phải phò tri chúng ta
Việc khai hân chắc là quẻ liệt
Đất Á-đông thấy quyết phen này !

Hồi bấy giờ, sĩ phu ta đều
hi vọng nơi Tàu và Nhật.

Năm 1905, cụ Phan-bội-Châu
ở Nhật được ít lâu, rồi lên về
nước, rước Cường-Đề sang Nhật
vào kỳ tháng giêng năm 1906.

Kể từ ngày Cường-Đề đã sang
Nhật, phong trào xuất dương
trong nước càng sôi nổi — Tại
nước Tàu, bọn cách mạng Việt-
nam có lập ra Việt-nam duy tân
hội, chuyên việc đưa những du-
học-sinh trong nước sang hải
ngoại. — Còn trong nước bọn
cách-mạng lập ra nhiều cơ-quan
như hiệu buôn, xưởng thợ v. v.

dùng làm nơi hội hợp cho các
đảng viên và là nơi sinh lợi để
lấy tiền giúp các du-học-sinh ở
ngoài. — Ngày 7 tháng mười
năm 1907, một bức thông-tư bị
khám phá tại nhà Dương-minh-
Thanh, một người trong đảng
của Gilbert Nguyễn-thành-Chiếu.

Bức thông-tư này có quan-hệ
đến việc gởi tiền bạc ra ngoại
quốc cho du-học-sinh Việt-nam.

PHONG trào xuất dương
bắt đầu bằng bột nhứt
vào năm 1904-1905 —
năm Nhật chiến thắng
Nga.

Thấy Nhật thắng Nga, sĩ-phu
ta đều cho đây là cái chứng-
triệu khiến giống da vàng sắp
làm bá chủ trên hoàn cầu. Theo
họ, nước Nhật là một nước đồng
văn với mình, rồi đây sẽ vì cái
cảm tình ấy ra tay cứu vớt mình.

Còn nhớ trong bài ca « Á-tế-Á »
có mấy câu của một sĩ phu ta
ca tụng Nhật trong dịp này như
vậy :

« Cờ độc lập đứng đầu phát
trước,

(Còn nữa)

KHẢO CỨU VỀ BỆNH PHONG-ĐƠN

Từ xưa đến nay không
biết bao nhiêu người
mắc bệnh phong đơn
đành phải nằm bó
tay chờ chết. Theo Y-học Đông-
phương thì kết án bệnh phong-
đơn vào trong « tứ chứng nan
y ». Tây y-học cũng cho là bệnh
rất độc và truyền-nhiễm.

Vịn theo y-lý của hai phái
Đông-Tây y-học thì bệnh phong-
đơn thật nguy-hiểm nhứt cho
nội giống, lại là bệnh di-truyền,
nguy hiểm cho đồng bào, nguy
hiểm cho con cháu sau này.

Bệnh phong-đơn độc hơn các
chứng bệnh khác, những người
mắc nó, ta thường thấy hai lỗ
mũi bị ăn toét, có người lại mất
cả cái sống mũi, vì đã bị nó ăn
mục xương mũi. Lại có người
bị ròi rụng từ lông tay, lông
chơn. Còn nói i sự u nần lỗ
lối, tanh hôi, làm cho thân thể
con người hóa ra dị hình, dị
tướng là phần nhiều !

Khảo-cứu cho biết rõ bệnh-
nguyên ta sẽ nhận thấy những
người ở miền thượng-du, những
người nhà cửa ở ẩm thấp, hoặc
trai gái giao-hoan gần mấy chỗ
nhiệt-địa, ẩm ướt, mà nhứt là
những người trước kia bị tê-
thấp lại càng dễ mắc bệnh phong
đơn. Bởi vì bệnh tê-thấp là tiên
phong cho phong-đơn.

Không nói đầu xa, ngay như
cối Á-đông này là xứ nóng nực
lại có nhiều thấp-khi và khí-
độc do mấy chỗ đã kể trên, thì
bão sao bệnh phong-đơn không
lan ra cho được ?

Nguyên-nhân bệnh phong-đơn
phát sanh thường tại khí tiết trời
thay đổi, đương mưa lại nắng,
đương nắng lại mưa, thành ra
khí nóng khí lạnh gặp nhau trong
những chỗ ứ-trệ kết thành
độc-khí rồi đột nhập vào thân thể
những con người đau ốm không
tránh khỏi được. Bệnh phong
đơn ta không nên lầm tưởng là
chứng bệnh ngoài da, kỳ thiết là
chứng bệnh ở trong nội-bộ.

Lại còn một nguyên-nhân
khác, nhờ khoa châm-cứu mà
biết được tổ tường. Thường
thường con người được mập
mạp trẻ trung thì trong máu đầy
những chất « bổ » (Tây-y kêu là
chất sắt). Nếu chất bổ đủ thì
người mạnh, chất bổ thiếu, người
tự nhiên đau. Mà hễ con người
đau, thấp khi dễ truyền vào cán-
lạc. Khi thấp-khi vào được trong
máu thì lần lần làm cho tiêu
tán hết chất bổ, thành ra ta mắc
chứng bệnh thấp, rồi lâu ngày
sanh ra tê và nhơn đó hóa ra
chứng phong-đơn.

Bệnh phong-đơn đã đọc lại
thêm có bốn chứng tùy trợ dần
đầu cho nên muốn trị cho tuyệt
bệnh phong-đơn trước hết phải
đuổi tan 4 chứng tiền phong này :

1' — BỆNH TÊ. — Chứng bệnh
này làm cho con người tứ chi ma
mộc, nghĩa là chơn tay cào gãi
chẳng biết đau, có khi lại phải
chịu bán thân bất toại nữa.

2' — BỆNH THẤP. — Làm cho
chơn tay ta bủn rủn mỗi mē
không muốn cựa quậy và thường
ngứa hay đổ mùi hôi.

3' — TÊ BÌ. — Ngoài da
thường ngứa nhột như kiến bò
hai tay rờ vào đầu cũng không
biết gì cả.

4' — TÊ LIỆT. — Tay chơn
không cử động được và cào gãi
không biết đau.

Tóm tắt lại những người mắc
bệnh phong-đơn là cốt ở trong
máu thiếu chất bổ lại bị độc khí
và thấp khi ăn vào mà phát ra.

Cứ lấy khoa châm-cứu nghiệm
xét thì những người mắc chứng
phong-đơn bao giờ máu cũng
thấy bầm lợn cợn, lỏng và lợt.
Trái lại những người mạnh thì
máu đỏ tươi đặc, không lợn cợn.

Ấy vậy muốn xét chứng và
bệnh phong-đơn thì nên biết rõ
những bệnh hiện-tại và tương
lai của nó ra sao, chớ không nên
thấy đâu chữa đó, vô ích.

Đã có câu « Ngừa bệnh hơn
chữa bệnh », những người muốn
tránh sự đau khổ về chứng bệnh
phong-đơn nên dè dặt trong
mình cho lắm, nghĩa là mỗi khi
thấy trong mình bần thần đã
dược, xương cốt đau ê, tay chơn
như mỗi vận vận thì kíp mau
lo chữa trước cho tuyệt những
quần tiền-phong của dịch phong-
đơn chỉ huy đi. Còn những
người đã ròi lỗ vương bệnh
phong-đơn rồi thì phải cần thận
cho lắm, không nên vì lẽ thấy
thuốc uống vào lành độc ở
ngoại-bộ mà tin rằng công hiệu
rồi uống mãi đến khi hết tiền,
bệnh cũng vẫn còn bệnh.

Theo ý tôi thì bây giờ muốn
trị cho tuyệt bệnh phong-đơn,
trước hết phải uống thuốc rượu
trợ huyết giải-độc đáng giúp cho
chất sắt đầy đủ, rồi sau dùng
thuốc giải tê-thấp từ nội-bộ ra
ngoài thì sẽ được kết-quả trừ
tuyệt bệnh phong-đơn.

Nhờ vậy nên tôi càng nhận
rõ rằng chứng phong-đơn do
tê thấp truyền vào cơ thể một
phần, nhứt là trong người ta
máu thiếu chất sắt gây ra.

KIỀU-VĂN-THANH

PHÂN ĐẦU VỚI CUỘC ĐỜI

TRONG một gia-đình
nào được đông đảo
và mạnh khỏe thì thật là
hạnh phúc và quý nhứt
trong đời. Dầu cho dù
sống không giàu có hơn
người, trong gia-đình bao
giờ cũng được vui vẻ.

... Muốn tìm những
hạnh phúc ấy, không đầu
xa, nó chỉ ở gần một bên
ta, nhưng tại ta lãnh đạm
không quan tâm đến... Ấy
là tinh thần và sức khỏe.

Vậy ta cần phải lo cho
sức khỏe và tinh thần
được đầy đủ luôn, thì dầu
cho ta phải vì chén cơm
thường bữa, « buộc lòng
phải làm lụng suốt ngày
hầu phần đầu với cuộc
đời « mạnh dạn yếu thua »
ta cũng không biết chán.

Quý độc-giả muốn chiếm
được cái kết-quả tốt đẹp
và chắc chắn ấy tôi xin
vui lòng giới-thiệu một
phương thuốc bổ SÂM-
NHUNG-DUỐC-TINH hiệu
THIÊN-THẦN (giá 0\$60).
Quý ngài nên dùng thử 1
ve sẽ thấy ăn ngon, ngủ
khỏe, sức lực mạnh mẽ
hơn xưa bội phần... thật
là một thứ thuốc bổ thân,
bổ huyết, thêm sức lực
hay đề nhứt, khắp Viên-
đồng đều nghe tiếng.

Nhưng quý ngài nên đề
ý, vì có nhiều thứ Sâm-
Nhưng-Dược-Tinh của hiệu
khác cũng mượn tượng
nhưng không công hiệu
chí hết, nên nài cho được
thứ SÂM-NHUNG-DUỐC-
TINH hiệu THIÊN-THẦN
của nhà thuốc W
40 rue Viénot SAIGON, mới
thật hoàn toàn công hiệu.
« Người lớn, trẻ em đều
dùng được mà nhứt là
đàn bà có thai hoặc sau
khi sanh đẻ, dùng nó pha
với rượu uống sẽ được
phục sức một cách mau lẹ.
B. H. Saigon

Nếu trong gia-đình của quý ngài có
người ho, nên cho uống ngay 1 ve
thuốc nước ngọt PHÊ-SANH-KỶ
công hiệu Thiên-Thần thì chứng ho sẽ
dứt tuyệt.

AI CÙNG NÊN NHỚ

-1- Trong bà con, ai có cần chỉ vẽ
về pháp-luật thì hãy đến nơi Phòng
Văn ủa ông Phan-văn-Thiết số 43
rue Aviateur Garros Saigon. Mỗi lần
cố vấn về một khoản giá 5 đồng
ngoài ra có làm việc gì khác thì từ
15 đồng tới 100 đồng.

NHÀ THUỐC ÔNG TIÊN

Rue Paul Blanchy prolongée Phunhuan - SAIGON - Tél. : 20.773

MỖI BUỔI SỚM MAI VÀ CHIỀU

có thầy chuyên nghiệp coi mạch cho toa chỉ thuốc giùm, trị đủ các chứng
bệnh đàn ông, đàn bà và trẻ em, chuyên môn bệnh phong tình, bạch
đái, từ cung và kinh kỳ trời sụt của đàn bà.

THI TRƯỜNG TIÊU TỨC

Giá lúa

Ngày 9 Septembre 1938 theo giá
lúa ở các nhà máy Cholon bán
nguyên bao 63 ki-lô.
Lúa thượng hạng : 5,41-5,45
Lúa hạng nhì : 5,22-5,26
Lúa h. nhì 40% Japon 5,08-5,12
Lúa h. nhì 50/55% Java 4,96-5,00
Lúa thường dùng 4,65-4,69

Giá gạo

Ngày 9 Septembre 1938 bán độc
theo mà sống không kể tiền sở
phí, bán luôn bao 60 k. 700.
Gạo số 1 25 % tấm 7,28-7,32
Gạo số 2 40 % tấm 6,85-6,89
Gạo số 3 50/55 % tấm 6,65-6,69
Gạo lúc 5 % lúa 5,60-5,70
Tấm số 1, số 2 5,78-5,82
Tấm số 3 5,40-5,44
Cám trắng 3,68-3,72
Cám lúc 2,50-2,60

Heo

Mỗi 100 ki-lô 28,00-31,00

Giá bạc

Taux Officiel 10f.00
Banque de l'Indochine 10.00
Banque Franco-Chinoise 10.00
Honkong et Shanghai 10.00
Chartered Bank 10.00

Giá đồng bạc cũ

Ngày 2 Septembre 1938 1 \$ 11 1/2

Bắp

Đỗ mỗi 100 k. 8,55-8,60
Trắng (không định giá)

Dừa khô

Dừa khô Saigon 100 k. 13,60

Đường

Đường cát trắng 100k. 27,00

Giá cao-su

Saigon 9-9-35 1\$, 20 le kilo
Paris 9-9-38 cpt. 13 fr. 70 v. le k.
Londres 8-9-38 cpt. 7d 5/16a.
Singapore 8-9-38 cpt. S G0, 26 3/4.
New-York 8-9-38 cpt. U.S. 16, 10 p.

NÊN CHỮ Ý

SỰ THẬT NÓI NGAY

SÂM-NHUNG-TINH, CÓ NHIỀU THỬ

Người tinh-thần suy, sức lực kém, hay đau gân, đau cơ
ngan lưng, di-tinh, mộng-tinh, huyết-tinh, ăn ngủ thất
hương, bởi sự chơi bời quá độ.

Mời quý ngài nên uống ngay thuốc Sâm-Nhung-Tinh BỔ
Tinh hiệu HAI THẮNG NHỎ của nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC,
đã dùng qua rồi thấy công hiệu cấp kỳ, ăn ngon, ngủ khỏe
bởi bổ sức lực rất mau chóng. Biết uống rượu pha rượu, để
dành uống, bằng không thì pha với nước sôi để nguội. Mùi
nó thơm ngon.

Ai mắc phải bệnh ho ?? đã dùng đủ thứ thuốc mà không
hết, khuyên dùng ngay thuốc Hóa-Đảm Chí-Khải-Tán hiệu
HAI THẮNG NHỎ gói thuốc hình ba góc.

* Hai thứ thuốc trên đây danh tiếng hơn hết. Có bán ở
các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC 12 Bd Bonheur CHOLON

◆ PHU-LUU ◆

PHAM-VAN-VIEN (PROPRIÉTAIRE)

Hãng chế tạo quốc hiệu Phu-Luu-Đại-lý giầy tân thời
Hanoi và hộp đầm của các vị hoa-khôi — Bán đủ các thứ
hàng tạp hóa Bắc-kỳ — Valises — Cartables — Thuốc Láo
Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lục-tỉnh
BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngài,

Vì lòng quý ngài đã quá yêu mà vừa giúp cho bản tiệm
đứng vững trên đường thương-mại trong bấy nhiêu lâu, bản
tiệm rất cảm ơn, nay bản tiệm xin báo cáo lễ quý thân chủ
đặng rõ là bản tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở
tại Cần-thơ. Vậy quý ngài ở miền hậu giang muốn mua chi
xin thương lượng với người quản-lý của bản tiệm ở tại
Cần-thơ hay viết thư thẳng cho hãng chánh chúng tôi ở
Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

26, rue Marché -:- CANTHO — 406-111, rue Lagrandière -:- SAIGON

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao,
yếu đuối, ban rét, yếu phổi,
kinh nguyệt không đều, đang
kỳ thai nghén, và sau khi
sinh, kém ăn, ít ngủ.

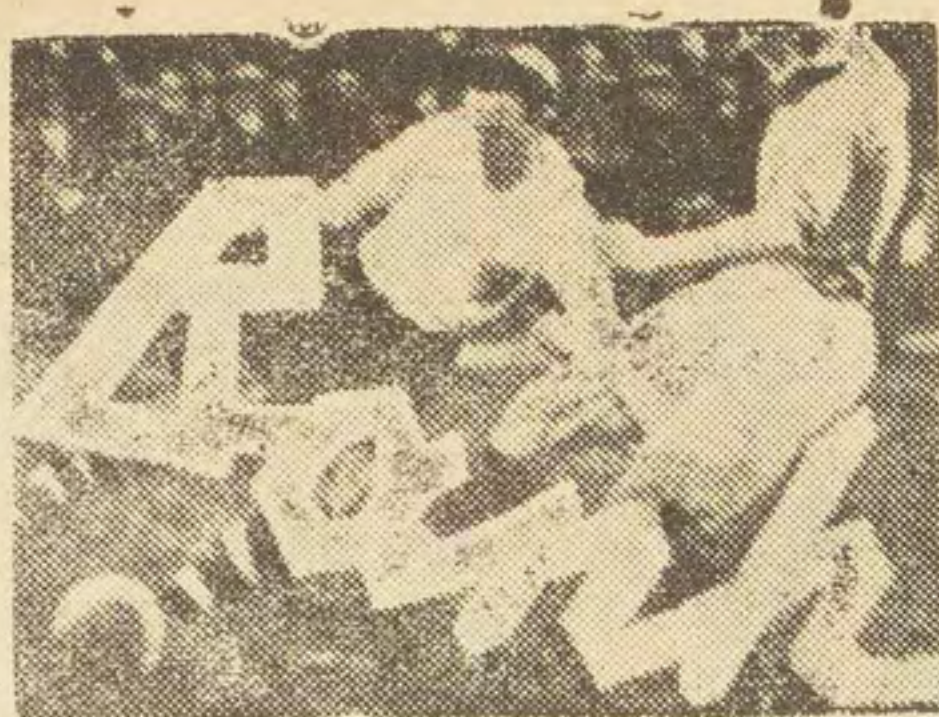
Rượu bò huyết, thơm
khai vị, tiêu thực, được
nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2.000

DỰ TRỮ TẠI:

Pharmacie Vương-hữu Lê

144, rue d'Espagne -:- SAIGON (sau Chợ-mới)
Ở xa gửi theo cách lãnh hóa giao ngân

Những trận đấu cầu của T.C.T.T.A.

Ngày chúa nhật 11-9-38

Sân Mayer

3 trận đấu cầu kịch liệt giúp việc
xây mộ cho VÂN

Cúp Tân-Tiến chơn không

2, h3o — Dian — Lionceau

(Trận giao hữu đá giày)

3, h3o — Nga-Sau — Saigonnaise A

4, h3o — Hiệp-hoa — Victoria

Hàng ngũ của hai hội sau này:

VICTORIA

Tài, Quang, Chương, Việt, Qui,
Sơn, Luận, Nghĩa, Sanh, Chánh
và Chích.

HIEP-HOA

Tư, Sáu-Nhỏ, Rang, Danh, Lồng
P. Mang, Hòa, Sưu, An, Gui-
chard, Thà.

Giúp cho tổng cuộc Annam

BUỔI KHIÊU VÚ TẠI
DINH XÁ-TÂY

Tối nay tại chỗ nói trên có
một buổi dạ hội khiêu-vũ rất
lớn lao để kiếm tiền giúp T. C.

Bạn đọc nên kéo nhau dự
cho đông, vì là một sự làm
nghĩa hiếm có.

Đi xe đạp vòng Đông dương

M. Hồ-mạnh-Quý, người tỉnh
Nghệ-an, một thanh niên có
học và có chí mao-hiêm, khởi
hành bằng xe đạp ở Hanoi từ
ngày 7 Juin 1937, định đi châu
du tất cả các tỉnh trong cõi
Đông-dương.

Vài tháng nay, sau khi đã
trải qua 51 tỉnh, M. Quý đã tới
Đế-Thiên và xuống Saigon, đem
theo những hình ảnh Đế-Thiên
rất đẹp. Với những hình ảnh và
một con ngựa sắt, M. Quý tỉnh
đi châu du Nam-kỳ Lục-tỉnh,
tới đâu bán hình để làm lộ phí.

Chúng tôi trông mong các
bạn đọc: giả báo MAI sẵn lòng
chỉ dẫn và trợ lực cho người
thiếu niên có chí mao hiêm
nghiên cứu này. Vì sự nhất cuộc
đi của M. Quý tức là học địa dư
thực-tại trong đất nước nhà.

— M —

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-
sức vừa đẹp dễ, vừa tối tân,
vừa rẻ tiền, chỉ đến tiệm BA-
QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài
chọn. Chỗ đáng tin cậy.

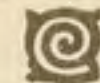
BAQUAN

58 rue Vannier

Chuyên môn mai và bán hội
xoàn mới Đức-Quốc.
Ngang hông kho bạc, Chợ-củ Saigon

TIN VĂN THỂ THAO

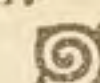
TRẦN chung-kết cúp Davis
năm nay lại lọt về Mỹ giữ
nửa. Mỹ thắng Úc-châu 3 trận
thua lại hai mà giữ cúp này.

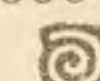
CỒ Hồ-thị-Lich đã tới Hanoi
cách nay 3 hôm được anh
chị em ngoài ấy, tới trên 2000,
đón rước hết sức long trọng.
Ấy mới biết tinh-thần thể thao
ngoài ấy thanh-bình hơn trong
này biết là bao nhiêu.

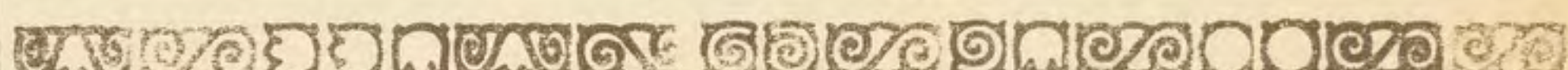
KHỎI hành tại Saigon ngày 3
Juillet có tới Hanoi vào 4
Septembre. Không kể những
ngày năm nhà thương và văn-
cảnh nhiều nơi, cô đi 1749 cây
số mất hết 22 ngày. Đối với một
cô gái mà đi được như thế kể
cũng hay lắm.

PHIÊN nhóm đại-hội của Tổng-
cuộc Nam-kỳ vừa rồi cho
ta biết rằng cuộc viễn-du của
đoàn cầu-thủ ở Hongkong và
Manille đã làm cho Tổng-cuộc
lở tới trên 5000 đồng bạc.

NỘI phần cầu tướng họ đã
lãnh trên 2000 đồng. Và
hiện giờ trong kết còn có mấy
chục đồng bạc nhưng hồi lại
còn món nợ chưa trả lãi 900
đồng nữa. Thế thì tiếng nói
Tông-cuộc này giàu là giàu chỗ
nào đâu ?..

Le français parlé par LE-VAN-BAY

Chuyên môn dạy nói tiếng Pháp cho người lỡ hội. Dạy các
việc anh em thường dùng hằng ngày. Tôi hứa chắc anh em sẽ
đặng vừa lòng từ cách sắp đặt ngồi học cho tới các bài vở và
cách giảng dạy của tôi. Thật là một cảnh trường riêng lập để
biệt đãi những nhà lỡ hội. Ở xa có lãnh nấu cơm tháng. Học
nào hết quả chắc.

GIỜ HỌC : { Sớm mai từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ.
Chiều từ 2 giờ rưỡi tới 4 giờ.
Lớp tối từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ.

LÊ-VĂN-BÀY Ancien instituteur en collaboration avec VO VAN QUOI archeli

Hãng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment)
và granito thiết tốt lại giá rất rẻ,
Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo
(marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Bội
tinh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng
ngoại hạng, hạng nhất của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hai-
phong. Quý ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gửi
thư thương lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES

« CARREAUX IMPERIAL »

BẢO TRÁC et NGUYỄN-VĂN-HUỆT

63, Quai de Belgique -:- SAIGON - Téléphone 21 083

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao là bệnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban sơ
bệnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không
điều trị phổi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra từ
chỗ phổi yếu. Chứng ấy người ho khan, rang tức cả ngực, khạc
ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc ra máu. Vậy ai lỡ
mắc bệnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bệnh mình
vẫn trở trở thì mau gửi thư đến cầu phương thuốc gia truyền
của ông TRỊNH-HẢI-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRỊNH-VĂN-
HẢO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gửi mandat 3p.50
thì có thuốc gửi lại. Thư, mandat đề cho M. TRỊNH-VĂN-HẢO
Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-định) -:- SAIGON

Tuyệt vọng

Trường thiên tiểu-thuyết của PUCHO
(TIẾP THEO SỐ BÁO 51)

— Phải. Anh tỉnh như thế ấy đương tìm bắt, vô nhà của chủ là tiện lắm. Chớ mình cứ lần anh hay sao ?
Lặng thinh đi được vài bước quần lên xuống mãi, chiếc xe Pho này sẽ đưa mình vô khám. cô Kim-Huê nói tiếp :

Mãng cho xe chạy cần đại vô — Vì vậy mà tôi sợ tôi chạy cho mau cốt để anh sáu Lý cùng riết vô mấy lùm cây rậm. Đến mọi người đừng biết dấu tích gì thật kín, anh mới bước xuống xe trở ra hai vợ chồng của chị Hồng tôi không tin ai hết, biết đâu mấy người ấy đại dốt sẽ chỉ anh ngó thấy khi này...

Qua khỏi đám cây lá sẫm uất thì một đám đất rộng mình mông, cây khô cỏ cháy, rải rác vài đồng ruộng trắng xoát như một cánh núi tuyết mùa đông trong một tấm tranh sơn thủy...

Nói theo bờ ruộng, Mãng ôm gói phăng đi trước, Kim-Huê theo sau. Gặp những chỗ đất trời, đất lở, khó đi, cô phải nhờ anh dìu dắt. Cảnh ấy chẳng khác nào như cây kim khơi lòng, bồi đắp thêm cho anh Mãng tình yêu.

Mặc dầu trời nắng chang, gió biển thổi vùn vụt, nhưng cả hai đi mà không biết mệt. Nếu gặp cảnh vô sự, đôi trai gái đi giữa đồng vắng về như thế này, chắc sao cũng có ý tưởng về tình ái. Nhưng nay cảnh trời lòng người không thích hợp, dầu rằng Mãng gặp nhiều sự kêu gọi tình yêu anh cũng bỏ qua, anh cũng lược nó. Anh lại quên người anh đang đi đâu là người mơ ước của anh. Trí anh chỉ lo tính những sự lo sợ của người ấy, và hết lòng mong mỏi toan tính sự an toàn. Đi, chân bước tay vịn, cả hai đều lặng thinh. Trí riêng ai lo nghĩ phận nấy nhưng cũng cùng chung một đường. Thoạt, Mãng đánh tiếng phá cảnh đường êm lặng :

— Có Hồng, và bác vật Quang không có ở nhà, quan hệ gì lắm chẳng mà cô lại sợ đến chạy hơ hải ?
— Phải! Lúc này bị tôi chạy một quá tôi không thuật lại cho anh nghe kịp. Nhà của chị Hồng lúc này cửa mắc đóng tôi vô không được, tôi kêu cửa. Anh sáu Lý chạy ra anh thấy tôi.
— Anh sáu Lý là người gì của ông bác vật ?
— Anh đó là một người bồi. Anh biết tôi nhiều lắm,
Có lẽ anh có hay chuyện của tôi rồi nên anh thấy tôi anh không vui vẻ như mọi khi mà anh lại tỏ vẻ sợ sệt dường như anh đứng trước một cái gì vậy. Tôi hỏi thăm chị Hồng với anh bác vật thì anh nói không có ở nhà và anh nói chắc chắn rằng tám giờ rưỡi tôi mới về
— Sao cô không ở lại đó đợi chờ ?
— Anh chưa hiểu sao ? Nếu như anh đứng vào cái địa vị của anh sáu Lý, anh có nên để một người mà quan làng linh tráng

anh, miệng cười ngoằn ngoèo như trẻ con mê ăn, chớ không phải là một người lớn, một người đương lo đại-sự. Cô lẳng xằng hỏi :

— Đờ ăn này, anh mua lúc nào tôi không hay ?

Nghe hỏi, Mãng sửng sờ, tưởng chừng như cô mất trí, anh hỏi lại :

— Đờ của cô mua, sao cô lại hỏi tôi.

Kim-Huê cười ngất rồi nói :

— Thôi! anh Mãng của tôi mất trí rồi!

Thấy Kim-Huê vui, Mãng cũng vật cười theo và nói :

— Tôi thì hiểu rồi, gói đồ ăn này không phải cô mua mà cũng không phải của tôi, hồi này tôi thấy nó ở trong chiếc xe Pho, tôi tưởng là của cô mua nên trước khi từ giã nó, tôi ôm theo đây.

Cả hai ngồi dưới đất ăn rất ngon, ăn sạch nhách không chừa một chút ruột bánh mì.

— Thiệt từ nhỏ chí lớn tôi chưa được bữa ăn nào ngon như bữa ăn này. Cô Kim-Huê nói.

— Tại cô đói nên ăn ngon miệng.

Kim-Huê biện lý :

— Đói thì cũng có đói vậy. Nhưng nếu mà tôi ngồi ăn một mình thì biết có ngon được như vậy hay không!

Mãng mỉm cười, mắt anh ngó mông ra đồng ruộng. Lời nói của cô làm động đến quả tim đen, anh rất cảm xúc rồi nghĩ đến cái hun lên, bụng anh lại phập phồng, e thẹn.

Ăn xong Kim-Huê lại than khát nước, Mãng biểu cô ngồi chờ, để anh đi kiếm cho cô dùng. Nhưng Kim-Huê lắc đầu và tỏ ý không khứng chịu. Thà là chịu khát nước, chớ ngồi một mình trong chỗ mình mông vắng vẻ cô không yên tâm. Từ chợt cô kéo đồng hồ đeo tay cô coi giờ, rồi mỗi lần coi, cô

Sáng lập đã 10 năm và đã làm đàn cho những thầy đàn có tiếng như : Giáo Tiên, Ba Phó, Chơn, Ba Nén, Kéo, Cây, Kỵ, Chắt v.v.

cứ than rằng: ngày giờ đi lâu Mãng đáp. Ra về nghĩ ngơi, cô quá! Hả thật. Tuy biết rằng lại nói:

những tiếng tic-tac đưa hai cây kim lên từ phân từ phút ăn cũng phải chờ đến tám giờ sẽ nhịp đối với đồng-lực của quả đi, chờ tám giờ rưỡi, chị Hồng dắt xoay, nhưng cô Kim-Huê với anh bác vật mới về.

bởi quá trông quá đợi đến cái giờ của cô mong mỏi, nên cô đi sớm thì ghé nhà của ông than ngày giờ đi lâu là phải. Phán!

Than mãi cũng bắt chán, cô tự an ủi mình mà nói :

— Rồi thế nào, cái giờ của mình chờ nó cũng sẽ tới.

Nghe không rõ, Mãng day đầu lại nhìn cô để hiểu ý cái câu nói bất ngờ. Dường như cô không thấy cái cử chỉ của anh, cô hỏi :

— Sao? anh có thử tình coi chừng nào, mấy giờ mình đi ra khỏi chỗ này hay không?

— Trời tối thì mình đi được!

— Không được, ít nữa mình cũng phải chờ đến tám giờ sẽ nhịp đối với đồng-lực của quả đi, chờ tám giờ rưỡi, chị Hồng dắt xoay, nhưng cô Kim-Huê với anh bác vật mới về.

— Không hại gì, nếu mình có đi sớm thì ghé nhà của ông

— Ghé đó? Anh không sợ à!

Kim-Huê hỏi gần. Châm rãi, Mãng nói :

— Tôi xét kỹ rồi, ông ấy, nếu không giúp mình được thì cũng không đành lòng nào hại mình.

Kim-Huê vẫn tỏ vẻ nghi ngờ. Mãng an ủi :

— Cô đừng nghi ngờ gì cả, mình cũng nên thừa dịp này ghé lại đó thử một lần.

(Còn nữa)

MỚI PHÁT MINH DÒI HÌNH NGƯỜI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN : Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bịnh phong * đơn cùi.

HÔI-HOÀ-TẾ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đăng hình bịnh nhơn ở nơi báo Điện-Tin rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy dôi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bịnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỒ-HUYẾT : Trị tuyệt bịnh : đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tề đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỒ : Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, một nhọc, ái tình, da xanh vàng méc, đầu hay chân vàng, ngồi làm việc thặng hư, hề uống vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

ĐÔI S C NGƯỜI : Thuốc NGUYỄN-ĐỨC có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không di tinh, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon quý ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn : mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ : mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bồ Huyết : mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bổ Á-phiện : mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯƠNG

số 17 đường HUỖNH-QUANG-TIÊN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
7 et 9, Rue G. Guynemer — SAIGON
M. MATSUITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU "AU JAPON"

SAIGON HANOI PNOMPENH
46, Rue Viénot 83, Rue des Paniers 2, Rue Ohier
BÁN ĐỦ CÁC THỨ HÀNG HÓA NHỰT - BÓN

NHỮNG SỐ TRÚNG LỚN

Số 756.069 trúng một trăm ngàn đồng, xổ ngày 6 Janvier 1938. Số 187.425 vừa rồi ở Soài-riền trúng một trăm ngàn đồng. Số 490.973 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 28 Mai 1938. Số 697.761 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 18 Juin 1938. Số 434.714 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 24 Aout 1938. Những số này thuộc về số Đông-Pháp. Số 23 574 trúng mười ngàn đồng, xổ ngày 1er Juin 1938, số này thuộc về giấy Quốc-Trái (Emprunt Indochinois).

Đây là một hằng số chắc chắn mà cũng là một sự kết quả về vang của khoa-học. Kể từ khi bắt đầu bày ra có xổ số đến nay, các giáo-sư chuyên môn (Expérimenté) coi tay bên Pháp sưu tập thấy số trúng lớn đều có con số 7, mà trong quyển Encyclopédie des Sciences Occultes cũng có nói. Riêng ra M. NGUYỄN-THƯỢNG-HIỆN ở số 251, rue Lagrandière Saigon, Giáo-sư chuyên-môn về khoa COI TAY đã kinh-nghiệm trong 14 năm cũng thấy phần nhiều những số trúng lớn đều y như vậy, nên có chỉ vẽ cho người thích đánh số cần lựa trong tấm giấy số mình mua mà có con số 7 thì chắc đã trúng một số rồi, nếu có dịp may đưa đến thì sẽ được trúng số to một khi. Bởi vì trong những số trúng lớn kể trên đây đều có con số 7 cả.

THƠ TÍN

Cùng các bạn: Theo sự kinh-nghiệm trong nghề nghiệp bấy lâu nay thì ngoài ra khoa COI TAY, COI TƯƠNG, COI TỬ-VI thì không còn khoa-học nào có luận thuyết (Thèse) chắc chắn và đáng tin cậy. Còn việc coi hay dở thì tùy theo người. Những cách coi như bói bài, bùa ngải, rải nọc vào giấy, các cách coi bằng nhánh cây và lá cây, coi chữ ký mà đoán suốt đời người, thì anh em thử nghĩ các cách coi ấy có luận thuyết nào chắc chắn hay không và có đáng tin chăng? Bởi vậy mọi sự đều dừng khoa-học giải quyết cả, mà đều cần lựa hết đối với các bạn thanh-niên và đời tân học bấy giờ thì càng khó làm cho người ta tin được những việc mờ mịt và không cần cứ vào đâu. Vậy có đáng tin hay không tùy ý anh em liệu lấy.

NGUYỄN-THƯỢNG-HIỆN Chuyên - môn coi tay và coi bịnh
251, RUE LAGRANDIÈRE -:- SAIGON

MU'À NGOÀI ĐƯỜNG

truyện ngắn

CỦA THUỐC-TE

(Tiếp theo và hết)

NÀNG lại tự hỏi vậy cảnh sống hiện tại sẽ còn kéo dài đến bao nhiêu lâu? Và giữa hai câu hỏi ấy, nàng thấy lạ sao nàng lại có thể cùng Châu sống gần non bốn tháng được. Yêu Châu thì nàng có yêu nhưng tình thế cứ mãi như vậy là sự không thể. Châu đã có vợ con có mà Tra g tin chắc một ngày kia thế nào sau khi đã thấy mình nhớ nhợt ngoài hình hài và trong tim óc thì là rụng cũng tìm cội mà về!

Trang hồng tự trách mình lung: đã mấy lần toan đi biệt với thằng François lại nhớ lém chi cái « piste » và những điệu nhạc quyến chân đến phải trở về cho cuộc đời giang hồ nó đưa bàn tay gân guốc bọc nhưng ra nắm tay áo kéo lại!

Châu, hai tay nung đầu năm nhìn lên mừng, suy nghĩ. Trước kia chàng vẫn tưởng bắt như tình với Trang là chỉ để mà đùa. Nào ngờ ngày một ngày hai, thuyền cứ cắm mãi chẳng nhò sào. Đã bao phen chàng đã thử thoát thân mà không được. Hợp với nhau trong ba tháng, muốn dứt nhau phải ba năm là thế. Đương lúc này, trước giọt mưa đầu mùa, có lẽ ở nhà, vợ chàng mong đợi cái ngày hồi hận của chàng. Thốt nhiên, chàng thấy người mình lạnh thế nào. Chàng khóc ở trong lòng, nước nớc. Chàng rùng mình nghĩ đến bao nhiêu công nợ còn phải trả mà bây giờ đến mỗi tháng, chàng cứ phải ký tên cho người lãnh lương thế.

Bất giác, chàng chép miệng: — Cực rồi!
Trang xây qua hỏi: — Cái gì cực anh?
— Không, anh bảo trời mưa thế này cực, không đi chơi được. Tuy nhiên đối đáp như thế, họ vẫn hiểu sự khổ cực buồn rầu đương hành hạ nỗi lòng nhau.

Trang nói một câu bằng quơ: — Chiều nay trời tạnh em sẽ thuê xe đạp đi chơi núi, anh nhé?

Thu tưởng nhớ đến cái lạnh thấm thía nhưng thích thú của mùa đông xứ Bắc, nơi sinh trưởng của nàng. Vì ngọn gió đầu mùa hôm nay ở đây đã đến với trời ẩm ướt, bên ngoài. Nàng lạnh trong lòng, bởi vì giữa Thiết với Thái, hai người như tình mà nàng không yêu vì tình mà chỉ có thương vì nghĩa.

Giờ bụi Hà-thành một buổi mai sáng rõ kia đã lòi cuốn có gái Phố Diêm vào một cuộc đời phù hoa và nay lại đưa vào tận xứ Huế xa xôi này lặn. Nghe mưa rào rào tuôn rơi trên mái, nàng không khỏi ngậm ngùi tưởng đến một ngày mai lầy lội, mà nàng sắp phải trải lúc hai người đàn ông bên cạnh sẽ chán bỏ nẻo rồi.

Còn gì ngoai ngăn bằng một cuộc tình ái tay ba, để khỏi nói là nhục nhã cho người đàn bà? Thiết đã bao phen lấy lý tài cứu vớt số phận nàng. Và Thái lại đã chẳng từng phen lèm cho nàng quên bớt sự đơn cô hiu quạnh? Hai người, trong lúc này, đều cần thiết cho sinh hoạt của nàng cả. Nàng kính

Thiết nhưng không khinh Thái mà chỉ thương hại lúc thấy chàng va tránh lảng mỗi lần Thiết đến để ái ân chuyện vãn cùng nàng. Thiết không vui trong buổi trời mưa vì chàng hồi hôm đã quá vui mà chẳng về nhà. Và bây giờ mưa tạnh đi rồi vẫn còn nằm chinh inh, không nghĩ đến chuyện chỗi dậy. Cái buồn của chàng chỉ có thể. Chờ trong đêm xuân xanh ấy, chàng chỉ đứng bên mé của cái xã-hội hư hỏng, ngoài lề của cảnh sống giang-hồ. Nếu chẳng sợ Thu khổ, thì nay hay mai chàng đã có thể lia bỏ anh em.

Cái buồn của Thái thì thấm thía lắm. Bị gia-đình ruồng bỏ, chàng phải ép lòng đóng mồi vai ông từ giữ chùa cho thiên hạ. Thả liều, cho đến vợ nhà chàng cũng chẳng buồn về thăm. Bây giờ trời tạnh, chàng cứ phó mặc cuộc đời trôi theo dòng, rồi sau này ra thế nào thì ra. Giọt mưa như có cạnh có khéc đâm chích vào lòng chàng, vào trí chàng làm cho chàng đau đớn, nhức nhối.

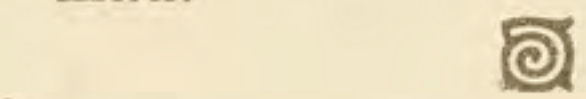
Còn Tư và Thiệp thì tuy nằm song song với nhau, ghì chặt lấy nhau mà xác thịt dầu có gần, hai tâm hồn đối với nhau vẫn là xa lạ. Đời phồn thịnh ấy, đã bao phen muốn bứt nhau ra mà cứ dính nhau mãi. Họ thành ra ám ảnh của nhau. Hiện bây giờ đương cho nhau ngọt ngào, mỗi người cũng đương tìm trong óc một phương tiện để lia nhau cho êm ái, cho dịu dàng. Thiệp có thể làm lại cuộc đời, nếu Tư cũng thế. Thiệp buồn tưởng đến bước tương lai mờ mịt sau hoạt của nàng cả. Nàng kính

Nhận sức miệng bằng thuốc Mọi người đều uể oải kiếm lá hết điều này đến điều khác một câu trả lời nhưng đều bị năm mơ màng phin ra bên ngoài. Thái cho là không đúng. Thành Nền trời u ám, một màu tang tữ, chàng va lại phải tự trả chể ử rữ làm cho chàng nhớ lại:

đến một buổi mai u ám khác, — Gái nhảy là vì hay nhảy có đám ma đi. Bây giờ, chàng từ... giường này sang giường tưởng như đám ma đương diễn khác chờ gì.

qua trong đầu chàng mà chân Cầu nói trào phúng ấy, đáng của bao nhiêu người ánh đèn thường ngày được anh em cười như cứ đập tình thích lên óc, khen, nay chỉ rơi vào trong yên lên rảo chàng vậy. Đến Huế đã lạng lẽ. Thái được Thu véo hơn hai tháng nay, chàng như cho một cái. Còn ai nấy đều bị một mảnh lực huyền bí gì thần nhiên, nghĩ ngợi riêng tây nó giữ chân chàng lại. Đã mấy lần chàng định trở về Saigon mà rồi cũng không hiểu — chính chàng không hiểu — vì sao chàng cứ ở nán lại hoài. Nỗi buồn của tự nghìn xưa như đã thấm, đã ăn vào tận xương tủy chàng như gang mai. Chấn nắn và cô độc đã diu nhau vào tận thăm thẳm của tâm hồn chàng và đương phá hoại, phá hoại.

Đã thế, tiền lưng chàng cạn mà mằng-đa ở trong Nam, chờ mãi chàng chẳng thấy gởi ra. Trước hột mưa đầu mùa, hôm nay chàng cảm thấy mình lụi chí lần lần, ham tự hủy hoại lần lần và lần lần chàng thấy như các thớ thịt, các khớp xương, cả rường giầy gân mình như mềm nhũn, tê liệt đi vậy. Chàng khổ sở đến tận trong máu.

Muốn đập vỡ sự yên lặng nặng nề và lạnh lẽo, Thiết gương nói: — Kia, đường hôm qua còn đầy cả cát bụi nay nước chảy chỉ còn tro lại cả sạn đá khó đi.

Câu nói vô tình của Thiết tự nhiên lại làm cho cả nhà nghĩ đến cảnh đời gồ gề, phong cảnh đời phiêu bạt hôm nay.

Như muốn yên ỹ anh em, Nhuận cười mỗi một cách thâm, nói:

— Đời gió bụi bụi còn hơn đời sạn đá nhiều đó.

Xoay câu chuyện, Thái muốn điều chơi để đem cái vui về:

— Đồ anh em, vì sao người ta kêu các cô vũ - nữ là gái nhảy?

Giọt mưa tuôn không ngớt, như kéo dài niềm buồn thắm thía ra đến vô tận, vô biên. Trong quán trọ, từ có vũ nữ cho đến anh viết nhật trình, ai cũng tự hứa hẹn rằng nếu ngày mai quang đảng thì sẽ đập đổ cảnh ngộ, sẽ dứt được với cuộc đời đang sống hôm nay. Nhưng ngày mai trời tạnh, nắng thu sẽ làm cho họ quên và rồi để một ngày mưa khác ngủ giầy trông ra trời họ lại đau đớn với cuộc đời ẩm ướt.

THÚC-È

Một vị phước tinh cho bịnh nhơn

Chúng tôi xin giới thiệu ông HUYNH HON, thầy thuốc người Tàu, làm nghề thuốc trên 30 năm. Nhờ làm lâu mà được nhiều kinh nghiệm, cứu bịnh dễ dàng, nên được phép Chánh-phủ cho ông cấp bằng làm thuốc ở tỉnh Gia-dinh. Kể từ nay ông sẵn lòng cứu bịnh cho toa mà không ăn tiền. Vậy ai có bịnh, cứ đến ông sẽ hết lòng điều trị, bất luận giàu nghèo. Ông trị đủ các bịnh, nhưng chuyên môn nhất là mau huyết đàn bà, bịnh tử cung và bịnh đường kinh. Lại giỏi về bịnh ho lao, sức huyết và bịnh siêng, bịnh phong tình, bịnh nhảy mũi.

Nhớ đến số nhà 47 đường Eglise ở ngang ga Bà-chiều, có treo tấm bảng lớn * để chữ HUYNH-HON thầy thuốc.

BỨC THƠ NGỎ KÍNH GỎI CÔ

NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN

Nữ giáo-sư chuyên dạy khoa thời-miên và

Nữ tiên-tri coi tướng số đoán vận mạng theo khoa học mới

Cai-nhưm, le 14 Mai 1938

Kính thăm cô an hảo và hữu duyên cho dạng an nhân. Tôi mới tiếp dạng bản số của cô xin với phúc đáp cảm ơn cô. Thiết đúng y theo lời cô đoán: sự đã qua rồi thì trúng lắm; tánh tình cũng trung, sự nghiệp cũng trung, về tình duyên của tôi thì thiệt càng trúng hết. Cô đoán tôi đã có chồng sớm quá và đã bị góa rồi. Thiết tôi và những người biết tôi đều khâm phục tài coi tướng số của cô hết sức.

Mme Joséphine DIÊU Cai-nhưm (VINHLONG)

TIẾP KHÁCH TẠI NHÀ

Buổi mai từ 8 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 3 đến 6 giờ
Tối từ 7 giờ đến 9 giờ

Giá tiền coi nhất định: Coi 2 năm 1p.00 — Coi suốt đời 3p.00
Ở xa chỉ cần cho biết tên, tuổi và chữ ký hoặc tự lấy tay gạch ba đường mực trên tờ giấy trắng gởi cho

MADAME

NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN

N° 191, RUE FRÈRES LOUIS -:- SAIGON

kèm theo mandat, trong 7 ngày sẽ có thơ trả lời và bản số. (Không mandat, không trả lời).

Các bạn muốn học khoa thời-miên nhân diện để chữa bịnh cũng diễn nhiều phép lạ, xin viết thơ về hỏi thăm, (kèm có trả lời).

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THAI-PHONG

72% dầu -- 186 Quai de Belgique -- Saigon

**Dĩa
BEKA**

Dĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rờ rờ như thứ khác

Dĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba háng bõ

Tròng đỏ	Phước.Cường Cô ba Xuân Van.thành.Ban (Hát bộ) Hát điệu Bắc
Tròng xanh	Trần.Đất Phước.Cường Hát điệu Bắc Ca điệu Huế
Tròng đen	Huỳnh.Kỳ (Cố Phụng - Hả)
Tròng tím	Trần.Đất Múa bông Kinh Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước.Cường Phụng.Hảo Tài Tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bắc Ca điệu Huế

HÃY ĐÓN MUA DĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

Docteur **TA-TRUNG-QUÂN**

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LƯƠNG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tùng nhĩ)

SAIGON

KẾT QUẢ NHƯ LỜI

Nhờ nhiều năm kinh nghiệm, nên dĩ thuốc chuyên môn
chữa bệnh phong tình, đau cho bệnh thâm căn cố đế cũng
phải lành tuyệt nọc, đã nổi danh hay độc đặc là HUỆ LIÊU
LINH ĐƠN số 1 cho đến người ngoại-quốc cũng cũng sỡ
ngạc nhiên cho là phương linh dược.

Bổ ghiên á-phiện có ĐÔNG-PHÁP GIỚI-YÊN-HOÀN số 19
thật hay, được một bác-sĩ Laug-sa phân chất thí nghiệm
từ vị, công nhận cách phối hiệp thật hoàn toàn đúng phép,
nên ngài cả quyết rằng dầu ghiên nặng lâu năm thể nào
cũng bỏ được một cách dễ dàng khỏi lo sanh bệnh.

Bệnh trâu, bò, heo, ngựa nhờ thuốc LỤC SỨC HỒI SANH
HOÀN số 13 mà cứu sống vô số, đã được cha Ignatio Bùi-
công-Thích ở Chi-hòa (Saigon) viết thư khen ngợi, ông xã
Hà-văn-Khiết ở An-bình (Cao-lãnh) và nhiều nông gia điền
chủ khắp nơi viết thư khen tặng là môn linh dược, quyết
ràng từ đây khỏi lo đều tai hại về nạn súc vật hao nữa.

Nhà thuốc **ĐINH-THÀNH-SONG**

112, rue d'Espagne - SAIGON

Có nghi ngại nên hỏi người dùng rồi, hoặc dùng thử 1
ve thì thấy kết quả. Có bán tại : Pnompenh : Trương-văn-
Bào dit Xiêu-Bao 47 rue Ok nha Oum (đường lò heo) Kim-
Séng 120 rue Armand Rousseau, Mytho : Tổ Tâm 43 route
Gocong, Tân-an : Nguyễn-hữu-Dư, Cái mơn : Nguyễn-văn-Ba
Trà-vinh : Liên-Hiệp và Tô-vĩnh-Trường, Chợ-lách : Nguyễn-
văn-Ba, Vĩnhlong : Nguyễn-thành-Liêu, Mộc-cây : Đoàn-thọ-
Nhu, Tiểu cần : Phan-tấn-Triệu, Bến tre : Tân-Thanh, Sóc-
trăng : Hồng-Điều, Ba-liêu : Nguyễn-tấn-Biên, Cần-thơ : Li-
brairie Tân Văn, Chợ-lớn : Lai-văn-Thường, Phan-thiết : Lê-
nam-Hưng, Huế : Phò-ninh, Nguyễn-hữu-Song.

Cách trị bệnh HO, lâu mau nặng nhẹ thề nào cũng tuyệt

bởi tại phổi yếu, nóng, ho phong, ho
cảm, ho ban đều uống đặng. Nên uống :

BỔ PHẾ CHỈ KHẢI TÂN

MỖI GÓI : 0\$10

Trẻ em nhỏ ho :

NHI KHOA CHỈ KHẢI TÂN

MỖI GÓI : 0\$10

Đàn ông ho, tỳ phế khí suy, phổi yếu mà
ho, hoặc đàm nhiều ít mà ho, hãy uống :

NAM KHOA BỔ KHÍ CHỈ KHẢI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Đàn bà bởi sản hậu mà ho, ho

đàm xanh hay vàng, hãy uống :

PHỤ KHOA BỔ HUYẾT CHỈ KHẢI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho rang tức ngực, ho không đàm, hãy uống :

LỤC LONG THANH PHẾ HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho ra máu như : thổ huyết, lạc huyết,
ho máu vướng theo đàm, hãy uống :

ĐÔNG GIAO BÁC BỬU HOÀN

MỖI HỘP 3 HOÀN : 1\$00

của nhà thuốc danh tiếng **YO-YAN-YAN THUDAUMOI**

Nên tin hay không?

**400 ngàn ngựa vượt qua biển
Đại-tây-dương chỉ có 3 ngày**

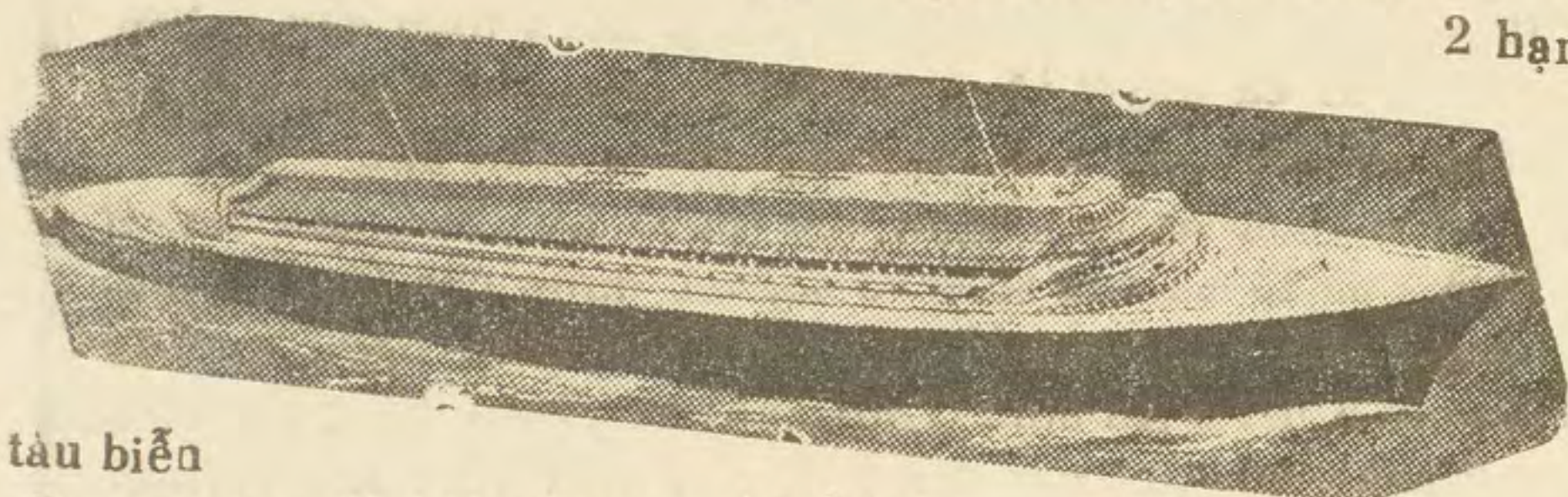
CHIẾC TÀU BIỂN NAY MAI

CHƯNG ta thấy xe lửa, Nó là thứ kiếng mới phát minh, đại khái như loài kiếng «Sécrit» vừa bên bị mà lại thông hơi. Cho nên từ các sân chơi trên tàu cho đến các phòng thể thao, phòng đọc sách, phòng tắm, phòng ăn, nhứt thiết đều lợp bằng kiếng. Ngay hai bên hông tàu, các nhà kỹ sư bạo dạn cũng tính nhiều nơi dùng kiếng lót thay cho sắt.

Nhưng chưa đâu!

Chắc không còn bao lâu nữa sẽ tới một ngày: xe lửa chạy mau 200 cây số một giờ, máy bay bay mau 600 cây số một giờ, và

Người ta định chia ra chỉ có 2 hạng

tàu biển

sẽ vượt qua Đại-tây-dương chỉ hết có 3 ngày, bay là từ Marseille qua Saigon tàu chạy 10 ngày là nhiều, không phải 25 ngày đằng đằng như bây giờ nữa.

Chiếc tàu biển nay mai sẽ chạy 100 cây số mỗi giờ ở trên mặt nước. Muốn cho tàu biển có cái sức mau ấy thì bộ máy có sức mạnh 160.000 ngựa của hai ông vua trên biển là Normandie và Queen Mary hiện thời, phải tăng lên quá xấp đôi mới được. Nghĩa là phải có sức máy 400.000 ngựa. Cho tới bề dài chiếc tàu nay mai cũng tới 410 thước, chớ không phải 303 thước như hai chiếc tàu «Khổng-lô» hiện nay.

Độc-giã xem tấm hình in trên đây, tức là chiếc tàu biển kể vì cho Normandie và Queen Mary nay mai. Từ hình dáng cho đến máy móc và cách sắp đặt bên trong đều khác lạ hẳn. Người ta không cho ống khói thò đầu lên trên; ống khói chạy ra sau đuôi tàu. Góm lại trên nóc chiếc tàu bằng phẳng, trơn tru, kín đáo, có vậy nó mới chạy được mau như mũi tên, vì không có cái gì cản gió và chận bớt sức mau của nó lại.

Như độc-giã thấy trong hình, của cái họ lại không đủ đóng trên tàu đều lợp kiếng hết thấy.

hành khách mà thôi: «Hạng nhứt» và hạng «du lịch»; bỏ hẳn hạng nhì, hạng ba không có nữa.

Trong tàu sắp đặt:

30 phần 100 cho khách «hạng nhứt»

55 phần 100 cho khách «du lịch»

15 phần 100 để cho những phòng thượng hạng.

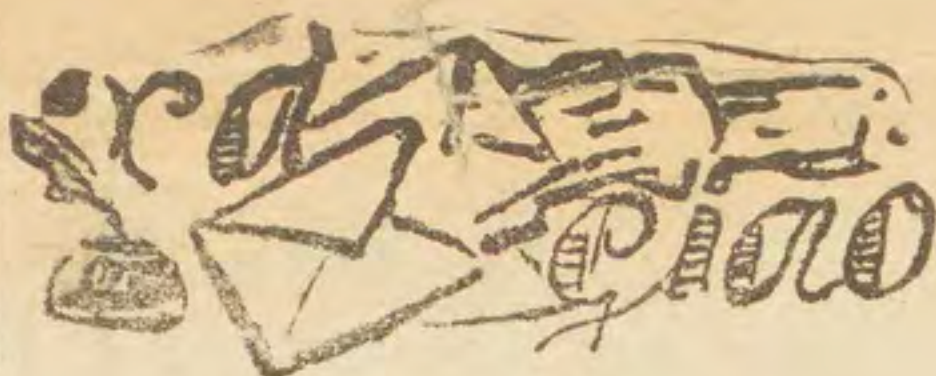
Hạng nào có riêng phòng ăn, phòng hội-dâm cùng là các thứ phụ tùng của hạng ấy; đến sự sang trọng mới lạ thì bây giờ không biết sao mà nói cho cùng.

Tàu chạy bằng 6 bộ máy, mỗi bộ có sức mạnh 66.600 ngựa. Cả 6 bộ máy vận chuyển làm cho 6 cái chum vị không lồ xoay tít, mau hết sức mau. Nhờ vậy, Đại-tây-dương mới vượt qua chỉ có 3 ngày mà thôi.

Các ngài có biết số tiền cần dùng phí tổn để chế tạo ra một chiếc tàu như vậy là bao nhiêu không?

Thưa: lổi chừng 1.000 triệu phật-làng nước Pháp. Nghĩa là độ 100 triệu đồng bạc xứ ta.

Có lẽ hết thấy các nhà giàu lớn trong nước mình hiệp hết của cải họ lại không đủ đóng nổi một chiếc tàu như vậy đâu.

Tin mừng

Chúng tôi được tin ông Nguyễn thành-Tiên mới đắc-cử Nghị-viên Địa-hạt tổng Phong-nam (Cao-lãnh) đến ngày 10 và 11 Septembre mở một tiệc lớn để thiết đãi các viên-quan và thân bằng, cử tri trong tổng.

Nguyễn-quân là bậc thanh-niên ưa hoạt-động, lại có tánh hào hiệp, cương quyết, nay ông lãnh chức dân-biểu, chắc sẽ thi thố tài năng, không phụ lòng dân đã tín nhiệm ông.

PHẠM-CÔNG-PHÂN

Tin buồn

Bồn báo mới được tin buồn rằng ông thân-phụ của M. Trần-văn-Sở, bồn báo cổ-động-viên, đã qua đời ngày 15 Annam này. Tang-lễ cử hành tại làng Tân-trạch (Cholon).

Nhơn dịp này, bồn báo xin chia buồn cùng M. Sở và chúc hương hồn ông cụ tiêu điều cực lạc.

— M —

Lời cảm tạ

Vì ruồi ro một chuyện nhỏ mà tôi phải dưỡng bệnh hơn nửa tháng, tại Institut Pasteur de Saigon.

Có nhiều bạn gởi thơ cùng đến thăm, làm cho tôi lấy làm cảm động lắm. Chẳng biết lấy chi mà tạ tấm lòng tốt ấy.

Vậy có ít hàng trên qui báo gọi là đa tạ qui bạn.

LÊ-CHÁNH-TRÙ

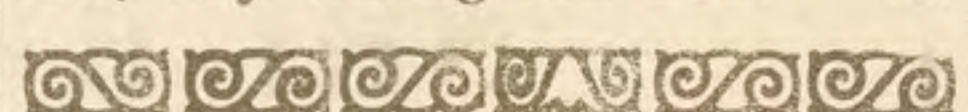

Thơ tin

Cùng ông Võ-văn-Lang
Kompong-chuang

Tại Saigon, chúng tôi biết có một trường tư dạy về nghề cầm máy và nghề máy móc xe hơi, ấy là trường của ông Trịnh-hung-Ngân chủ-trương, ở số 95 đường Lagrandiere.

Còn cái trường ông nói trong thơ, nay không còn nữa. M.

Thái Bình Hoàn

(Trị ho lâu)

Bám danh tích - ở trong Phổi sạch, ăn phải chất Phổi

H. Bệnh như ho mãn, nhứt là về đêm, khạc ra có chỉ máu trong đàm, chỉ ấy thiệt là nanh. Phổi lại vụn bị vi-trùng ăn lỗ ra đờ. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, bần thần đã dợi, biếng ăn biếng ngủ.

Thuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đông làm mát trái tim bổ Phổi, trừ đàm, chữa bệnh các vết tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp ... 1 p.50
Sở bào chế ĐẠI-ĐÔNG
36, rue Pellerin - Saigon.

ÔNG MUA CÀ-RÁ CHƯA ???

Nhiều kiểu cà-rá đàn ông chọn lựa nhận hột xoàn mới cỡ 7 ly có giấy riêng bảo kiết theo vi bằng của quan trưởng-tòa E. Sicot cũng nhận, giá 10 đồng một chiếc.

Chevalière montée en argent platine garantie absolument inaltérable à 10p. au choix

QUAN-CHUA

21, rue Amiral Courbet - SAIGON

Mời làm rồi: Vòng nửa mặt vàng tây trên 10 kieu lạ nhận từ 15 đến 25 hột xoàn. Pendentif đá đen nước, cà-rá đá đen nước, médailles vàng tây, giấy chuyển nhiều kiểu.

DOCTEUR NGUYỄN-VĂN-TIỀN

CÓ CẤP BẰNG VỆ-SANH VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat
hiện giờ dời tại số 16 đường Larègnère

Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ-rô, gần góc đường Chasseloup Laubat
và Larègnère chừng 20 thước) - SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH:

Chuyên môn BỊNH NGOÀI DA: lát, ghẻ, lở, lồi, phong, đơn, ung độc, theo, mụn, bết, mục cóc v.v... BỊNH MÁU: PHONG TÍNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, hạch, rét, kiết v.v. BỊNH VỀ ĐƯỜNG TIÊU của đàn ông: CÁC THỪ LẬU, ống đài teo, bọng đài, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của đàn bà: huyết bạch, tử cung, giây chằng, chùm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đốn v.v...

Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chửa nhứt và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng rộng rãi, mát mẻ, thanh tịnh, vệ-sanh, phòng tắm, phòng tiêu riêng, để cho bệnh nhơn ở xa muốn ở tại nhà quan thầy cho dễ bề săn sóc.

PHÒNG KHÁN BỊNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) - SAIGON

Docteur TRAN-VAN-CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médecin Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỊNH:

Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước đại đường, Nhức mỏi v.v.

DÙNG QUANG-TUYỂN (Rayons X)

Rọi và chụp hình bao tử, ruột vân vân

GIỜ KHÁN BỊNH:

Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 tới 7 giờ.

Phòng khám bệnh Đường và Nhà bảo sanh

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lương-y phụ-tá về bệnh đàn bà ở Đại dương đường
BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN-MÔN CÁC BỊNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH-SẢN

Trị các chứng bệnh: huyết bạch, đường kinh trời sụt, mất đường kinh, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trước, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rọi kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà: DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 et 9 D

Giấy thép nói N° 20.516

Sớm mai: từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều: từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DƯỜNG ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION N° 123. Giấy thép nói N° 20.434.

Dường đường ở giữa ba mẫu vườn, đẹp đẽ, thanh-tịnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và thoáng khoát. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cẩn mẫn và hợp vệ-sanh.

WIGO... WIGO... WIGO...

DYNAMO - ĐEN - BÓNG ĐỤC
của người Đức-quốc chế tạo dùng về xe máy

Appareils d'éclairage pour bicyclettes

SÁNG LÁU

ỀM ÁI

BỀN BỈ

ĐẸP ĐẸ

hơn các hiệu khác

Xin nài cho được hiệu
WIGO ở các nhà bán
xe máy trong Đông-dương
và có trữ bán tại Đại-lý
độc-quyền:

NGUYỄN-KỶ-XƯƠNG 61, Bd Gallieni và 4-6, Passage Bourdais - Saigon